לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ד בחשון תשמ"ח, 16 בנובמבר 1987 / שנת מ"ח מס' 13496 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

מגישי „ערב חדש" מעוניינים להשתתף ב„הערוץ החי" — כעזרה לעיתונאי הרשות

מאת ירון וליג, כתב „על המשמר"

מגישי התוכנית „ערב חדש" — רפי רשף, אילנה דיין, גדעון רייכר ורן מרגלית — סגו אתמול אל מטה „הערוץ החי" של עיתונאי רשות־השידור והודיעו, כי הם מעוניינים להשתתף בערבי „הערוץ החי" ברחבי־הארץ בכל עת וזמן שיימצא לנכון לשבצם.

בתוך כך הודיעו אתמול נגני תיזמורת רשות־השידור, כי הינם מבטלים את השתתפותם בקונצרט הערוץ החי ביום חמישי הקרוב. דובר מטה השביתה מסר אמש, כי החלטתם זו של נגני התיזמורת הינה תוצאה של איומי מנכ"ל הרשות, אורי פורת.

עיתונאי הרדיו והטלוויזיה דורשים בוררות מהרשות

פנייה מיידית לבוררות תביא, מסרו השובתים, לחידוש השידורים ■ ברשות ממתינים להנחיות השרים ■ נמשך המשא־ומתן

מאת ירון וליג, כתב „על המשמר".

האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל פנה אתמול להנהלת רשות השידור בדרישה להעביר את סכסוך העבודה ברשות לבוררות, זאת על־פי סעיף מיוחד בחוק יישוב סכסוכי העבודה.

הכוונה להליך בוררות מהיר בין שני שלבים, שראשיתו דיון בוועדה פריטטית תוך שבוע ימים מיום הדרישה ואחריתו בהכרעת בוררות בתוך חודש. בפנייתו להנהלת (המשך בעמוד 2)

רפול: לא אבר מושתל

צעקות מחומה ואווירת משבר במועצת התחיה, שבה ספג רפול מפלה. ראה ידיעה בעמ' 2. (צילום: מאיר פרטוש)

אין „פסק־זמן" בעיצומי הרופאים

היום ב„מתכונת שבת": מאיר; העמק; שלוותה ■ חדרי ניתוח סגורים

מאת יוסף שמי וכתבנו לענייני עבודה

רופאי קופת־חולים מאוכזבים מיחסה של הוועדה המרכזת לדרישותיהם ודוחים את קריאתו של ישראל קיסר לאשראי ולפסק־זמן. על־כן ימשיכו הרופאים גם היום בעיצומים, ובתי־החולים „מאיר", „העמק" ו„שלוותה" יעבדו במתכונת שבת. מחר יושבתו „קפלן", „טלביה" ו„לווינשטיין" – הודיע דובר הסתדרות הרופאים.

היום ומחר יהיו פתוחות כל מרפאות־החוץ של בתי־החולים, אך יהיו סגורים חדרי־הניתוח ולא יתקיימו ניתוחים, מלבד ניתוחי־חירום. (המשך בעמוד 4)

חשוד בכוונות חבלה נעצר בשדה התעופה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

זרועות הביטחון בנמל עצרו לאחרונה תושב שפרעם בן 31, ג'יהד ג'איוד, החשוד (המשך בעמוד 4)

1.5% מדד יקטינו סיכוי פיחות השקל

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו לענייני עבודה

הסיכויים לפיחות קרוב של השקל פחתו אתמול, בעיקבות הודעת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כי מדד המחירים לצרכן עלה בחודש שעבר באחוז וחצי. על־פי הערכות קודמות, ציפו במשרד האוצר לעליית מדד של יותר משני אחוזים. היה זה שיעור עליית המדד הנמוך ביותר לאוקטובר למן 1970.

שר האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר הביעו תמיכה בהמשך היציבות של שער־החליפין. הם אמרו, שאין טעם לסכן את היציבות על־ידי פיחות.

אך נציגי התאחדות התעשיינים מיהרו להגיב ואמרו, שהאינפלציה בישראל עדיין גבוהה מזו שבחו"ל, ולכן יש לשנות את שער־החליפין באופן שיבטא פער זה. (המשך בעמוד 4)

חמישה שרים בחו"ל — עוד חמישה בדרך • עמ' 4
זעם במושבי הגבול על חברת „מקורות" • עמ' 4
טומן המקקים במוצרי שטראוס — הורשע בדין • עמ' 14
מתגבשת נוסחה חדשה בין אש"ף לבין ירדן • עמ' 3
גורמי ביטחון: המפרץ בראש סדר העדיפויות הערבי • עמ' 3

שחל: להתקרב לעיראק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי זה הזמן המתאים לחפש דרכים להתקרב לעיראק.

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, הביע התנגדות לכך שישראל תתמוך בעיראק במלחמת המפרץ ושאל, אם יש כוונה כזו.

ראש הממשלה יצחק שמיר השיבו „איננו מעורבים במלחמת המפרץ ואין לנו עניין להיות מעורבים בה." שמיר הוסיף, כי אין שום כוונה לתמוך בעיראק במלחמת המפרץ.

שר החוץ שמעון פרס הוסיף, כי איננו מעורבים במלחמת איראן עיראק, אך אנו שוללים בתכלית השלילה את המשטר באיראן.

קופת־חולים במשבר

קופת־חולים של ההסתדרות נמצאת על פרשת־דרכים, שבה רק החלטות אמיצות ומרחיקות־לכת עשויות להבריא את השירות החיוני, המוגש ללמעלה מ־80 אחוז מאוכלוסיית הארץ. עיצומי הרופאים בבתי החולים, התמרמרות הציבור הנזקק לשירותי קופת־חולים, נטישת החולים על־ידי קבוצות אוכלוסין בעלות יכולת גדולה מן הממוצע, פריחתה של הרפואה השחורה וזו המכונה אפורה – כל אלה הם סימנים בלבד למשבר העמוק הפוקד את המוסד שרשם לעצמו במשך עשרות שנים זכויות עצומות במתן שירות רפואי על בסיס של שיוויון. שורש המשבר נעוץ כמובן בהתנכלותה של הממשלה למוסד הממלא תפקיד ממלכתי, והמספק שירותי בריאות לרובה המכריע של האוכלוסיה. בשנות ה־70 תקציבה הממשלה למעלה מ־30 אחוז מתקציבה של קופת־חולים, ואילו היום, בימי ממשלת האחדות הלאומית, ההקצבה הזאת ירדה לשלושה אחוזים בלבד. על רקע המצוקה הזאת התחילו הנסיונות לערער על עיקרון השוויוניות, כאשר קבוצות רופאים בכירים זכו בפריבילגיה של פרקטיקה פרטית בין כותלי בתי־החולים, עד כדי צמיחתה של הרפואה השחורה. „חשיבותה הנודדת" של הרופאים בבתי החולים גורמת לאנדרלמוסיה בתיפקוד האישפוזי של קופת חולים, לדחיית מאות ניתוחים, וכמובן להתמרמרות גוברת של חברי הקופה. חלקם החל לנטוש אותה ואחרים רואים את ההסתדרות כאחראית למחדלים ולשירות הלקוי.

ההסתדרות והנהלת קופת החולים מוכנות בשלב זה להעניק לרופאים שעות נוספות, או להנהיג משמרת שנייה בחדרי הניתוחים, אך האוצר מתנגד להוצאה נוספת. וכאילו אין די בעיצומי הרופאים, מצטרפות השבוע גם האחיות לשיבוש סדרי העבודה, כשהן דורשות הנהגת שבוע עבודה של 36 שעות, על־פי ההסכם שנחתם איתן.

ייתכן שניתן יהיה „לכבות את השריפה" על־ידי הסדרים חלקיים עם הרופאים והאחיות, אך הבראתה של קופת החולים מחייבת רפורמות מרחיקות־לכת. יש מי שרואה פתרון בהחלפת הנהלת קופת חולים והעומד בראשה, והצעות אלה הן בהחלט לגיטימיות לבירור וסיכום. אך הבעייה הניהולית, תהיה חשובה כאשר תהיה, לא תביא לשנוי היסודי שקופת־חולים זקוקה לו אם רצונה להתקיים, לחזור ולרכוש את אמון חבריה, ולהגיש שירות על־פי עיקרון השוויוניות. האוצר מנסה לכפות על קופת־חולים גביית תשלומים עבור הביקורים אצל הרופא או אף בעד האשפוז. זהו פתח רחב ביותר להנהגת שתי רמות בריאות בארץ – אחת לבעלי יכולת ואחרת לדלי אמצעים. המאבק בשלב זה הוא גם על עיקרון השוויון וגם על המשאבים לקיומו של השירות על רמה מתאימה, וגם על החזרת האמון של חברי קופת־חולים.

מוסטאפה חאליל „קם מחוליו" לאחר פיסגת עמאן ויבוא הלילה לישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה לשעבר של מצרים, ד"ר מוסטאפה חאליל, כן יבוא, בקומו של דבר, לישראל, כדי להשתתף ביום עיון באוניברסיטת חיפה לציון 10 שנים לביקור סאדאת ובסעודת צהריים מטעם המרכז הבינלאומי לשלום, שתתקיים ביום ד' במלון „דניאל" בהרצליה, בהשתתפות השר עזר וייצמן ושגריר ארה"ב תומס פיקרינג. (המשך בעמוד 4)

המכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה
והמרכז הבינלאומי לשלום
מודיעים
שהארוחה החגיגית
לציון עשור לביקור סאדאת
בהשתתפות מוסטפא חליל
מתקיימת כמתוכנן
במלון מגדל דניאל בהרצליה, ביום ד' 18.11, בשעה 13.00
ההזמנות שנשלחו תקפות

פירושו של דבר / פנחס ענברי

מול איראן — עם ישראל

לביקורו של חאליל משמעות מיוחדת על רקע חידוש היחסים בין מדינות ערב למצרים, קאהיר מאותת לעולם הערבי, כי חידוש היחסים עימה לא יבוא על חשבון יחסיה עם ישראל. אדרבה, מצרים מבקשת לשמש צינור והידברות עיקרי בין ישראל לבין העולם הערבי.

אף־על־פי שאין זה ביקור רשמי, חאליל ינהל שיחות מדיניות (הנושא המרכזי שיעלה יהיה מלחמת המפרץ). גם בביקוריו הקודמים בישראל העלה מוסטפא חאליל את הסוגיה הזו.

מצרים רואה חשיבות מיוחדת בכך שישראל תפסיק לתמוך באיראן ותעביר את תמיכתה לעיראק. כך תוכל מצרים להוכיח לגוש המדינות שמחדשות עימה את היחסים, כי השלום עם ישראל מועיל וכי לתהליך ההתפייסות בין העולם הערבי וישראל יש חשיבות אסטרטגית מבחינת האינטרסים של הערבים.

אם תצליח מצרים במשימה זו, טובים סיכוייה לחזור להנהגת העולם הערבי בכוח העיקרי המגבש אותם לעמידה איתנה מול האיראנים — בתמיכה ישראלית.

אזמל/קישוטים

זיתים בטרנספר

בצפון הרחוק של תל־אביב הסתיו נראה כמו אביב אירופי — הכל ירוק רענן ובוהק. מיום ליום נוספים עוד דשאים ודקלים וצמחי־נוי למכביר. צ'יץ' מקשט אותנו גם במרצפות־רחוב צבעוניות. במקום פלטות הבטון מימי הצנע, ובמנורות רחוב דמויות גלובוס. יש במה להתגאות בפני אורחים מבחוץ.

אולם כאשר יורד גשם נתגלה שמתחת לכל היופי הזה חסרה מערכת ניקוז ממשית — תוך שעות ספורות הופכים הרחובות לנהרות גועשים ושוצפים, בלתי־עבירים להולכי־רגל וכמעט גם למכוניות, המציפות זו את זו בנחשולי־מים אדירים. וכמה זה אופייני לכל הארץ הזו, המפגינה בפני העולם רמת־חיים שאננה, קליפורניה־נוצצת, ומתחת לפני הדברים — תלות כלכלית, חורבן בתעשייה ובחקלאות, פערים חברתיים גדלים והולכים, שביתות מתמשכות בסקטור הציבורי ומאזן־הגירה שלילי. כמו אדם לבוש מחצלות ותכשיטים ומתחתיהם לבנים בלויים.

אגב, בין הקישוטים החדשים שנוספו לשכונות ההדורות שבצפון העיר נמצאים גם עשרות עצי־זית כרותי ענפים, עצים צעירים למדי, שנשתלו לא מכבר לאורך כמה רחובות וכבישים. אולי אני חושדת בכשרים, אבל הופעתם מתקשרת בדעתי בעקירת מאות עצי הזית של חמולת נססרה בעיירה הבדואית לגייה. האם עשו לעצים הללו טרנספר קטן ואסתטי?

כאן, בעירנו, איש לא יהנה מפריים, כמובן, וצל אין עצי זית נותנים ממילא. אבל, אם הכוונה היא להמחיש את העיקרון הסוציאלי הישראלי הבדוק, „מי שיש לו, תן לו עוד", הרי הם עשו את שלהם. אשר לבדואים — מה הם חושבים לעצמם, שהם אדוני הארץ? שילכו לעבוד בניקיון ומשק־בית אצל היהודים. ושמן זית שיקנו אצל רפול.

יעל לוטן

בשטח / לשכת ברלב

הצגה שלישית

שלושה ימים ארכה לו לשאול לוי ההחלטה. מי שהיה מפקד המחוז הצפוני של המשטרה וביקש את המפכ"לות הסכים להיות לנציב שב"ס. נסיונם המר והארוך יותר של קודמיו בתפקיד לא לימדו דבר והוא ניצב חדור תקווה ואמונה ביכולתו לשנות את המערכת כולה, עת נחשפו דרגות הגונדר שלו על־ידי קודמו לתפקיד והשר הממונה עליו.

ביום שישי האחרון ניצבו להם בלשכת שר המשטרה חיים ברלב, התקווה והאכזבה, זו לצידה של זו, כשרק השר מפריד ביניהם כסטטיסט עייף בהצגה השלישית. בעוד אלוף (מיל) גונדר דוד מיימון מביט אחורה בזעם ומודה לכל אלה שאיפשרו לו לחוות

סטטיסט עייף (משמאל) והתקווה

חוויה קשה במשך שנה הרצפה בלילות בהם נדדה שנתו, מביט קרימה המתאגרף החדש בזירת שב"ס שלדבריו, כבר בגיל הבר־מצווה הצליח שלא לנטוש את זירת האיגרוף.

ככל טקס החוזר על עצמו פעמים רבות מדי, ארך החלק הרישמי מספר שניות ושל הבזקי מצלמות אחר־כך עברו כולם לחלק הפחות רישמי. שר המשטרה, במצוות אנשים מלומדה, אומר מילות פרידה לזכותו של הנוטש ומעניק לו במתנה תנ"ך. את שבחו של הנציב החדש הוא אומר לו בפניו. לאחר מכן מגיע תורם של שני השחקנים הראשיים ולפי כללי הטקס עוברים לאחר מכן כל המוזמנים, בהם צמרת משרד המשטרה והשב"ס, קרובים ידידים וקצת נציגי תקשורת, להתעסק במזנון הנאה לעיניים והטעים לחיך.

התרגשות לא היתה שם. החזרה המרובה הפכה את המעמד לדבר שבשיגרה.

זהבה מוזס

על המשמר

שטיפת־מוח / שנור

סמרטוט אדום־שחור

לנוסע הישראלי באחת מרכבות התחתית בניו־יורק, או לקורא העיתונים הישראלי, צפויה מבוכה קטנה. אחינו האתיופים אשר זה מקרוב הגיעו לארץ במבצע רועש שעורר הדים תקשורתיים בעולם כולו, הם היום הפתיון הפיקנטי של „יו.ג'י.אי.פדריישן", ארגון ענק אשר מטרתו „להעניק עזרה לארבעה מיליון יהודים בניו־יורק, בישראל וב־33 מדינות ברחבי העולם".

המודעה על „ישראלה" במקור

„קראנו לה ישראלה..." אומרת כותרת המודעה ו/או הפוסטר המצולמים בשחור־לבן (צילום: ציון עוזרי), „מפני שהיא חלום שהתגשם". הצופה הנבוך, אשר אינו יודע להבחין ממבט ראשון כי מדובר ביהודייה כשרה מאתיופיה — אבחנה קשה לקורא הלא מיומן — מוזמן להיכנס לגוף המודעה: „חשבתי שלעולם לא נישרד מהמסע הארוך שערכנו מהכפר באתיופיה לישראל", מספרת האתיופית בעלת המבט הנוגה. „אני הייתי בחודש השביעי להריוני. היו ימים שלא היה לנו אוכל או מים. גנבים תקפו אותנו ולקחו את החפצים המעטים שנשארו לנו. אבל חודשיים לאחר מכן הגענו, בעלי ואני, לישראל, המקום שבו בתנו, ישראלה, נולדה".

הנחשף הנבוך שעוד לא הבין במה דברים אמורים ועל מה הוא צריך להוציא את כספו, והרי כל מודעה מטרתה הוצאת כסף מהנחשף אליה, מוזמן להמשיך ולקרוא על נפלאותיו של הארגון הנ"ל שהוא, כך מסתבר, הכתובת הנכונה ל„ילדים הזקוקים לאהבת הורים", ל„ילדים חולים הזקוקים לטיפול רפואי", ל„צעירים הזקוקים להכשרה מקצועית", וכיוצא באלה מקרים סוציאלים שהיהודים כל כך טובים בהבלטתם ובניצולם.

מסע הפרסום השנוררי הזה, להוציא אולי את האפקטיביות שבו, כלומר את כמות התרומות שנתקבלו בעזרתו, עובדה אשר מוטלת בספק רב, הוא מסע פרסום יפה וחשוב אך גם מרגיז ומעצבן.

קריאת הארגון לפתיחת הכיסים, כלומר לתרומות, ואפילו הם למטרה הומנית כמו עזרה לאתיופים, נראית היום, לפחות בעיניים אמריקניות, כהנפת סמרטוט אדום בעיניו של השור הזועם. חבל.

דון כחלילי

רק רקע / המסת קרישים

גילוח למשעי

אוטם שריר־הלב — „התקף לב" בפי העם — הינו „הרוצח" מספר אחד של העולם המערבי. זהו אירוע השיא של מחלת טרשת העורקים הכליליים, כשהכלי המסויר המוצר נסתם בבת־אחת על־ידי קריש־דם, ואספקת הדם לחלק משריר הלב נפסקת.

הטיפול החדיש ביותר במאורעות חריפים שכאלה הינו הטיפול הטרומבוליטי, דהיינו: המסת הקריש. החולה מקבל הזלפה תוך־ורידית של חומר הממיס קרישי־דם, בכוונה לפתוח את העורק הכלילי החסום ולחדש את זרימת הדם ללב, עוד בטרם נוצר נזק גדול ובלתי־הפיך.

שלשום התבשרנו, שמינהל המזון והתרופות האמריקני אישר לשימוש תרופה חדישה בשם טישיו פלסמינוגן אקטיבטור (משפעל פלסמינוגן ריקמתי — טי. פי. איי.). לגביה הוכחה הצלחה של 71 אחוז בפתיחת עורקים כליליים חסומים, במהלך אוטם חריף בשריר הלב.

הטי.פי.איי. הינו מרכיב טבעי של המערכת – נוגדת־הקרישה בגוף האדם. כיום ניתן להפיקו בצורה זמינה, על־ידי טכניקות של הנדסה גנטית.

הטי.פי.איי מצוי בשימוש בישראל למעלה משנה, במסגרת פרויקט נסיוני המשותף למספר מחלקות קרדיולוגיות בגוש־דן. חלק מהחולים מקבל את הטיפול עוד בניידת לטיפול נמרץ של מד"א. אין זה מקרה ראשון בו זוכים תושבי ישראל, כמו גם מדינות אירופיות אחרות, להנות מתרופות חדישות, שנה־שנתיים לפני עמיתיהם מארה"ב. מינהל המזון והתרופות של ארה"ב ידוע כמחמיר במיוחד בתקנות הרישוי שלו, ומעדיף „להתגלח על זקנם של אחרים" בטרם יאשר תרופה כלשהי לשימוש המוני. במקרה של טי.פי.איי. עלה, איפוא, הגילוח למשעי.

ד"ר קובי ארד

ציורמצב

מרגליות / בגין ג'וניור

מדינות מתוקנות

„בכל מדינה מתוקנת, שמירת הסדר הבטחוני היא עיקרון, הגורם, לפעמים, לפגיעה באנשים" (ד"ר בני בגין בהרצאה באוניברסיטת תל־אביב).

ד"ר בני בגין — נחסוך אי־נוחות

ללא ספק, ד"ר בגין, ללא ספק! לו אך שינגו את העובדה הטריוויאלית הזאת אימהות הנעדרים בארגנטינה, האלמנות ביוון של הקולונלים, יתומי סואטו בדרום־אפריקה, הגברת אילנה נודל מחולון ולאחרונה מחמד חמרן מנפת טול־כרם, כמה צער כאב ודמעות היו נחסכים מהם ואי־נוחות קלה מאתנו.

ארנון למיד

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת מזכירות המפלגה
מתקיימת היום, יום ראשון 15.11.87
בשעה 16.00 בבית המרכז בתל־אביב
על סדר היום:
עמדות מפ"ם והצעותיה לקראת כינוס הקונגרס הציוני
המרצה:
אריה יפה

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ביום שלישי 17.11.87 בשעה 10.00 יתקיים
כנס נציגי מפ"ם
במועצות הפועלים ובמוסדות ההסתדרות
באולם הישיבות בוועד הפועל,
המרכז לתרבות והחינוך קומה א', חדר 112
בהשתתפות:
הח' חנן ארז – מזכיר המרכז
החברים מתבקשים להבטיח את השתתפותם
המחלקה להסתדרות - מפ"ם

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

המשכים

עיתונאי הרדיו והטלוויזיה

(סוף מעמוד ראשון)

הרשות מציע האיגוד, כי הנהלת הרשות תסכים לקיצור השלב הראשון בסכסוך ופנייה מיידית לבוררות ומציין, כי הענות להצעה זו תביא להפסקה מיידית של השביתה, ביטול סכסוך העבודה וחזרה למתכונת רגילה של שידורי הרדיו והטלוויזיה.

בתוך כך נמשך אמש המשא ומתן בין הנהלת רשות השידור לבין צוות המשא ומתן של העיתונאים השובתים.

עד סמוך למועד סגירת הגיליון אמש לא הושגה כל התקדמות לגבי ההצעות כשהממונה על השכר באוצר, יעקב דנון, מבהיר, כי האוצר דוחה את ההצעות האחרונות שהעלו העיתונאים. הוא ציין, כי העלאת שכר תוכל להתממש רק במסגרת ההתייעלות ברשות השידור.

במהלך הפגישה שב מנכ"ל רשות השידור וטען, כי יש להפריד בין דרישת העיתונאים לתוספת שכר לבין החתימה על ההסכם הכולל. לדבריו, סיום השביתה וחתימה על הסכם הינן הדרכים היחידות לסיום הסכסוך. במהלך הישיבה הציע הממונה על השכר, יעקב דנון, כי יחתם כעת הסכם לשנה זו ובמקביל תגבש ההנהלה תוכנית התייעלות לקראת הסכם המסגרת הבא שייחתם בחודש אפריל. כאמור, הצדדים טרם הגיעו לכלל הסכמה.

בתום ישיבה שקיים אתמול מטה השביתה המורחב של עיתונאי רשות השידור ואשר נמשכה כ־8 שעות, שלח היועץ המשפטי של האיגוד, עורך דין חיים ברנזון, מכתב למנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, בו הוא מציין כי מאחר והמשא ומתן ביישוב הסכסוך העקרוני על הסכם חדש לעיתונאים נקלע למבוי סתום, הרי שהאיגוד דורש מרשות השידור להזדקק למנגנון הבוררות הכלכלית המיוחד על־פי החוק ועל־פי התוספת אותה סיפק המחוקק באופן בלעדי לצדדים לסכסוך עבודה בשירותים הציבוריים.

אפשרות חלופית

חוק זה מציע אפשרות חלופית לשביתה המשבשת שירות לציבור. על־פי החוק זכאי כל צד לסכסוך כלכלי קיבוצי להעבירו להכרעה מוסמכת ובלתי תלויה. במכתבו דורש ברנזון ממנכ"ל הרשות להודיע בתוך 48 שעות מיהו נציג הרשות בוועדה הפריטטית המתחייבת על־פי השלב הראשון של הליך בוררות זה.

יחד עם זאת מציין ברנזון, כי מניסיון הדיונים הרבים שהתקיימו עד כה, הערכתו היא, כי הסיכוי להסכמה בין הצדדים במסגרת שלב הוועדה הפריטטית הינו קלוש. לפיכך, טוען ברנזון, סבור האיגוד הארצי כי טובת חידוש השירות לציבור והצורך ביישוב הסכסוך במהירות, מחייבים דילוג על השלב הראשון בוועדה ופנייה במישרין להכרעה בבוררות.

ברנזון מדגיש עוד במכתבו, כי פירושו של החוק עליו הוא מסתמך הוא, שרשות השידור אינה רשאית ואינה יכולה לדחות את דרישת האיגוד לבוררות זו. ברנזון טוען, כי במיקרה של ניסיון לדחות את הפנייה יפנה האיגוד לבית הדין לעבודה שיצווה על הרשות לקיים את חובת הבוררות על־פי החוק.

לא עוברים מהמכורות

הוא מזכיר, כי בסכסוך קודם בין הרשות לבין עיתונאיה התייחס בית הדין הארצי לעבודה במפורש לזכות המשפטית המוכרת לאיגוד העיתונאים ולחובה הסטטוטורית המוטלת על רשות השידור לקיים ולכבד בוררות כלכלית קיבוצית.

לחילופין מציע האיגוד הארצי להנהלת הרשות פנייה לבוררות מוסכמת במסגרת המוסד לבוררות מוסכמת בשירותים הציבוריים, בציינו את היתרונות בבוררות מוסכמת לפיהם בוררות זו עדיפה ליחסי עבודה מבוררות חובה וכי פסק הבוררים, על־פי הגדרתו, אינו מהווה פריצה של הסכם המסגרת בשירות הציבורי ולפיכך אינו יכול להיות עילה לתביעות־שכר דומות של איגודים מקצועיים אחרים.

דובר מטה השביתה, צבי גורן, מסר אמש, כי החלטת מטה השביתה לדרוש פנייה לבוררות נובעת מהערכת המטה, כי רשות השידור ומשרד האוצר אינם מסוגלים לעבור את המהמורות, כדבריו, שהציבו לעצמם בדרך להסכם. הוא ציין, כי בד בבד עם המתנת המטה לתשובות רשות השידור ממשיך מטה השביתה בהליך של משא ומתן.

ממתינים להנחיות

בתגובה נימסר אמש מהנהלת רשות השידור, כי הדרישה לבוררות כרוכה בתוספת שכר וכי כל החלטה הקשורה לשכר אינה בסמכות הנהלת הרשות. הנהלת הרשות, נאמר בתגובה, ממתינה להנחיות שני השרים הקשורים לרשות השידור — שר החינוך, יצחק נבון, ושר האוצר, משה נסים.

ביום שני אחה"צ תתכנס, על־פי דרישת שר החינוך, הנהלת הקואליציה. בישיבה זו נתבע להחליט על אישור מיידי, בקריאה שנייה ושלישית, של התיקונים בחוק רשות השידור, זאת כדי שאפשר להקים לאלתר ועד מנהל חדש שיפקח על הנעשה ברשות השידור.

עשרים וחמישה מנהלים בראשות השידור התכנסו אתמול אחר הצהריים לדיון במצבה של הרשות. במהלך הפגישה התייצבו ארבעת המנהלים ברדיו ובטלוויזיה מאחורי מנכ"ל הרשות, אורי פורת, ותוכנית ששת הסעיפים אותה הציג לפני כחודש. גם מנהלי החטיבות הביעו את תמיכתם בפורת וביקשו לחזק ידיו.

פורת דיווח על מצבה הכספי הקשה של הרשות. להפסדים הכספיים (כ־20 מיליון שקל) תהיה השלכה קשה ביותר על תיפקוד המערכת עם תום השביתה — אמר המנכ"ל. „שינויים בתכנון ההפקות, צמצומים בעבודה בשעות נוספות וחיסכון בדרכים אחרות יהיו בלתי־נמנעים".

עצומות ועדי עובדים

מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם פתחה ביוזמה להחתמת ראשי ועדים על עצומה התומכת במאבקם של עיתונאי רשות השידור השובתים. נימסר, כי עד עתה כבר חתמו על העצומה עשרות ראשי ועדים. בעצומה יוצאים הוועדים בעד הבטחת חופש השידור ונגד אווירת „עליהום" הנושבת ממסדרונות האוצר והממשלה כנגד השובתים.

העצומה תוגש ביום ראשון הקרוב לוועד העיתונאים השובתים.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: בהיר עם טמפרטורות גבוהות מהרגיל לגבי העונה.

טמפרטורות המינימום והמקסימום התחזיות: ירושלים 14 עד 23, רמת הגולן 14 עד 24, נהריה 14 עד 22, צפת 14 עד 22, חיפה 16 עד 30, טבריה 15 עד 29, עפולה 12 עד 30, שומרון 13 עד 25, תל־אביב 16 עד 29, נמל תעופה בן־גוריון 12 עד 29, יריחו 14 עד 31, עזה 16 עד 28, באר־שבע 14 עד 30, אילת 18 עד 31. (עתי"ם)

"על המשמר"
עתון יומי
תמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר מרים 102—121. טל' 3—233161; המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מגנזר 17, טל' 673673 המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

היתה כאן קנוניה — הכריז נאמן לאחר שהצליח להביס את ח"כ רפול

המועצה החליטה ברוב של 133 מול 118 לאמץ הרכב המרכז שהציעו נאמן וגאולה כהן • סכנת הפילוג בעינה • רפול וחבריו יתכנסו להחליט על צעדיהם הבאים

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

סכנת הפילוג בתנועת התחייה לא הוסרה אמש, לאחר שרפול וחבריו ניכשלו בהעברת רשימת חברי המרכז שלהם. בבחירות שמיות־חשאיות־אישיות הצביעו 133 חברי המועצה בעד הצעת המזכירות, שניתמכה על־ידי פרופ' יובל נאמן וח"כ גאולה כהן. רשימת רפול קיבלה 118 קולות.

עם הכרזת תוצאות ההצבעה תקף פרופ' נאמן את אלה, שלדבריו מנסים לפלג את „התחייה", ובמיוחד את המזכ"ל גדעון אלטשולר. לדבריו, „התחייה" התגברה על משבר „אוסלו" שלה, ועל הקנוניה שנירקמה.

דבריו עוררו סערת־רוחות וצעקות, וקריאות שיחזור בו מדבריו. אך נאמן, שהיה בוטח וחריף, חזר ואמר: היה פה ניסיון לשנות את אופייה של „התחייה". אני מודיע, שהיתה כאן קנוניה. צריך לומר למי שמנסה לפלג, שאנחנו נילחם בנסיונות הפלגנות. לא ניתן לד"שיזים להיכנס לכאן. כאמור, דבריו לוו בצעקות ובקריאות „אתה הוא המפלג".

רפול: נאמרו מלים גסות

ח"כ רפאל איתן אמר לאחר מכן, כי הוא וחבריו יתאספו ויחליטו על הצעדים הבאים שלהם. לדבריו, „נאמרו כאן מילים גסות". אי־אפשר לקרוא לאחדות ולומר מילים כאלה. ח"כ גאולה כהן הביעה תקווה, שרפול ישאר ב„תחייה", ושהיצרים והערכות המצב שהביאו את „צומת" ליצירת המשבר יפסקו. לדבריה, רפול וחבריו צריכים לעשות חשבון נפש לאלתר, ואם הם ממשיכים לחשוב על „התחייה" כמו שהם רוצים בה, מוטב שיעזבו.

מועצת התחייה התכנסה אמש באוהל־שם בתל־אביב באווירת משבר עמוק, וחשש כי התנועה עומדת בפני פילוג.

ח"כ נאמן שפתח את הישיבה הרגיש את האיזון, שבין הגופים השונים בתוך המפלגה, וטען כי הרכב הרשימה שהוצעה על ידי אנשי רפול והמזכ"ל מנסה למחוק את חלקם של אנשי גאולה כהן, ולהכניס במקומם את אנשי המזכ"ל, שלדבריו חרג בצורה חמורה מסמכויותיו.

קרקפת במחרוזות

ח"כ רפאל איתן טען, כי הרשימה האלטרנטיבית לזו של המזכירות אינה עימות אישי, והמטרה היא לבחור אמצעי כדי להגשים מטרות, ביניהן שינוי שיטת בחירת הח"כים, ובחירת המזכירות, וכן קביעת אסטרטגיה לבחירות 88'. על דבריה של גאולה כהן שאמרה, כי השתלת „צומת" נדחתה, אמר רפול: „אני לא אבר מושתל, ולא עור קרקפת במחרוזות".

גאולה כהן גילתה לחברי המועצה על שיחת נפש, שהיתה לה עם רפול, וזאת לאחר חיזורים רבים אחריו שלא הצליחו. לדבריה, רק כאשר אמרה לו, כי היא אשה ואינה יכולה כל הזמן לחזור אחרי גבר, הסכים לשבת איתה. היא סיפרה כי נסתה להסביר לו שאף אחד לא רוצה בכיסא „אני ויובל יכולנו להיות שרים בליכוד או איך מציגים אותנו כרודפי כיסאות".

האיש עם הנבוט

כהן חזרה ואמרה, כי רפול ניגש להקמת גוש עם הליכוד, וסיפרה כי אמרה לו, שאסור לומר זאת, גם אם רוצים בכך, מפני „שאנחנו מוכרים את עצמנו בנזיד עדשים". היא תקפה גם את אלה שכתבו לה מכתב מתועב, לדבריה, על־כך שהוא שבירייה על ידי יוצא חלציה, כנה שהוא ראש לישכתו של ראש הממשלה שמיר. כהן התייחסה בעיקר לחבריו של רפול, אשר משפיעים עליו. „אני יודעת את הקינאה שלהם ואת השינאה שלהם. יושב כאן איש השומר בכיתו את הנבוט, שהיכה בו על ראש ב'תחייה'".

גם גאולה כהן האשימה את המזכ"ל גדעון אלטשולר אשר נוהג בעניינים וניסה לפגוע באנשים שלה.

במהלך הנאומים היו הפרעות רבות והתקוטטויות.

כתבתנו מציינת, כי תמיכת המועצה בהצעת הרכב המרכז, שאותה הגיש פרופ' יובל נאמן, היא מכה לאנשי „צומת" ולמזכ"ל אלטשולר, אשר האמינו כי יביסו את נאמן וגאולה כהן.

בימים הקרובים יצטרכו אנשי „צומת" להכריע לגבי המשך פעילותם בתחייה.

מרדכי ואנונו (שני מימין) מוצא מביה"מ הישר אל מכונית הטרנזיט שחלונותיה מכוסים (צילום: אליהו הראתי)

משפט ואנונו — לא בדלתיים פתוחות

נדחתה בקשתו של מרדכי ואנונו לנהל את הדיון בפרק ההגנה במשפטו בדלתיים פתוחות. כן נדחתה בקשתו של הסניגור להורות על זימון אנשים מהדרג הפוליטי בישראל, שיעידו על מדיניות הגרעין הישראלית ועל הנזק שגרם ואנונו לביטחון המדינה.

אתמול נמשך בבית המשפט המחוזי בירושלים משפטו של מרדכי ואנונו. המשפט סבב סביב שתי בקשות שהגיש הסניגור. האחת, לנהל את הדיונים, בעתיד, בפרק ההגנה, בדלתיים פתוחות ולאפשר את פרסום הפרוטוקולים מן העבר שאינם מזיקים לביטחון המדינה.

בקשה שנייה: להורות על הופעת אנשים מהדרג הפוליטי כעדים במשפט, כמו ראש הממשלה, שר הביטחון ושר החוץ. הסניגור ביקש שעדים, אלו יופיעו להסביר את מדיניות הגרעין הישראלית.

הדיון נמשך כחמש שעות, במהלכו טענו הסניגוריה והתביעה וניתנה, כאמור, החלטת בית המשפט.

ואנונו הובא בשעה 7.20 בבוקר במכונית שחלונותיה אטומים וללא קסדה על ראשו, כפי שהובא בפעמים הקודמות.

לכתב עתי"ם נמסר, כי ואנונו התנהג בשקט ובאיפוק משך כל הדיון. הצדדים, בצאתם, סרבו להתייחס למהלך הדיון. (עתי"ם)

אחיות נרתעות מלטפל בילדים חולי סרטן

„אחיות צעירות נרתעות מלטפל בילדים חולי סרטן, ולפיכך איננו יכולים להפעיל את יחידת אישפוז הלילה בביה"ח בילינסון" — כך אמרה אתמול אילנה בוכוויל, האחות האחראית על היחידה לאישפוז יום לילדים חולי־סרטן במרכז הרפואי בילינסון בפתח־תקווה.

דברים אלה נאמרו בשיחה עם כתבת עתי"ם, בעת הנחת אבן־פינה למבנה חדש המוקם והולך בצמוד ליחידת אישפוז היום, שהתקיימה אתמול אחה"צ.

האחות האחראית הדגישה, כי לפני מספר ימים נפתחה מחלקה לכירורגיית־ילדים בבילינסון ואויישה באחיות. ביחידה לאונקולוגית ילדים, לעומת זאת, לא ניתן להשיג שש אחיות נוספות ולהפעיל את היחידה לאישפוז־לילה לילדים חולי סרטן, אשר מסיימים טיפולי יום ונאלצים להיטלטל בחשכה ובמזג אוויר קשה, כשהם שרויים במצב רפואי חמור, במחלקות האישפוז של בית־החולים, מאחר והיעדר אחיות מונע את פתיחת היחידה לאישפוז לילה.

יחידה זו אושרה עוד בחודש פברואר האחרון ומאז מנסים הורים, אנשי הצוות הרפואי והנהלת בית החולים, לגייס אחיות לפתיחת היחידה — ונתקלים בקשיים רבים. אילנה בוכוויל ציינה, כי העול כולו רובץ על מספר אחיות הכורעות תחת הנטל.

בטקס הנחת אבן הפינה למבנה חדש שייבנה למטרה זו, נכחו בני משפחת בלאק ומארקס מאנגליה, אשר תרמו 200 אלף דולר למטרה זו.

המאבק למען פתיחת היחידה הינו מאבק משותף של עמותת „חיים", שבה חברים הורים לילדים חולים ורופאי המחלקה, הפרופ' רינה זייצוב וד"ר אייאן כהן. עלות המבנה נאמדת ב־400 אלף דולר. וחברי העמותה אמורים לגייס סכום נוסף מתורמים בארה"ב ואנגליה. (עתי"ם)

לרחמים רצון
משתתפים באבלך הכבד על מות אחיך
מנחם רצון ז"ל
איש רב־פעלים
מרכז הסתדרות המורים

אבלים על פטירת
חברנו היקר
צבי ורדי (ורוצלבסקי)
ההלוויה היום, יום שני 16.11.87 בשעה 15.00
המשפחה וקיבוץ רוחמה

במלאת 11 שנים לפטירתו של
יצחק קמינר ז"ל
נתייחד עם זכרו
ביום רביעי 18.11.87 בשעה 20.30 בחדר האוכל
מוקירי זכרו מוזמנים
המשפחה ובית סאסא

גורמי בטחון: מלחמת המפרץ בראש סדר־העדיפויות של העולם הערבי

מצרים – מדינה נוספת בגוש הערבי המתנגד לאיראן • התחזק מעמדו של חוסיין וסוריה נחלשה • היחס לערפאת — צונן • תימן הצפונית חידשה יחסיה עם מצרים • מובארק: נצחון התבונה וההיגיון • חאמייני: כתם מביש

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" וכתבי סוכנויות הידיעות

ועידת־הפיסגה הערבית בבירת־עמון, שהסתיימה בשבוע שעבר, היתה הוועידה הראשונה בעולם הערבי, שאינה רואה בסכסוך הישראלי־הערבי את הדבר החשוב ביותר. האיום של חומייני עולה על כל השיקולים האחרים — אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס.

בהתייחסו לשינוי העמדה הערבית כלפי מצרים, אמר פרס, כי סאדאת צדק כאשר אמר, שלא מצרים תחזור לעולם הערבי, אלא העולם הערבי יחזור אליה.

בלי ביקורת על הוועידה הבינ"ל

פרס ציין בסיפוק, כי איש בוועידה לא מתח ביקורת על עמדת המלך חוסיין בעניין הוועידה הבינלאומית. הוא סיכם, כי עתה הוא זמן טוב למו"מ לשלום. אין כל סיכוי לפתוח במו"מ ישיר ללא פתיחה בין־לאומית, וזה הדבר שיש לעשותו. „אי־אפשר לעשות את הצעד השני — מו"מ ישיר דו־צדדי — בלי הצעד הראשון, שהוא פתיחה בין־לאומית", אמר פרס.

דיון בממשלה

ועידת רבת־עמון נדונה אתמול בממשלה, במסגרת סקירה והערכות שנשמעו מפי אנשי מערכת הבטחון. השר אריאל שרון שאל, אם זה חיובי, מבחינתה של ישראל, שהעולם הערבי מאוחד עתה יותר. על כך השיב שר הבטחון, יצחק רבין, כי האחדות הערבית אינה אחדות „בעד", אלא אחדות „נגד". רבין ציין, שהמלחמה במפרץ נמשכת, ומבחינת ישראל הדבר חיובי, מאחר שמלחמה זו איפשרה להקטין את תקציב הבטחון. כן גוררת מלחמת המפרץ התעניינות בין־לאומית ניכרת, שהוועידה מהכותרות את המזרח־התיכון בהקשר הסכסוך הישראלי־הערבי.

חוסיין התחזק

גורמי הבטחון ציינו בסקירותיהם את התחזקות מעמדו של חוסיין, שהצליח לכנס בבירתו כמעט את כל מנהיגי ערב לוועידה.

סוריה, נאמר בסקירות, מנסה בהתבטאויותיה לאחר הוועידה, להמעיט בחשיבות ההתפייסות שלה עם עיראק, ומרגישה, שלא חל שינוי מהותי ביחסים בין שתי המדינות. ברור, מכל מקום, כי בראש סדר העדיפויות הנוכחי של העולם הערבי נמצאת מלחמת איראן עיראק, שגם עמדה ביסוד השינוי בגישה כלפי מצרים. מדינות ערב רואות במצרים מדינה נוספת בגוש הערבי, המתייצב מול איראן.

סוריה נחלשת

המומחים ציינו, כי סוריה נאלצה להסכים לקונסנסוס הערבי, ומבחינה זו היא נחלשה בוועידה וידה היתה על התחתונה. היא הצליחה, עם זאת, למנוע החלטה על סאנקציות נגד איראן ואת החזרתה השלמה של מצרים אל חיק העולם הערבי, בכך שמצרים לא הוחזרה לליגה הערבית.

ההנחה היא, שסוריה קיבלה ותחזיר בויות־סיוע מסעודיה וממדינות המפרץ.

ערפאת „הצטנן"

אש"ף מציג את הישגיו בכך שהחלטות הוועידה חוזרות על הנקודות הידועות בסכסוך הערבי־הישראלי. עם זאת, זכה ערפאת ביחס צונן ברבת־עמון, אחרי יחס צונן בבריה"מ, כאשר מקומו בטקס לציון 70 שנה למהפכה לא היה בין הנכבדים ביותר והוא עזב את האולם לאות מחאה.

ירדן סבורה, כי השיגה בוועידה חופש־פעולה. מצרים יצאה שביעת־רצון, לאחר שקיבלה לגיטימציה לחידוש היחסים איתה והשיגה בפועל את ביטול החרם נגדה.

יש סיכוי לשינוי עמדת עיראק

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, הזכיר, כי היתה החלטה מפורשת של הוועידה, לפיה אש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחיד של הפלשתינים, וככזה ישתתף בוועידה הבין־לאומית. יעקבי אמר, כי החלטה זו עלולה להכביד על ההתקדמות המדינית בעתיד. הוא הוסיף, כי הוא מצטער על התבטאויות ישראליות פרו־עיראקיות לכאורה או פרו־איראניות. עלינו לנקוט עמדה של ניטראליות ואי־מעורבות, הדגיש.

הוא אמר, עם זאת, כי יש סיכוי לשינוי עמדת עיראק כלפי ישראל, ובכך הסכים עם ניתוחו של שחל, אולם הוסיף, כי המשטר בעיראק אינו נאור יותר מהמשטר באיראן, וההבחנה ביניהם אינה ברורה.

שמעון פרס הזכיר, כי לא מופיעה בהחלטות הוועידה ההחלטה המסורתית הקוראת להקמת מדינה פלשתינית.

צ. תימן חידשה יחסיה עם מצרים

תימן הצפונית חידשה אתמול את היחסים הדיפלומטיים המלאים עם מצרים. היא המדינה הערבית החמישית המחדשת את היחסים התקינים עם מצרים, בעקבות החלטת רבת־עמון.

מובארק: התבונה וההיגיון ניצחו

נשיא מצרים, חוסני מובארק, אמר אמש, כי הוא „אופטימי" בעקבות ועידת רבת־עמון, כי „התבונה וההיגיון" ניצחו בזירה הערבית.

מובארק אמר עוד, כי מסתמנת „מגמה חזקה מאוד נגד מדיניות הסירוב", ברומזו להתנגדות סוריה ולוב לחידוש הקשרים עם מצרים.

דמשק: „מהלומה לעניין הערבי"

העיתון הסורי הממשלתי „תישרין" הזהיר אתמול, כי חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם מצרים מנחית „מהלומה על העניין הערבי".

חאמייני: כתם מביש

נשיא איראן, עלי חאמייני, תקף את ועידת רבת־עמון ואמר, כי היא מהווה „כתם מביש על העולם הערבי והעולם המוסלמי".

הוא אמר, כי החלטת הפיסגה להפסיק את החרם על מצרים ולחדש את היחסים עימה כמוה כחידוש היחסים בין הערבים לבין ישראל.

משרדי האוצר והחקלאות ינסו להגיע לפתרון חובות ההתיישבות תוך שבוע

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים, דליה שחורי הכתבת המדינית, חיים מרגלית וכתבנו לענייני עבודה

משרד האוצר ומשרד החקלאות יעשו מאמץ כדי להגיע לפתרון חובות ההתיישבות בתוך השבוע הקרוב. אתמול הביע שר האוצר משה נסים אופטימיות בדבר האפשרות שיוסרו בימים הקרובים המכשולים האחרונים בדרך להפעלת הסדר חובות ההתיישבות.

לעומת אופטימיות זו של השר ניסים היה שר החקלאות אריה נחמקין מסוייג יותר באשר לאפשרות, שההסדר יופעל כבר בימים הקרובים. על־פי הודעת שרי המערך אם תוך שבוע לא ימצא פתרון, יועלה הנושא בישיבת הממשלה ותתבקש הכרעה לדרישת ההתיישבות בערבות מדינה לחוב של כ־300 מיליוני שקל של ישובי קו העימות.

אתמול סקר השר נחמקין לפני הממשלה את מצב ההתיישבות. הוא אמר לשרים, שבהשוואה לחקלאים בעולם מקבל החקלאי בישראל תמיכות נמוכות מאוד מהממשלה. לדבריו, לישובים רבים העזרה לכשתבוא לא תושיע, שכן ישובים אלה כבר התמוטטו בגלל עול החובות.

נתונים לא מדוייקים

ניסים, אשר מסרב בתוקף להעניק ערבות מדינה לחובות ההתיישבות אמר, שנתוני נחמקין אינם מדוייקים, וציין שבשנתיים האחרונות העבירה המדינה למושבים עזרה בסכום של יותר מ־280 מיליון שקל. ניסים הביע אופטימיות בדבר אפשרות שיושג הסדר בקרוב.

לאחר ישיבת הממשלה אמר נחמקין, שהוא מסתייג מאופטימיות זו, אך הסכים שהיתה התרשמות מסויימת לקראת הסדר. נחמקין ציין, שהבנקים מסכימים עתה לוותר על הערבות ההדדית של המושבים אשר יכנסו להסדר.

שר החקלאות גם גילה, שמשרד האוצר מוכן עתה להעניק צורה מסויימת של ערבות מדינה לחלק מחובות ישובי קו העימות. לדבריו ישוב אשר לא יוכל לשלם את חובו יבדק מצבו במשך שנה, ואם אכן ימצא שהוא לא יכול לעמוד בתשלומים יועבר לנושים 20 אחוז מהחוב מתקציב המדינה ועוד 10 אחוזים מהתנועה המיישבת.

בישיבת הממשלה אתמול לא הועלתה אפשרות זו, ובצורה רשמית ממשיך שר האוצר לטעון, כי הוא מחפש דרכים לפתור את הבעייה בצורה שלא יעלה לתקציב המדינה „אפילו שקל אחד".

ההסתדרות דורשת סיוע למושבים

הוועדה המרכזת של ההסתדרות דרשה אתמול מהממשלה למצוא „פתרון הולם" לחובותיהם של ישובי קו העימות. כן תבעה לטפל במושבים שאינם מסוגלים עוד להתקיים מחקלאות.

בהסתדרות החליטו, שאם תוך שבועיים לא תעלה הממשלה פתרונות למצוקת ההתיישבות החקלאית, תראה בכך ההסתדרות עילה לסיכסוך עבודה.

גרשון וילן ממטה תנועת העובדים התריע אתמול בישיבת הוועדה המרכזת על־כך שלא רק גורמים בליכוד, אלא גם אישים במפלגת העבודה, מגלים התנגדות למתן ערבות ממשלתית להתיישבות.

חמש דרישות

מזכיר תנועת המושבים, גדליה גל, העלה חמש דרישות: ביצוע ההסכמים שהושגו בין האוצר לבין הקיבוצים והמושבים, לרבות השתתפות הבנקים בהסדרים; העמדת הון חוזר „בתנאים נאותים" לרשות הייצור החקלאי; ערבות מדינה לחובם של ישובי קו העימות; פיצוי על שחיקת הריווחיות הייצוא החקלאי בשיעור של 20 אחוז אשתקד והשנה, והכללת סכום של 150 מיליון שקל לקרנות.

אתמול נודע, שגם הקיבוץ הדתי ומושבי המפד"ל החליטו להצטרף למטה המאבק המשותף להתיישבות החקלאית ולהסתדרות.

ישיבת מרכז התק"ם נדחתה

מגעים עם האוצר ומגעים עם מערכת הבנקים למימוש הבטחות שר האוצר בנושא אשראי מרוכז והון חוזר לחקלאים הביאו לדחיית ישיבת מרכז התק"ם שהיתה אמורה להתקיים ביום חמישי, על כך מסר דובר התק"ם שלמה לשם לכתב „על המשמר". הוא הוסיף כי ניתנה לממשלה ארכה נוספת לביצוע החלטותיה היא ואין כוונה להגביר פעילות.

הרעלת בוטוליזם נוספת נתגלתה אצל נערה בת 17 מאשקלון

מאת יפה שמי, כתבנו לענייני בריאות

מקרה נוסף של הרעלת בוטוליזם נתגלה באיזור אשקלון אצל נערה בת 17, כך מסר דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי.

לפי עדות המשפחה ובדיקות המעבדה מקור ההרעלה בדג הלבן שבקופסת שימורים, שהובאה ארצה ביבוא אישי, בניגוד להוראות משרד הבריאות.

הדג נקנה בברוקלין, כזכור המקרה הראשון של הרעלת בוטוליזם נתגלה גם כן מאכילת הדג המיובא מניו־יורק.

מקרה הרעלת הבוטוליזם נתגלה בשבת, כאשר הצעירה הובהלה לחדר־מיון של בית־חולים „ברזילי" באשקלון, לאחר שהיו לה קשיי־נשימה חמורים והתכווצויות. היא הועברה לטיפול בבית־חולים „הדסה" בירושלים.

דובר משרד־הבריאות מציין, כי ההרעלה בבוטוליזם פוגעת במערכת העצבים המרכזית, ובמיוחד במערכת הנשימה.

החולה נמצאת ביחידה לטיפול נמרץ.

ד"ר אלמה אבני, אפידמיולוגית ראשית במשרד־הבריאות פנתה לציבור שלא להביא ארצה שימורים ודגים מכל מקום בעולם. כן ביקשה, שכל אלה המחזיקים שימורי־דגים, מניו־יורק, גם דגים מובשים מסוג קמצ'טקה, ריבא'ץ, ובולה, יחדלו מאכילתם, ויביאו אותם לבדיקה ללשכת הבריאות הקרובה למקום מגוריהם. הנתונים על הופעת הבוטוליזם נמסרו לשלטונות ניו־יורק, גם שם נרשמו שני מקרי הרעלה.

אנשים ואירועים

אין זו תמונת־ארכיון. כך נראה בית־הכנסת במרכז בואנוס־איירס, בארגנטינה, אחרי שהתפוצצה בו פצצה בשבת. לא היו נפגעים. (צילום: איי. פי.)

מתגבשת נוסחה חדשה לעדכון הסכם רבת עמון בין ירדן ואש"ף

מאת מנחם ענבורי

במגעים לחידוש הדיאלוג בין ירדן לאש"ף מתגבשת נוסחה חדשה שתעדכן את הסכם רבת עמון מלפני 3 שנים, הסכם שלא החזיק מעמד, כאשר תחילה הוקפא על־ידי ירדן, ואחר כך בוטל על־ידי אש"ף.

על פי הנוסחה החדשה יכיר אש"ף בהחלטת מועצת הבטחון 242, אבל יוסיפו להחלטה הזאת הכרה בזכויות הלאומיות הלגיטימיות של העם הפלשתיני.

שורש המחלוקת בין ירדן לאש"ף הוא בשאלת ההגדרה העצמית לפלשתינאים. אש"ף דורש לכלול את ההכרה הזאת בהחלטה 242, וירדן מסרבת.

ככל הנראה מצרים תנסה לשכנע את אש"ף ואת ירדן להתפשר על פי הנוסח המוצע.

כתבנו מזכיר, כי החלטות ועידת הפסגה ברבת עמון לא הזכירו את זכות ההגדרה העצמית, ובכך נטו לצד ירדן, אבל מצד שני חזרו והדגישו את תפקידו המרכזי של אש"ף בתהליך המדיני.

מקורות מדיניים בי־ם: מוזמביק אינה מועמדת טבעית לחידוש יחסים עם ישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מקורות מדיניים בירושלים אמרו אתמול, בעקבות ידיעות שהתפרסמו בארה"ב על כינון יחסים קרוב בין ישראל ומוזמביק, המתעכב בגלל מיליון דולר, שישראל הבטיחה וטרם העבירה למוזמביק למימון מפעל לעיבוד מזון — כי „מוזמביק אינה מועמדת טבעית" לחידוש יחסים עם ישראל. המקורות הדגישו, כי מוזמביק היא מדינה מרקסיסטית־סמאלנית־קיצונית וככזו היא לא „מועמדת ראשונה" בין המדינות האפריקניות המועמדות לחידוש יחסים עם ישראל.

המקורות אישרו, כי לישראל יש פרוייקטים כלכליים במוזמביק, אך אמרו, כי לא העדר מליון הדולר מונע כינון יחסים ואילו השאלה היתה כספית, כבר היתה נמצאת דרך להתגבר על כך.

על פי הידיעות באה היוזמה לכינון היחסים מארה"ב, המעוניינת שמוזמביק תרחיב את קשריה הבין־לאומיים. ארה"ב הבטיחה, כי תעביר לישראל מליון דולר, כדי שישראל תממן ותסייע בהקמת מפעל לעיבוד מזון במוזמביק. אולם גורמים שמרניים בקונגרס האמריקני לא מאפשרים לממשל להשתמש בהקצאות סיוע החוץ למוזמביק, בגלל ממשלתה הקומוניסטית.

הארכיאולוג פרופ' יגאל שילה — חושף עיר דוד — הובא למנוחות

מאת בצלאל עמיקם — כתב „על המשמר"

הארכיאולוג פרופ' יגאל שילה, חושף עיר דוד, הובא אתמול למנוחות בירושלים. מאות מתושבי הבירה, ביניהם הארכיאולוגים פרופ' בנימין מזר, פרופ' נחמן אביגד, סגני עיריית ירושלים, מרצים מהאוניברסיטה העברית, וידידים רבים השתתפו במסע ההלוויה.

בדברי הספד למנוח עמד זקן הארכיאולוגים פרופ' מזר על מפעלו הגדול של שילה, חשיפת שרידי עברו של עם ישראל ובירתו ירושלים. מזר ביכה את לכתו של הארכיאולוג בן ה־50, שכבר צבר תהילת עולם.

לפני ימים אחדים העניק ראש עיריית ירושלים, טדי קולק לפרופ' יגאל שילה את פרס ירושלים לארכיאולוגים לאות הוקרה והערכה על תרומתו החשובה לקידום המחקר הארכיאולוגי בארץ.

הפרס ניתן לו בבית החולים שם אושפז לאחר שסבל יסורים רבים ממחלה ממארת.

פרופ' יגאל שילה היה תלמידו של פרופ' יגאל ידין, ועמד בראש משלחת החפירות לעיר דוד, אשר חשפה את צפונות ירושלים מהתקופה הכנענית ועד לתקופת מלכי יהודה.

במושבי קו העימות זועמים על צמצום המים על־ידי „מקורות"

„מקורות" דורשת החזרת חוב גדול מ־8 מושבים ● כסף שהועבר בזמנו ע"ח החוב „נתקע" בארגון הקניות שפשט את הרגל ● סכנה לענפי הלול והמטעים ● מושבי קו העימות מאיימים בצעדים חריפים אם לא יימצא פתרון לבעיותיהם הכספיות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

גוברת התסיסה בין מושבי מועצה אזורית מרום הגליל בעקבות החלטת חברת „מקורות" לצמצם את אספקת המים ל־8 מושבים באזור, בגלל חוב כספי גדול. מדובר בין היתר במושבים ספסופה, שפר, אביבים ואלקוש.

ראש המועצה האזורית מרום הגליל אמר בתגובה על החלטת „מקורות", כי מושבי המועצה שילמו בזמנו את החוב, אולם העבירו את הכספים דרך ארגון הקניות של מושבי הגליל, אשר פשט בינתיים את הרגל, ומונתה לו ועדה קרואה. הארגון חייב למעלה מ־60 מליון שקל, ואין באפשרותו להעביר את הכספים ל„מקורות" ולנושים רבים אחרים. חברים במושבים מסרו אתמול, שהם חוששים שההחלטה על צמצום אספקת המים תפגע בעשרות אלפי עופות. חברי המושבים ציינו, ששני הענפים היחידים המפרנסים את חברי המושבים הם הלול והמטעים, ושניהם זקוקים למים להמשך התפתחותם. חברת מקורות הודיעה מצידה, שהיא תמשיך במדיניותה לצמצם את אספקת המים לישובים, אשר לא משלמים את חובותיהם.

בינתיים הודיעו אתמול ראשי מושבים בקו העימות, שאין הם מוכנים להמתין לתוצאות המו"מ המתמשך בין האוצר לראשי ההתיישבות על מימוש החלטות ועדת רביד. חברי המושבים בקו העימות מסרו, כי הם חייבים עשרות מליוני שקלים, ומדי יום גודל החוב שלהם במאות אלפי שקלים, רק לתשלומי ריבית. ראשי המושבים הדגישו, שמאז החלטת ועדת רביד על פתרון חלקי של חובות המושבים גדל החוב של מושבי קו העימות בין מליון שקל בגלל ריבית נוספת. נודע, שמושבי קו העימות מתכוונים לנקוט כבר בימים הקרובים בצעדים הפגנתיים חריפים אם לא יימצא פתרון מיידי לבעיותיהם הכספיות, כגון הורמה מסיבית של תקציבים וכספים לתשלום חובותיהם.

הממשלה אישרה נסיעותיהם לחו"ל של שמיר, פרס, לוי, ויצמן ושחל

5 שרים שוהים כרגע בחו"ל למרות ההחלטה על יציאת 3 שרים בלבד. מזכיר הממשלה: אנחנו ב„תפר" הנסיעות שתוכננו

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול את נסיעתו לארה"ב השבוע של ראש הממשלה יצחק שמיר ואת נסיעתו לאירופה השבוע של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס.

שמיר ייצא לדרכו מחר, יום ג', בלילה, ופרס, שיבקר בבלגיה, צרפת ובריטניה, יצא ביום ד' בצהריים. פרס יחליף את שמיר פחות מיממה, ולאחר מכן יחליף את ראש הממשלה סגן ראש הממשלה דוד לוי.

כן אישרה אתמול הממשלה את נסיעותיהם לחו"ל של דוד לוי (לאחר שובו של שמיר), עזר וייצמן ומשה שחל.

עתה נמצאים בחו"ל השרים משה קצב, גדעון פת, יצחק מודעי, יצחק שריר ושושנה ארבלי־אלמוזלינו.

מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, שהתייחס אתמול לנושא זה בפגישתו עם הכתבים המדיניים, אמר, כי עדיין יש ריבוי נסיעות שרים, כי „אנחנו עדיין בתפר של נסיעות שתוכננו" לפני הודעת ראש הממשלה על צמצום נסיעות השרים. הוא הוסיף, כי נעשה מאמץ להגיע למסגרת שראש הממשלה הודיע עליה והיא, שמספר השרים הנמצאים בחו"ל בזמן נתון לא יעלה על שלושה — פרט לראש הממשלה, שר החוץ ושר הבטחון, שהגבלה זו לא תחול עליהם.

למשטרה אין כל חשוד בגרימת מות התלמידה מדיר אלבלאח

מאת עזרא אבירן

משטרת נפת עזה המשיכה בסוף השבוע ואתמול לחקור עוד כמה מתושבי גוש־קטיף, אך הללו שוחררו כעבור שעתיים — שלוש שעות מבלי שייעצרו.

החקירות נימשכו בפרשת גרימת מותה של התלמידה בבית הספר לבנות בדיר אל בלאח.

למשטרה אין עתה כל חשוד בחקירה זו, המסתעפת והולכת גם לכיוונים אחרים מחוץ למתיישבי גוש־קטיף.

בדיקת מעבדה העלתה, כי מכלי־נישקם של ארבעת העצורים ששוחררו בסוף השבוע שעבר לא נורו יריות, שהיה בהם כדי להרוג את התלמידה בדיר אל בלאח.

● בקבוק תבערה נזרק אתמול בערב לעבר רכב ישראלי, שנסע ברחוב הראשי של קלקיליה. הבקבוק התלקח על הכביש אך לא נגרם נזק ולא היו נפגעים. כוחות הבטחון פתחו בסריקות נרחבות לאיתור מיידי הבקבוק.

הבטחת מילוא להזרים כספים לרשויות הערביות הביאה לדחיית השביתה שלהם

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ראשי הרשויות המקומיות הערביות דחו ב־10 ימים את מסע המכוניות המתוכנן לירושלים, שעמד להתקיים היום.

כן דחו את השביתה של הרשויות המקומיות הערביות של כל השירותים המוניציפאליים והממלכתיים במיגזור הערבי.

יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות איברהים נימר חוסיין אמר, כי הדחייה באה כמחווה של רצון טוב כדי לאפשר לסגן השר רוני מילוא לטפל בבעיות התקציביות של הרשויות הערביות.

לכתבנו נודע, כי מלישכת סגן השר מילוא הודיעו ליו"ר הוועד הארצי, שמשרד הפנים יורים היום לחלק מהרשויות הערביות כספים, שיכסו את גרעונותיהם. עוד התחייבו עובדי לישכתו של סגן השר מילוא, שעד סוף השבוע יכסה משרד הפנים את גרעונותיהם של 24 מועצות מקומיות נוספות.

לכתבנו נודע עוד, שביום ה' יתקיים בשפרעם כנס חירום ארצי של ראשי הרשויות הערביות. המתכנסים ישמעו דין וחשבון על היקף הסיוע לכיסוי הגרעונות של הרשויות הערביות. כמו כן יחליטו על הצעדים הבאים, שיצטרכו הרשויות הערביות לנקוט.

עובדי „גל־סרף" כלאו את מזכיר מועצת הפועלים

החזיקו אותו 6 שעות יחד עם מזכיר האיגוד המקצועי ● מוחים על ההחלטה לסגור המפעל ללא מו"מ עם העובדים

מאת שלי יחימוביץ'

משך 6 שעות כלאו עובדי מפעל „גל־סרף" לייצור גלשנים ליצוא, את מזכיר מועצת פועלי אופקים סעדיה אלוס, ואת מזכיר האיגוד המקצועי בעיירה ג'ימי אבוקסיס, במשרדי הנהלת המפעל.

57 העובדים במפעל, מוחים על החלטת ההנהלה לסגור את המפעל בלא כל משא ומתן עם העובדים, ובלי לסכם עימם את תנאי הפיצויים.

5 ימים מתבצרים העובדים במפעל, ואינם מאפשרים למשאיות להוציא סחורה משטח המפעל.

אתמול בבוקר, לאחר שתביעותיהם להיפגש עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, או עם שר המסחר והתעשיה אריאל שרון — לא נענו, הם הבעירו צמיגים בחצר המפעל.

מוסיפים להתבצר במפעל.

בשעות הצהריים באו למקום אלוס ואבוקסיס לשוחח עם העובדים. העובדים כלאו אותם ואיימו כי לא ישחררו אותם עד שיגיע קיסר. לאחר 6 שעות, ולאחר התערבות מפקד משטרת אופקים, רב פקד מאיר נגר, שוחררו השניים.

העובדים הודיעו, כי יוסיפו להתבצר במפעל עד שההנהלה תפתח עמם במשא ומתן, או עד שיבוא קיסר לשוחח עימם.

העוברים ושבים הזדהו עם המחאה נגד השמדת פומלות — ואכלו אותן

דרך מקורית להפגין מחאה על השמדה סיטונית של הפומלות מצא בסוף השבוע עמוס פיקסמן מגדל הדרים מהמושבה מגדל.

פיקסמן ערם ערימה גדולה שהגיעה ל־9 טון פומלות בצד הכביש טבריה — ראש פינה והציע לכל העוברים ושבים לבוא ולקחת מהפרי כאוות נפשם, ללא כל תשלום.

עד מהרה התרוקנה הערימה ומאות הנוסעים צפונה, נהנו מצידה לדרך בלתי צפויה לחלוטין. לצד הערימה, הציב פיקסמן שלט בו הביע את מחאתו על השמדת מאות טונות של פומלות ע"י ארגון מגדלי ההדרים שנעשית לדבריו, בצורה שרירותית, במקום לחלק אותם לנזקקים, לצה"ל, למוסדות סעד וחינוך.

פיקסמן מסר, כי בדעת מגדלי הפומלות בארץ לנקוט בצעדים נוספים על מנת למנוע השמדת הפרי בשרשרות טרקטורים, בשל אוזלת יד ושיווק לקוי.

ישראל מייצאת כמות קטנה של פומלות לחו"ל מדי שנה ואילו הפרי עצמו נקלט באופן קשה בשוק המקומי, כיוון שהקניין הישראלי המצוי, אינו מכיר אותו ומשום כך נאלצים המגדלים להשמיד טונות רבות של פומלות כדי „לשמור על המחיר". (שחיים)

המשכים

אין „פסק־זמן"

(סוף מעמוד ראשון)

בבית החולים „כרמל" בחיפה הורגש אתמול לחץ גובר בחדרי־המיון. מרפאות־החוץ של בית־החולים, הפזורות ברחבי העיר, הושבתו, וחולים רבים פנו לחדרי־המיון של בית החולים.

„הפסיקו את העיצומים, המשגעים את החולים ומבזים את שבועת הרופא" – בקריאה נרגשת זו פנה אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לרופאים בבתי־החולים של קופת־חולים.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, טען, שעיצומי הרופאים משרתים את קופת־חולים „מכבי", המתחרה בקופת־החולים ההסתדרותית.

הוועדה המרכזת המשיכה אתמול בדיוניה על קשייה של קופת־חולים, אולם בניגוד לישיבה הקודמת, לא נשמעו הפעם קולות התובעים את החלפת ההנהלה והעומד בראשה, פרופ' דורון.

יו"ר סיעת מפ"ם, אפרים ז'ילוני, תקף את כינוסי־החירום שאירגן יו"ר קופת־חולים, שמטרתם להגיב על הביקורת שמתחה הוועדה המרכזת על המתרחש בקופה.

יצחק ברקאי, יו"ר המחלקה לקליטה, הציע להטיל תשלום על שירותים מסוימים שמעניקה קופת־חולים, כדי למנוע „תורים נוסח מזרח־אירופה".

הנהלת הסיבת האחיות החליטה, כי החל ממחר, יעבדו האחיות 36 שעות בשבוע, על־סמך אישור משרד־הבריאות להנהגת שבוע־עבודה בן 36 שעות, בהתאם להסכם שנחתם לפני שנה.

בתגובה על הודעה זו, אמר דובר משרד הבריאות, כי אחיות רשאיות לעבוד 36 שעות בשבוע, אך אין הן יכולות להנהיג „מישטר חדש" של ארבע משמרות. הוא הוסיף, כי למעשה, דורשות האחיות תוספת בעבור השעות הנוספות.

הובטחה לחץ תשובה עד יום ה' השבוע. אם יחיו שביתה או עיצומים, עלול המשא ומתן להשתבש, כי האוצר יסרב לנהל מו"מ עם הנוקטים בשיטות של מאבק מקצועי ושביתות.

1.5% מדד יקטינו

(סוף מעמוד ראשון)

העליה במחירים בחודש שעבר העלתה את המדד ל־184.1 נקודות, על בסיס 1985 = 100. בעשרת החודשים של השנה עלו המחירים ב־12.9 אחוזים. פקידים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אמרו אתמול בפעם הראשונה, כי המשק ירד מהקצב הקודם של אינפלציה חודשית של 1.5 אחוזים לקצב חדש של כ־1.2 אחוזים. אם קצב זה יישמר בחודשיים הקרובים, תסתיים השנה באינפלציה של כ־15.5 אחוזים, לעומת 20 אחוזים בשנה שעברה.

משרד האוצר הגיב אתמול בסיפוק רב, אבל גם הזהיר, שהקצב עדיין גבוה מזה שבחו"ל, ודרוש תקציב מרוסן גם בשנה הבאה.

פקידי הלשכה יחסו את שיעור האינפלציה הנמוך יחסית לעובדה שבסעיף הפירות והירקות ובסעיף הדיור נרשמו עליות נמוכות בהרבה מהצפוי. מחירי הפירות והירקות עלו בחודש שעבר ב־3.7 אחוזים, פחות בהרבה מן המצופה על־פי העליות העונתיות בחודש אוקטובר. גם מחירי הדיור עלו בפחות מהמצופה, ב־0.7 אחוזים. קודם לפירסום המדד, נחשבו שני סעיפים אלה לסעיפים „בעייתיים", והיו שציפו שהם ידחפו את המדד כלפי מעלה. בסופו של דבר, הסתכמה תרומתם של שני הסעיפים ב־0.4 אחוזים. על־פי הנתונים שפורסמו אתמול, נרשמה בעשרת החודשים הראשונים של השנה ירידה של 11 אחוזים במחירי הפירות והירקות.

העלייה הגדולה ביותר בחודש שעבר נרשמה בסעיף ההלבשה וההנעלה, שעלו ב־6.8 אחוזים, בעקבות התחלת מכירות החורף. למן תחילת השנה, עלו מחירי ההלבשה וההנעלה ב־2.2 אחוזים בלבד.

ממלא מקום יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, ציין, כי שיעור עליית המדד מדגיש את הצורך לשמור על הסכם תוספת־היוקר במתכונתו הנוכחית, בניגוד לנסיונות המעסיקים להפחית את שיעור הפיצוי.

תושב הגליל חשוד

(סוף מעמוד ראשון)

בכך שבשליחות אש"ף אמור היה לפגוע ביעדים ישראליים ביוון ובישראל.

גורמים בטחוניים בצפון מסרו, שתפיסתו של החשוד סיכלה משימה זאת. החשוד יצא את הארץ ב־1980 יחד עם בן משפחתו לטיול באירופה. כעבור זמן נפרדו השניים והחשוד המשיך בנדודיו תוך שהוא עובד לפרנסתו. בהיותו בכרתים נודע לו על פלישת ישראל ללבנון ולאחר שקרע את דרכונו כמחאה על כך, החליט להצטרף לארגון אש"ף כדי להילחם נגד ישראל.

הוא פנה למשרד אש"ף ביוון, אך אלה לא הסכימו לגייסו. בינתיים, מכיוון שהיה חסר דרכון, נאלץ לחצות גבולות ברחבי אירופה רגלית, ולכן נעצר כמה פעמים על־ידי השלטונות. הוא נסע לתוניס וביקש להתגייס, אולם לאחר שנחקר על־ידי אנשי אש"ף נשלח לשנת מאסר, כי חשדו בו שהוא סוכן ישראלי.

כעבור כמה חודשים שוחרר וגוייס על־ידי ארגון „פתח" ובמחנה־תיו עבר אימונים צבאיים שונים ואף הוטל עליו לפגוע ביעדים בישראל וביוון. בדרכו ליוון הוא נעצר על־ידי השלטונות כחשוד בהשתייכות לארגון חבלה ונשפט ל־5 חודשי מאסר. בינתיים ניסה להגר לקנדה ולאוסטרליה אולם בקשותיו נדחו.

לבסוף, כדי למלא את שליחותו שהוטלה עליו על־ידי אש"ף, פנה לשגרירות ישראל באיטליה והסביר שדרכונו אבד וברצונו לחזור לישראל. השגרירות ספקה לו תעודת מעבר וכאשר הגיע לישראל נעצר.

מוסטאפה תאליל

(סוף מעמוד ראשון)

תאליל יבוא לישראל הלילה, בטיסת „אל על", וישהה כאן עד יום ה' בערב.

כזכור הודיע שגריר ישראל במצרים, מוחמד באסיוני, בשבוע שעבר למשרד־החוץ, כי ד"ר תאליל חולה ואושפז בבית־חולים ולכן לא יוכל לקיים את ביקורו המתוכנן בישראל. שלשום הודיע משרד החוץ המצרי לשגריר ישראל בקאהיר, משה ששון, כי ד"ר תאליל יגיע לארץ. אתמול הודיע השגריר באסיוני לראש מחלקת מצרים במשרד החוץ, מרדכי אריאלי, כי בניגוד להודעתו הקודמת, הביקור יתקיים כמתוכנן.

ד"ר מוסטאפה תאליל יתקבל בישראל על־ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, ראש הממשלה, יצחק שמיר, מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, השר עזר וייצמן שילווה אותו, ושר האנרגיה והתשתית, משה שחל. פרס יערוך לכבודו מחר בערב סעודת־ערב במלון „המלך דוד". ביום ה' יהיה ד"ר תאליל אורח מועדון העיתונות בתל־אביב.

זאק ערך „סולחה" לטדי

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ראש ממשלת צרפת וראש עיריית פאריס, ז'אק שיראק, ערך אתמול ארוחת „סולחה" לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, במעונו.

קולק בא לפאריס לביקור פרטי, למימון מפעלי רווחה בירושלים. שיראק ערך לו ארוחת־צהריים כדי לכפר על שפסח, במהלך ביקורו בישראל, על עיריית ירושלים, משום שהיא תולשת גם על חלקה המזרחי של העיר.

קולק הביע כעס גלוי. שיראק בחר דווקא בעיריה כמחווה לפלשתינים. הסבירו לקולק, כי שיראק מחויב לשמור על עמדת צרפת, אך דבר לא הועיל.

אתמול נרגע ראש עיריית ירושלים. שגריר ישראל בפאריס, עובדיה סופר, מסר, כי האווירה שפעה ידידות. שיראק שיבח את קולק כשומר על ענייני הדתות בעירו, וקולק שיבח את שיראק על שימור היופי של פאריס.

ריגן דוחה קריאת אורטגה לשיחות ישירות

וושינגטון. — הנשיא רייגן דחה שוב הצעה לנהל שיחות ישירות עם נשיא ניקראגואה, דניאל אורטגה.

„זהו סכסוך פנימי ועל אזרחי ניקראגואה ליישבו בינם לבין עצמם" — אמר רייגן בשבת.

„כאשר יתחיל משא ומתן רציני בין הקומוניסטים לבין תנועת ההתנגדות, נהיה מוכנים להיפגש יחדיו עם שרי החוץ של כל מדינות אמריקה התיכונה, כולל חנציג של הסנדיניסטים" — אמר רייגן. (עייר)

ויטהד במוסקווה:

שינוי בהגירה חיוני לפיסגה

מוסקווה. — אם מעוניינת ברית־המועצות בהצלחתה של ועידת־הפיסגה של שתי מעצמות־העל, בחודש הבא, חייבת היא לשנות את מדיניות ההגירה שלה — הצהיר אתמול סגן שר החוץ האמריקני, ג'ון וייטהד, בפגישה עם 40 „סרובניקים" במוסקווה.

וייטהד בא למוסקווה לשיחות עם אנשי הקרמלין על נושאים ההומאני־טריים, כהכנה לפגישת הנשיא רייגן עם מיכאיל גורבצ'וב, ב־7 בדצמבר, בוושינגטון.

הפגישה עם ה„סרובניקים" נערכה בבניין השגרירות האמריקנית במוסקווה, ווייטהד הודיע בה, כי יבהיר את עמדתו זו, שהיא עמדת הממשל האמריקני, לבני־שיחו הסובייטים, בפגישותיו עימהם, שיחולו היום. (איי. פי.)

צרות של עשירים

תקופת סבל צפויה ליפאן בצמצום העודף במאזן המסחרי

טוקיו. — תקופת־סבל קשה צפויה ליפאן במאמציה להקטין את העודף האדיר שנוצר במאזן התשלומים שלה לרמה שתהיה מקובלת על יתר מדינות העולם — אמר אתמול סגן שר האוצר היפאני.

„נעבור תקופה של הקזת דם," אמר סגן השר.

אשתקד צברה יפאן עודף חסר־תקדים של 93 מיליארד דולר במאזן המסחרי שלה עם יתר מדינות העולם.

סגן־השר אמר, כי הממשלה חייבת להנהיג ליברליזציה במשק היפאני, בעיקר במיגזור החקלאי ובמסחר הקמעונאי, ודרושות רפורמות מרחיקות לכת בשיטות השיווק, בעיקר במסחר הקמעונאי הזעיר.

צפויה אבטלה

כלכלנים אמרו, כי צעדים כאלה יגרמו קשיים וצפויה אבטלה, הן בחקלאות והן במסחר הזעיר.

הוא אמר, כי מטרת השינויים צריכה להיות עידוד הצריכה הפרטית והגדלת היבוא. עם זאת הזהיר, כי לא יפאן בלבד תעמוד לפני קשיים. „ארה"ב לא תוכל להישאר אדישה. היא חייבת לצמצם את הפעילות הכלכלית ולקצץ בצורה מכאיבה בתקציב שלה, כדי לצמצם את הגרעונות הן בתקציב והן במאזן המסחרי," אמר. (עייר)

התקשורת הצרפתית חוגגת ארבעים שנה להחלטת החלוקה במשדר חנופה לערפאת

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — יאסר ערפאת, בהופעה אינטימית בלי כפייה לראשו, נראה שקוע בשינה עמוקה, עטוף שמיכה במטוסו הפרטי, בכתבה בערוץ „טי.אם.1", בטלוויזיה הצרפתית.

במשך חצי שעה, הציגה הכתבה את ערפאת בתרמית ראש־מדינה אהוד ואהבי, מחבק ילדים, מתנשק עם סדאם חוסיין, מופיע בוועידת נשים עיראקיות, משגר פקודות במכונת פקסימיליה, מתאבק באבק בתפילה יומית ומבטיח לדרוך על אדמת פלשתין לפני מותו.

העיתונאים מעזים לשאול, איך ישיג את השטחים. „בכל השיטות," הוא משיב. „אמנת האו"ם מקנה לי זכות להשתמש בכל הדרכים".

בתמורה להצגה מחניפה זו, הניח לכתבים לצלם אותו עולה אל מטוסו וסועד ארוחת־בוקר בצנעה, בתימן הצפונית, בכתבה שתוארה כ„סקופ".

עד כה נמנע ערפאת מלהניח לטלוויזיה לבצע מעקב מצולם אחר תנועותיו, מחשש מפני מחסלים ישראליים.

עצבנות בקהילה היהודית

בקהילה היהודית בפאריס התעצבנו מתוכנית־חנופה זו. תוהים, אם היא משקפת מדיניות חדשה של בעל הערוץ, מלך הבטון פראנסיס בויאיג, הבונה ערים בערב־הסעודית.

שגרירות ישראל כינתה את התוכנית תשדיר־שירות רווי־חנופה. אפילו „ליברסיון" כתב, כי התוכנית הגזימה בהגשת שירות לערפאת.

נובמבר קשה להסברה

חודש נובמבר קשה להסברה הישראלית בצרפת. כלי־התקשורת חוגגים 40 שנה לתוכנית החלוקה. ישראל מתוארת כמדינה שלא כיבדה את החלטת החלוקה ומקיימת שלטון־כיבוש, המדכא את העם הפלשתיני.

מחר יקדיש הערוץ הממלכתי ערב שלם לבעייה. תפתח את האירוע הקרנת הסרט של קוסטה גאווראס, „חנה ק.", על עולה חדשה המתאהבת במחבל פלשתיני בגדה.

אחר־כך ייערך דיון על „ערבים ויהודים בישראל". יופיעו שני ערבים ישראלים, הסופר מוחמד וותד ממפ"ם וח"כ דראושה, ולצידם יעל דיין, מיכאל בר־זוהר ופרופסור צרפתי פעיל באגודות ידידות עם אש"ף.

אש"ף רוטן

אך נציגות אש"ף רוטנת במורת־רוח. הנציג איברהים סוס מחה אתמול על שלא הזמינו „אף פלשתיני מאש"ף". סוס מסר, כי הוא עצמו הציע רשימה של שרים ישראליים לעימות טלוויזיוני עימו, אך לא הזמינו אותו ולא את השרים.

מנהל התוכנית אמר, כי לא הזמין את אנשי אש"ף בשל החוק הישראלי, האוסר על ישראלים להיפגש עם אנשי ארגון זה. הוא מסר, כי אש"ף לחץ על אחד המוזמנים הישראליים להחרים את התוכנית.

פרט ליהודים, כמה צופים תמשוך התוכנית, כשבאותה שעה יוקרן בערוץ השלישי סרט־טרזן, „האדם הקוף".

תיירים בריטיים ואמריקניים מתלוננים: ראמבו הרס לנו את החופשה באילת

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

צילומי סרטו של סילווסטר סטאלונה, המתקיימים בימים אלה באילת, העשירו אולי את העיר במטבע זר, אך הוציאו לה שם רע במקום תיירות.

בגיליון השבוע של העתון „ניוז און סאנדיי" הופיעה כותרת „ראמבו הרס את ירח־הדבש שלנו" בכתבה מסופר על בני־זוג בריטיים צעירים, שקיוו לבלות באילת את חופשתם אך במקום זאת מצאו עצמם מוקפים בשומרי־ראש של סטאלונה, שאיבטחו את כל הכניסות למלון „המלך שלמה", שבו התארחו. בני־הזוג, אן וניל סינקלייר, שהוציאו אלפיים ליש"ט למימון חופשתם, אמרו: „גילינו, שסטאלונה השתלט על חדר־הטלוויזיה והפך אותו לחדר־התעמלות הפרטי שלו."

ניל, שהוא טכנאי בחיל האוויר הבריטי, טוען, שלא היו להם דרישות מוגזמות, אבל נראה לו שכולם בעיר שקועים בעובדה ש„שחקן מפורסם נמצא באילת".

העתון מצטט גם את טענותיהם של אורחים אחרים, בריטיים ואמריקניים, שלפיהם היתה הנהלת המלון עסוקה בדבר אחד בלבד — מילוי משאלותיו של השחקן המפורסם. בין המתלוננים אמריקנית מבוסטון, שסיפרה, כי ניסיונותיה להתלונן לפני הנהלת המלון על התנהגות השחקנים, שהשתכרו והפריעו לכל האורחים, לא גרמו שום שינוי. הובטח להם שההנהלה תדבר עם השחקנים, אך ללא תוצאות.

בני־הזוג סינקלייר פנו בשובם לבריטניה בתלונה להתאחדות סוכני הנסיעות.

אחת מחברות הנסיעות הגדולות בבריטניה, „טומסון", המארגנת חבילות־תיור רבות לארץ, הודיעה לקבוצה של 70 נוסעים, 24 שעות בלבד לפני מועד יציאתם המתוכנן לחופשה באילת, כי המקומות שהוזמנו בשבילם במלון „המלך שלמה" נלקחו על־ידי צוות־ההסרטה של „ראמבו". החברה הציעה לנוסעים מקומות־נופש אחרים, אך התקרית עוררה התמרמרות בקרב הנוסעים המאוכזבים.

● פושע המלחמה ההולנדי פיטר מנטן מת בשבת בגיל 88 — מסר מנהל מושב־הזקנים שבו התגורר וקיבל טיפול רפואי.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
„דרום־השרון"

פירסום הקלה לסטיה מתשריט עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון בקשה להקמת בית שני על חלקה בתוקף בנייה מס' רמ/11/205 בגוש 7624 חלקה 19,20 ישוב צופית. שם המבקש אורזני אורין, מהות ההקלה סטיה מתשריט: בית שני על חלקה בקרקע חקלאית.

כל המעוניינים, אם כבעל הנכס ואם בבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. רוזצקי
יו"ר הוועדה

רוגובין, חברה לבניה, השקעות ופיתוח בע"מ
רח' טשרניחובסקי 10 תל־אביב, 63291, טל' (03)291317

אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות של החברה תתכנס ביום רביעי 25.11.87, בשעה 10.00, במשרדי החברה, רח' טשרניחובסקי 10, תל־אביב.

על סדר־היום:
1) דו"ח ההנהלה.
2) אישור המאזן ודו"ח רווח והפסד ליום 31.3.87.
3) בחירת מנהלים.
4) מינוי רואה חשבון.

בעלי המניות הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפה הנ"ל בעצמם או על־ידי מיופה־כוח ובמקרה של תאגיד על־ידי נציג שמורשה לכך כדין.
בהתאם לתקנות החברה יחתם המסמך הממנה בא־כוח או נציג על־ידי התאגיד, לפי הענין, יצוין את מספר וסוג המניות אליו מתייחס ויופקד במשרד הרשום של החברה לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

בשם מועצת המנהלים
י. בן חורין, מזכיר החברה

אנשים ואירועים

תואר יקיר בית התפוצות ל־6 אישים בעולם היהודי

בנו של אבא קובנר מקבל את התואר „יקיר בית התפוצות" שהוענק לאביו המנוח. (צילום: ישראל סימיונסקי/י.פ.פא)

במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון הוענק במוצ"ש תואר „יקיר בית התפוצות" לשישה אישים בעולם היהודי.

תואר „יקיר בית התפוצות" מוענק מדי שנה מאז 1984 לדמויות מרכזיות בעולם היהודי.

השנה הוענק התואר למשורר וללוחם אבא קובנר ז"ל; למנהלו הראשון של בית התפוצות מר ישעיהו וינברג; למנהיגה הרוחני של הקהילה היהודית ברומניה הרב משה רוזן; לעו"ד ירוחם גורניצקי; למר יונה אתינגר ולאסיר ציון לשעבר יוסף ביגון.

כולם קיבלו את התואר לאות הוקרה על תרומתם להנצחת המורשת היהודית, על מאבקם למען ערכי הצדק ועל סיועם לבית התפוצות.

הצלחה לתזמורת הסימפונית חיפה בקונצרט באיטליה

מאת קובי מנדל

תשע פעמים הוחזר לבמה סטנלי ספרבר, מנצחה ומנהלה המוסיקלי של תזמורת חיפה, בתום קונצרט שניגנה התזמורת בעיר קרפי שבצפון איטליה.

התזמורת הסימפונית חיפה עושה עתה במסע באיטליה, במסגרתו היא תופיע בחגיגות לציון 250 שנה למותו של גדול בוני הכינורות סטרדיוואריוס.

התזמורת פתחה את סיורה במוצאי שבת בקונצרט שהתקיים בעיר קרפי, בהשתתפות הסולנית שירה רבין נגנית הכינור. בתום הקונצרט, סרב הקהל להתפזר, והריע ממושכות לתזמורת ולסולניתה, והחזיר לבמה את מנצחה ומנהלה המוסיקלי תשע פעמים בזה אחר זה.

לאחר הקונצרט נערכה לתזמורת קבלת פנים מטעם עיריית קרפי. ראש העיר קלאודיו ברג'נטי הביע בטקס הערכה על הופעתה של התזמורת הסימפונית חיפה בעירו. בקבלת הפנים השתתפו גם הקונסול הכללי של ישראל במילנו בני גל, נספח התרבות בשגרירות ישראל באיטליה מנחם אביבי, וכן ראשי הקהילה היהודית בצפון איטליה.

בתשואות רמות הודה במוצ"ש הקהל הפולני לכנר יצחק פרלמן, שניגן לפניו, שלא על־פי התוכנית, במסגרת קונצרט של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקולנוע „פמינה" בוורשה. בית הקולנוע ניצב על האתר, שעליו ניצב בעבר אולם תיאטרון, ובו ניגנה התזמורת הסימפונית היהודית של גיטו ורשה, בין השנים 1940 ו־1942. הקונצרט אתמול נועד לחלוק כבוד לזכרה של אותה תזמורת. התזמורת זכתה להצלחה גם בקונצרט בבודפסט. (צילום: איי.פי)

אבא
על העיתון שלך את
לא מוותרת
ומה איתך?

שבועון צעיר
השבועון האידיאלי לגילאי 8־13
מומלץ ע"י משרד החינוך
לחפש בדוכני העתונים
1.80 ש"ח בלבד!

על היום

בשם אבא

„אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם" ● בנו של אבא קובנר בטקס הענקת תואר הכבוד, בבית־התפוצות

מאת מיכאל קובנר*

קצת משונה לקבל תואר כבוד בשם אבא, ועוד משונה מזה לדבר בשמו. אך כך לצערי הרב יצא, ואבא לא זכה להיות בערב זה איתנו. אבא הקדיש כעשר שנים מחייו, במחשבה, מעשה ויצירה, כדי שבית התפוצות יקום מן הכוח אל הפועל. שהמושגים הכתובים והרעיונות המופשטים ייצאו לאוויר העולם דבר בעל גוף בשר ורוח.

עשר שנים מתישות וקשות היו אלה. היו בהם הרבה רגעים של כמעט יאוש. של אמונה גדולה אך גם של חשש רב.

אין רעיון שירי או ציורי דומה לרעיון בית התפוצות. כי רעיון שיר, מנסה אדם להגשים בתוך שפה נתונה. ובתוך שפתו האמנותית. לא כך רעיון זה, אשר עליו ללבוש כמה חליפות. חליפת ההיסטוריה, הספרות, והאמנות הוויזואלית, חליפת העבר וחליפת העתיד. ובעיקר שזה צריך להיות מוזיאון ללא מוצגים, הרי כן כלאיים וזה אין לו סיכוי שיקום ויחיה בכבוד. עד שלא בשלמה המלאכה חשש כבד זה ליווה את אבא כענן. איני זוכר את אבא בכל תקופות חייו עימי, כה מסוגר וממעט בדיבור. אבא הפסיק כל פעילות ציבורית וכל כתיבה יוצרת בתחומו האישי. משא זה היה כבד מאוד. אך בראותו את המון האדם, נערים ומבוגרים, חיילים ותיירים, הבאים וממלאים בשקיקה כזאת את הבית ומורימים בו חיים — נתמלא ליבו שמחה.

אבא לא חיפש כבוד, לא תואר ולא שררה, כשנשלמה המלאכה, ולמרות שידע שיש עוד הרבה מה לשפר, עזב, חזר לקיבוץ, לחדר עבודתו.

בלב חרד ונפעם אחר התפתחותו של בית־התפוצות. במעמד זה אקרא ברשותכם קטעים מדברים שאבא אמר ביום חנוכתו של בית זה, במאי 78'. „נדמה לי שלא השגחנו כיצד הזמן הופך אמצעי למטרות, מה שקודמינו התייחסו אליו כאמצעי חיים בלבד, נהפך לפתע לתכלית החיים, תוך כדי רדיפה אחר רוח הזמן: אבד לנו אי־שם חוט השני של המורשה, והאירוניה של הגורל עשויה להעלות חלילה כאן, במדינת היהודים, גלות חדשה".

כל עוד לא מאוחר, יש להימלך ולחדש את הברית. מכל הבריתות שהיה עלינו לכרות תוך־כדי שיבת־ציון, ברית עם הארץ, ברית עם השכן, וכעם ברית עם אומות העולם — נדמה, כי המשימה הקשה ביותר היא לחדש את הברית עם עצמנו. ברית האדם עם מקורו, ברית האדם בישראל עם עם היהודים, זה שנכחד ומת, וזה שחי וקיים ומקיף את מדינת היהודים סביב — על פני כדור הארץ, כעין אטמוספירה.

לסיום ממשיך אבא ואומר: „על מפתן העשור הרביעי של מדינת ישראל, אליה הבאנו את שארית הגוף ושארית הרוח שלנו, הריני מתפלל: מי יתן ולא ייהפך זמני היהודי הגדול בעיני נכדי ללוח עירום וריק.

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם.

* דברים שאמר מיכאל קובנר, בנו של אבא קובנר בטקס הענקת תואר יקיר בית־התפוצות לאביו המנוח.

דלק צליחה לרפורמה

השר שחל מרוצה. שלב א' של הרפורמה במשק הדלק, התקבל ■ ראשי חברות הדלק, המתנגדים לעקרונות הרפורמה, טוענים כי המחלוקת קיימת בעיקר לגבי ההכנסה שוות הזכויות של חברת בתי הזיקוק לשוק הדלק ■ מה שברור הוא, כי לצרכן התחרות תטיב

מאת חיים מרגלית

שלב א' של הרפורמה במשק הדלק שיזם שר האנרגיה והתשתית משה שחל, התקבל בישיבת הרשות העליונה לאנרגיה, שהתקיימה ביום שישי 18 בנובמבר.

אילו היה שחל ממפלגות הדתיים היה בוודאי הולך לכותל המערבי ומודה לאלוהים שהרפורמה התקבלה ואולי אכן עשה זאת. יהודי הוא יהודי, וכשקורה לו משהו טוב, הוא מכריז: „ברוך השם". גם שחל שעבר את המחיצה הגבוהה של הרשות הלאומית לאנרגיה, יכול לברך.

לפני 10 ימים, כאשר הרשות החליטה, כי עקרונות הרפורמה מקובלים עליה, אמר השר, כי הוא מקווה שלאחר שההחלטה תתקבל סופית ב־13 בנובמבר, הוא יזמן את ראשי חברות הדלק, שמתנגדים לעקרונות הרפורמה, כדי להתייעץ עמם איך לבצעה. אין בדעת שחל להילחם בחברות הדלק. הוא מעריך מאוד את פעילותן בעבר, ורצונו בשיתוף פעולה עמן בעתיד, ובמיוחד כאשר הרפורמה נועדה למען הצרכנים כולם, היינו, הוזלת מחירי הדלק למשתמשים ושיפור השירות לצרכנים בתחנות הדלק.

בינואר שנה זו אמר אריה לוי, מנכ"ל חברת „פז" כי בעקרון חברות הדלק הן בעד הרפורמה (מסכימות עם מטרותיה, כפי שהוגדרו על־ידי משרד האנרגיה והן: יעול משק הנפט, צמצום מעורבות הממשלה והרחבת התחרותיות בין חברות הדלק. המחלוקת היא לגבי מיספר צעדים שמשרד האנרגיה מציע, שהחשוב בהם הוא הכנסת חברת בתי הזיקוק (בז"ן) לשוק הדלק כשווה בזכויותיה לשלוש חברות הדלק (פז, דלק וסונול). לכך התנגדו שלוש חברות הדלק ופעולותיהן נגד הרפורמה העמידו קשיים על ביצועה.

שחל פירסם את עקרונות הרפורמה שהציע לפני יותר משנה, בקיץ 1986. הוא הודיע, כי היא תבוצע החל מראשית 1987. אחר־כך נדחה ביצועה ל־1 באפריל, ל־1 באוגוסט ועתה מצפה בוודאי שחל, כי בראשית 1988 יחל בביצוע.

שחל אינו הראשון

אין ספק, שמשק הדלק זקוק לרפורמה

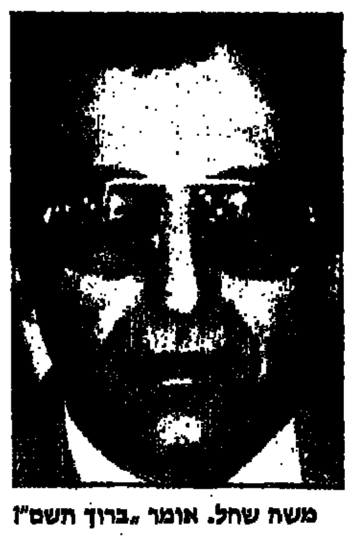

משה שחל. אומר „ברוך השם"!

לאחר שנוצרה בו מסורת שהתבססה בשנים שמחירי הדלק היו גבוהים מאוד וקשים לישראל. בסוף שנת 1980, כאשר הפולשים העיראקיים כבשו את שדות הנפט העשירים של איראן, עמד מחיר חבית הדלק על 39 עד 42 דולר לחבית. מחיר הדלק עתה הוא בסביבות 19 דולר לחבית. בשנת 1986 ירד מחיר הדלק לכ־10 עד 12 דולר לחבית. כתוצאה מירידת מחירי הדלק, הגיע שחל לבצע רפורמה במשק, שמגלגל ב„שנה טובה" יותר מ־1 מיליארד דולר, ובשנה רעה כמו שהיתה 1980 הוציאה ממשלת ישראל על דלק יותר מ־2 מיליארד דולר.

שחל אגב, אינו הראשון ברצון לבצע רפורמה. יצחק מודעי מינה בשנת 1980 ועדה מיוחדת, שבראשה עמד ד"ר צבי דינשטיין, שהציע רפורמה. הצעות ועדת דינשטיין „הראשונה" נדחו. כאשר כיהן יצחק ברמן כשר האנרגיה בממשלת בגין השניה בשנת 1982, מינה ועדה, שגם אותה הנהיג ד"ר דינשטיין, ואשר כונתה „ועדת דינשטיין השניה" גם זו הציעה רפורמה במשק הדלק. הצעותיה אמנם נדחו, גם כן אך בבסיס הצעות הרפורמה של השר שחל, מונחות המלצות ועדת דינשטיין השניה.

שוק חופשי

ההצעה או ההמלצה העיקרית היא ביטול ההידברות בין שלוש חברות הנפט, לפיהן נקבע מחיר אחיד לכל אחד מתזקיקי הנפט. ביטול ההידברות יצור שוק חופשי בו כל חברת דלק תקבע את המחיר לפי העלות הספציפית שלה, ומתוך רצון למשוך צרכנים המחיר יוזל. יתר על כן, אילוץ התחרות יביא לשיפור השרות בתחנות הדלק. לממליצים היה „נראה, כי במצב הנוכחי, כאשר בכל התחנות המחיר זהה, אין צורך בביצוע הסיסמה הטריוויאלית הקובעת, כי ה„צרכן תמיד צודק". לסיסמה אין כרגע חשיבות מיוחדת ולכן רוב התחנות נראות כאילו הן זקוקות לרחצה רחוצה, לשמירה על נקיון וכיו"ב דברים המעידים, שהצרכן רצוי.

אין שינויים רציניים

הגישה, שמעדיפה את הצרכנים תחול גם על צרכני הגז הביתי. הרפורמה שלב א' הביאה בשורה גם לצרכנים הגדולים כמו: מערכת הביטחון, התעשיה הפטרוכימית, חברת החשמל ותעשיות המלט. כל אלה יוכלו לייבא דלק לעצמן מכל מקור, אשר יראה להן הזול ביותר.

בשלב א' לא יחולו שינויים רציניים פרט להצטרפות בז"ן לשלוש החברות המשווקות דלק. כמו בעבר יבוא רוב הדלק הגולמי, יתבצע על־ידי חברות הדלק. הזיקוק יתבצע בבתי־הזיקוק במפרץ חיפה ובאשדוד. 75 אחוז מהדלק הגולמי מיובא ממדינות שיש עמן חוזים לטווח ארוך (אם 75 אחוז מהדלק הם 100 אחוז, אזי החלוקה היא כדלקמן: ממצרים 60 אחוז, ממקסיקו 25 אחוז, נורווגיה 15 אחוז), שאר הדלק ייובא על־ידי חברות הנפט משוקי „הספוט".

לפי הרפורמה, אפשר יהיה לייבא משווקי הנפט גם תזקיקים ולא רק נפט גולמי, וכאמור הצרכנים הגדולים יביאו את הדלק לעצמן. כל אלה אמורים להתחיל בקרוב. נותר רק לחכות ולראות איך יתפתחו העניינים. מה שברור מעל לכל ספק הוא, שהרפורמה דרושה, אם הצרכנים אכן יהנו ממנה, לכך צריך להמתין, כדי לדעת.

על הפרץ

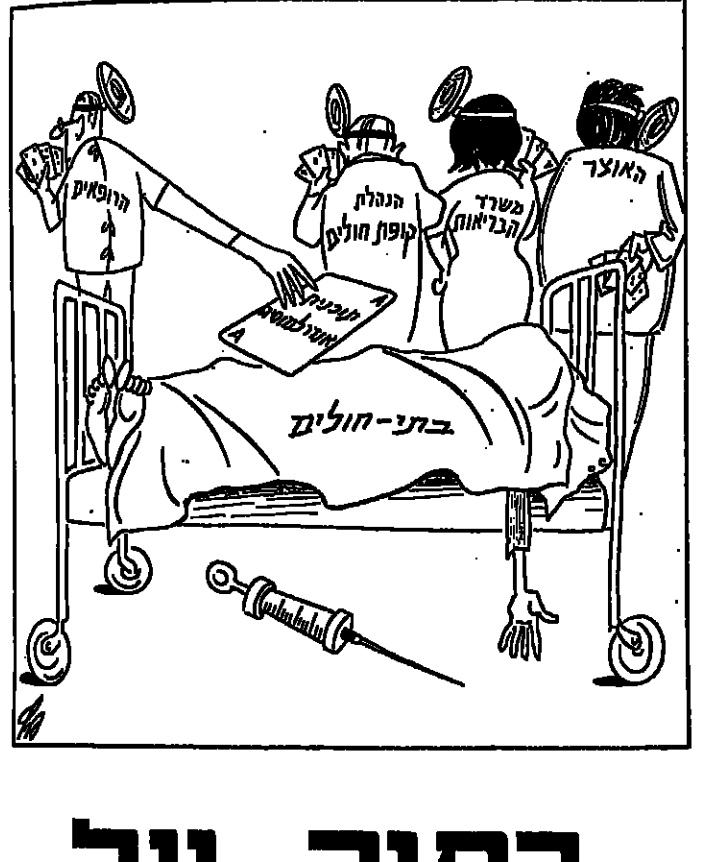

בתור, על קיבה ריקה

בחמש בבוקר מטפטפים נוכחות ראשונה. זקני תל־אביב אצים לתפוס מנת בריאות. אם יגבו תשלום גם עבור בדיקה אצל רופא, אולי יעדיפו את הים. התור לא מרתיע אותם

מאת אלישבע איילון

קוראים אותם זקני תל־אביב. בוקר צעיר מפצל אותם לשתי קבוצות דומיננטיות: אלה שהולכים לטבילת שחר בריאה במזיטרנה, ואלה שאצים לתפוס מנת בריאות במרפאות השונות. בחמש בבוקר מטפטפים נוכחות ראשונה.

מי שמכיר אופייה של דינמיקה סביב ותוך מרפאת „זמנהוף" (ברחוב זמנהוף), תל־אביב מכיר את קבוצת הממתינים בחוץ „... אדוני, לא קרה כלום, מה, לא ראית אנשים ממתינים. מה פתאום אירוע חבלני..."

אנשים מיספרו עצמם ברשימה הטריה ויצאו לתפוס שמש, עד שתתגלגל המגילה הממוחשבת למספר המזל שלהם „... מספר 68, בבקשה להכנס..." יש עוד כוח. סבלנות אין. סופרים בזמן, מלחיצים אותו. אף אחד לא יודע כמה עוד נשאר. צריך להספיק להאריך את התוחלת.

„... רק רגע, אני מחכה כאן לבדיקת דם מחמש וחצי בבוקר, על בטן ריקה, אתה רוצה רק לשאול, קח מספר..." עוד קיבה מקרקרת תיכנס לתוכניתו של אנסקי: „שביתת הרופאים מחריפה, אלפי חברי הסתדרות ממתינים במרפאות לייעוץ מקצועי בין ארבעה לשמונה חודשים. 30 אלף ממתינים לניתוח..."

ססלי פלסטיק גמישים, מושיבים, מקימים גופות אנונימיים, לעיתים גם מזהים את הפציינט, לעיתים גם להיפך. ישובים תחת שיער השיבה, תאבים לסנדוויץ' שבתיק. לפני הבדיקה — אסור.

אבל למה הלחץ הרי ניתנות להם הזכות להמתין, ועוד יהיה להם כל הזמן שבעולם. רק בלי עולם. למהר ככה את המירוץ הזה אי־אפשר להפסיק. הוא זורם בדם. תוצאות הבדיקה יאשרו — הקיום נמשך.

„... דוקטור, סליחה שאני שוב מפריע, את הכדורים האלה, בשביל מה זה? בשביל הרגליים... רשימת דמו אותו."

תודה, סליחה דוקטור, רק עוד שאלה אחת, לקחת פעמיים ביום? אולי מספיק רק פעם אחת? לא? בסדר, תודה, סליחה רק רציתי להיות בטוח...

המון תיקים, בכל קומה, על מדפי מתכת יציבים: תוצאת בדיקות, הערות, המלצות רפואיות. ביניהם מסתובב „הארכיון האנושי", אנשים באים לתייק עצמם, שיהיה רשום. מול נורת ניאון — „קבלה" — נשרף סרט נע של הרבה סבלנות חסרת ברירות.

„... סליחה, כמה זמן אדוני ממתין? חצי שעה?... זה סביר? קלקולציה מהירה של מספר ממתינים, חלקי זמן התקשורת משוער, מסקנה: עוד כרבע שעה יש לדלפק המיוחל. ורק עם אלה שנמצאים ברגע זה בבניין. אפשר לרוץ לנטנה ולהכריז מול המקרופון הלאומי — אנו מתנגדים לעמידה כפייתית בתורים [illegible].

כאן, עכשיו, בגובה העיניים, הגלויה נטורליסטי פרופר. זקני תל־אביב באים רק את גופם, מחפשים אונן קשנה, מבקשים בוקר מעייף שיכוסה שנת צהריים עמוקה.

מאז החלו לגבות כסף על תרופות, יד לחץ רוחשי המרשמים בבתי המרקחת עבר לסניפים, למרפאות. האם יגבו תשלום (נמצא בתכנון) עבור כל בדיקה אצל רופא? לאן יפנו הקיבציאים? אולי יעדיפו את הים, יחסכו עוד קצת פנסיה.

כששמש מחורף קורי קרינה אנכית, מצלם גן הססלים מאחורי המרפאה תמונה של אחרי. שקיות תרופות מצטמקות. לצידן שקיות תרופות לקחת הביתה. מכונת השתייה בקומה השניה, נותרת נטולת שתייה. בקומה הראשונה שתי מכונות מלאות, משוקללות.

החתול הלבן שבגן מגרגר בהתענגות על בטנו המלאה, מקרין על שיירים נבוזים, הם עומדים אצלו בתור.

שביתה דה־לוקס, בשחור־אפור

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים הכללית למדו מטעויות העבר: הם השתחררו מ„גיבנת" רופאי המרפאות, ויוצרים אנדרלמוסיה שמכניסה לכיס החלוק הלבן כסף לא כל־כך לבן

מאת יוסף שמי

שביתת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים הכללית נמשכת כבר כמה חודשים ונמצאת במילכוד. אין איש יודע כיצד ניתן לסיים את הסיכסוך הסוקד את הגדול שבמוסדות ההסתדרות.

השביתה הנמשכת והמתמשכת פוגעת בחולים, מוסיפה עוד ועוד אנשים לרשימות הממתינים לניתוחים בבתי־חולים של קופ"ח. השביתה פוגעת במוסד ההסתדרותי המבטח כמעט 80 אחוז מהאוכלוסיה. היא גורמת לנשירה של חלק מהצעירים לקופות אחרות. הרופאים כמו ידיהם פוגעים במפעל המפרנס אותם ונותן להם אפשרות של התקדמות הן מקצועית והן חומרית. אך אין לבוא בטענות לכלל הרופאים. כמו במקרים רבים אחרים, את הסבך יצרו כמה מבין העומדים בראש המטבה של רופאי בתי־החולים של הקופה.

לקחים משביתות קודמות

העומדים בראש השביתה, (אשר גם להלכה אינה מכוונת לשיפור תנאי השכר של הרופאים, אלא מכוונת להשיג תוספת שעות עבודה או לחלופין עבודה נוספת קבלנית) למדו היטב את לקחי השביתות הקודמות ועכשיו השתחררו לגמרי מה„גיבנת" ששמה רופאי המרפאות. הם מייצגים קבוצת לחץ „נבחרת" מצומצמת מכלל הרופאים המועסקים בקופה. מכאן הדרישות היותר מיליטנטיות וחישוב ה„עלות" למילוי התביעות לכאורה מתון יותר. העיצומים שמטילים הרופאים, השבתת חדרי הניתוח והמרפאות, גורמים לשובתים הפסד כספי קטן יחסית. כשהתהודה הציבורית גדולה מאוד, והאנדרלמוסיה הולכת וגוברת. יש הטוענים כי המצב שנוצר, נותן תוספות נכברות לאחוז לא מבוטל של הרופאים. ראשית־כל, נהנים חלק מרופאי מרפאות־חוץ מביקורים פרטיים של חולים שבטיפול המשך, במעקב ובאיבחון. לרוב, הולך החולה לביקור פרטי לרופא המטפל בו במסגרת מרפאת־חוץ. כשהיא סגורה, הוא מחפש את כתובת הרופא „שלו" כדי לעבור בדיקה תקופתית או טיפול תקופתי. נכון, לא כל הרופאים מנצלים את המצב. חלקם מקבלים את החולים במחלקות ולא במסגרת המרפאה. עוד יתרון לשביתה: גידול בזרימת חולים לניתוחים במסגרת הרפואה השחורה, האפורה, הלבנה. יותר אנשים פונים למרפאות „אסותא" ולחדרי הניתוח של „בית־הרופאים".

אך העיקר הוא, שספק רב אם המסמך הכמעט מוכן עליו צריך רק לחתום — אמנם ייחתם. האוצר מסרב להוסיף כסף. ההסתדרות לא תעבור על העיקרון, שאין להטיל תשלומים בעבור סוגים מסויימים של שירותים. בתקציב הקיים אין כיסוי להוצאה נוספת בסדר־גודל כזה.

דוברי הרופאים מתנפלים עכשיו על פרופ' חיים דורון כאחראי לכל הצרות. בזמנו, אירגן ד"ר רם ישי שביתה נגד מינוי „לא־רופא" לראש המוסד. זה היה אחרי מותו של סורוקה. עכשיו עומד רופא בראש המוסד. לידו עוד רופאים רבים, אך מסתבר שזה לא מספיק. מאשימים את פרופ' דורון בכל מיני חטאים, בין השאר בניתוק מציבור הרופאים ולא רק מהם. אך סילוקו של פרופ' דורון — גם אם נניח שחלק מן הטענות אכן מבוססות — לא יוסיף כסף לתקציב הקופה ולא יתרום לפתרון הבעיות. שכן, מלבד 80 מיליון ש"ח שיש למצוא לשם מילוי דרישות נציגי הרופאים, יש להוסיף עוד ועוד לקבוצות עובדים נוספות. אך הרופאים דורשים תקציבים לרכישת ציוד מודרני. הם מתקוממים נגד פיתוח מכון „מור", למשל, מדוע? כי ציוד מודרני במחלקה — בכל מחלקה — מוסיף יוקרה לצוות ולעומד בראש. במצב כזה ניתן, כמובן, להעלות את ההכנסה הצדדית בשל ריבוי פציינטים. על כן, יש להתייחס בספקנות להכרזות על הדאגה לרמתה של הרפואה הציבורית. גם יש מקום לספק האם אכן הוסכם בדבר הפעלת משמרת שניה לשם צמצום או חיסול התורים, תעמוד במבחן.

הרפואה השחורה לא תחוסל

אחרי החתימה על ההסכם יצומצמו הניתוחים האלקטיביים בשעות העבודה הרגילות, במשמרת הראשונה, ויגדל מספר הניתוחים במשמרת השניה. כפי שנמסר, יקבלו הרופאים תשלום על כל ניתוח לפי תעריף מסוים. וכבר כל בר דעת יכול להסיק מזה שרופא נבון יעשה את העבודה בשעות נוספות, והוא גם ידאג שתהיה לו תעסוקה.

אילו אפשר היה בדרך זו לחסל את „הרפואה המקבילה", השחורה, האפורה, הרשמית הפרטית — מילא, אך ספק רב אם אכן כך יקרה.

יש מן הצדק בטענה שאין לחתום על ההסכם, שכן הוא יגרור את המערכת לסבך ללא מוצא. ההסכם שייחתם כעת, יהיה תקדים ולא ניתן יהיה לומר ביום בהיר אחר, שאין יותר תורים. על כן, אין צורך במשמרת שניה. אומרים, כי יותר כדאי למוסד להפנות אנשים הממתינים לסוגים מסוימים של ניתוחים (ניתוח שבר, ערמונית, קטרקט וכו') למרפאות פרטיות או ל„אסותא" מאשר לקנות את השירות כשירות קבלני. מרופאי מחלקות של בתי חולים של קופ"ח. יש להקצות כספים כך, שהמחלקות ה„עמוסות" יתרוקנו מהר ככל שאפשר. הדבר גם יתן תשובה לשאלה כמה באמת ממתינים — 12 אלף כטענת מרכז קופ"ח או 30 אלף כטענת דוברי חטיבת הרופאים. על כל פנים, רכישת השירותים אצל גורם פרטי מן הסתם לא תעלה יותר מאשר במסגרת שירותי קבלנות של רופאי בתי־החולים; ובכלל אין מנוס משינוי הגישה: הקופה אינה חייבת להגיש כל שירות שבעולם. יש סוגי שירותים שמוטב לקופה לרכוש. אין שום סיבה שבעולם לא לעבור לשילוב שיטות הנהוגות במדינות נאורות שונות, שם יש השירות ניתן במוסדות השייכים לקופה או לגופים ציבוריים אחרים ויש שהשירות ניתן במסגרת עבודה של רופא עצמאי, או מכון פרטי.

בראש ארגוני הרופאים והאחיות עומד מוות אנשים מיליטאנטי המוכן לנקוט שיטות מאבק „לא קונבנציונליות". הם נעזרים בייעוץ מקצועי של „יחצני ציבור" והם מציגים את ההשבתה ואת הפגיעה בחולים כפעילות נעלה לטובת החולים — ממיתים כדי להחיות. נציגות חטיבת הרופאים נהנית ממצב יחיד במינו: הם זכו בקביעות ואין הם חוששים מאיבוד תפקידם או מעמדם בשל חוסר כישורים, „התחלקויות" מוסריות ועוד. שיטת הקביעות המוענקת למנהלי מחלקות ולסגניהם היא אבי כל הכשלונות בניהול תקין של המוסד המעסיק כמה אלפי רופאים. הרופאים השולטים במערכת מחליטים בעצמם כמה רופאים ואלו רופאים ישולבו במחלקות. מי שאינו מוצא־חן בעיניהם, פשוט אינו נקלט. מכאן המצב הפרדוקסלי: יש רופאים צעירים מוכשרים בחוץ, רופאים פחות „שאפתנים" מבחינה כספית אך אין הם יכולים להיכנס לשטח. הוותיקים אינם מאפשרים להם. במצב דברים זה, אסור היה למרכז קופ"ח לצאת בתוכנית גרנדיוזית של שיפור השירות בטרם חתימת הסכם עם כל מגזרי הקופה: הרופאים האחיות ועוד.

לא מעריכים את הסכנה

יש עוד ועוד בעיות במערכת הבריאות של בתי־החולים של קופ"ח, אך הטיפול בהן נעשה באיחור והעומדים בראש ההסתדרות אינם מעריכים נכונה את גודל הסכנה שב„מטגעי" הקופה. נמסר כי ההצעה שהועלתה לפני שבוע ימים בדבר מינוי ארבעה סגנים לפרופ' חיים דורון נשלפה מן השרוול של קיסר ברגע האחרון, ללא דיון מוקדם. ייתכן מאוד שההצעה במקומה, שכן המוסד גדול מדי לשיטת ניהול כה ריכוזית. ביזור הסמכויות במסגרת חלוקת תפקידים בין אנשי הנהלה או במסגרת ביזור אזורי כמו בימיו של סורוקה, הוא צו השעה. אך אם לא ניתן לחסל את התופעה של ניכור בין הנהלת המוסד ובין הצוותים הרפואיים, הפרא־רפואיים ועוד כי אז יש לפעול לצמצומה. זה מצב מביך שבמוסד הסתדרותי מתנהל מאבק עם סממנים חיצוניים של מאבק מקצועי, וראשי הארגון המקצועי, ארגון העובדים — חסרי־אונים.

לסיכום, זקוק מוסד קופת־חולים לטלטלה אדירה אם רוצים לשמור על המשך קיומו. ליקויי התיפקוד גורמים שינויים בהרכב האוכלוסיה המבוטחת. כלומר, הרכב אוכלוסיית ההסתדרות בכלל. אין אלה שינויים לטובת הממסד העומד בראש.

מיטות ריקות במרפאות החוץ ובחדרי הניתוח. מאבק מביך להסתדרות

שלושה מלאכים זולים

מאת זאב פרקר

קרוב לחודש ימים מרשבתים הרדיו והטלוויזיה. רופאי קופת־חולים. נוקטים עיצומים ומשביתים מדי יום מספר בתי־חולים. לפני שנה, בערך, ערכו האחיות שביתה ממושכת. מערכת החינוך והמעוז מזדעזעת לעתים קרובות משביתות ועיצומים. השירות הציבורי איננו מתפקד כראוי וזקוק ל„פרסטרויקה", חייב להתערבות מחדש.

אני משתמש במלה פרסטרויקה, אותה חידש גורבצ'וב, לא בכדי, ישנם מספר אפיונים בשירות הציבורי בישראל הדומים לתופעות במשק הסובייטי, אותן מנסה גורבצ'וב לשנות. במשק הסובייטי מדובר בשכר נמוך, עודף כוח־אדם, תפוקה נמוכה, איכות ירודה של המוצר ריכוזיות מופרזת, מחירים נמוכים ועוד.

כל השיטה הכלכלית שם בנויה על איזון בין שכר נמוך לבין שירותים ומוצרים מוזלים עם סיבסוד ממשלתי כבד. יש לשיטה זו חסרונות רבים: השכר הנמוך גורם לחוסר מוטיבציה, לתפוקה נמוכה, לאיכות ירודה ולחוסר אחריות, ואילו המחירים הזולים גורמים לבזבוז מצד אחד ולמרוצה הפרודוקס, למחסור מצד אחר, לשירות אל אריך, להקצבות אוירודות, לסובסידיות ועדיין לא מניתי את הכל.

שיטה מעוותת

מי שרוצה לטעון, שאלה הם בדרך כלל המאפיינים של משק סוציאליסטי, אינו יודע מה הוא שח, זוהי שיטה מעוותת, המתיימרת לכנות עצמה סוציאליסטית. המשק הסוציאליסטי האמיתי בנוי על היפוכם של דברים: שכר גבוה, תפוקה גבוהה ומחירים ריאליים. הקיבוץ ומפעלי חברת העובדים הוכיחו זאת, למרות הקשיים הזמניים בהם הם נתונים כעת.

כמה מאפיינים נפסדים של השיטה בבריה"מ דבקו משום מה בשירות הציבורי בישראל: שכר נמוך, עודף כוח־אדם, שירות ההולך ומאבד את טיבו וחינו. בשביתה הגדולה של אחיות בתי החולים הזדעזע הציבור כששמע על השכר והתנאים בהם עובדות האחיות. שכרם של הרופאים, לא אלה העוסקים ברפואה פרטית ויש להם מתיטין, הוא די נמוך, בהתחשב בשנות הלימוד, ההתמחות ושעות העיסוק, תור ארוך לניתוחים, ציוד יקר לא מנוצל, שביתות ועיצומים כמעט ללא הפסק. אבל אנו מתגאים בכך שבישראל יש רופא על כל 500 נפש, בין הראשונות בעולם.

למה שלושה מלאכים

חברי הכנסת נדהמו באחרונה על גובה שכרם של עובדי הטלוויזיה והרדיו, שכר נמוך ביותר. שוב אותה תופעה: ציוד יקר מונח כבר עשר שנים. כאמור שאין לה הופכין ויש הרבה עובדים, מאות, שאפשר להסתדר בלעדיהם. בחמש כתוב שלושה מלאכים באו להודיע לשרה אמנו, שבעת היה תלוי מן אירוע חשוב, אבל למה שלושה מלאכים, לא הספיק אחד? הכל־יכול עשה לו חשבון: מלאכים, לא אוכלים, לא שותים, לא עולים כלום, שילכו שלושה. זהו החשבון שעשו חכמי הכלכלה בבריה"מ והתגאו שבארצם ישנה תמיד תעסוקה מלאה. נדמה לי שחישוב דומה עורכים גם בשירות הציבורי בישראל.

> **כמה מאפיינים נפסדים של השיטה הסובייטית דבקו בשירות הציבורי בישראל: שכר נמוך, עודף כוח־אדם, שירות שמאבד את יעילותו. גם כאן דרושה „פרסטרויקה"**

בשרות הציבורי מסתמנת ירידה לאותן תכונות נפלאות, שאיפיינו אותו בעבר במשך שנים רבות. או חיפתה על הכל הרוח החלוצית שפיעמה בעובדי השירות. התנאים, השכר, העומס והקושי לא קבעו את היחס לנזקק. השירות הטוב היה מעל הכל. בשנים האחרונות התהוו סדקים, מתרחבים והולכים, ביסורותיו, ההיענות, היחס והמסירות אפילו התחזוקה והנקיון אינם כפי שהיו. המאבקים על שכר ועל תנאים נעשים על גבו של הציבור ובקשיות רבה. זה כשלעצמו משאיר משקעים ביחסים ההדדיים, שאינם נעלמים בקלות.

בניה של קדימויות

דרושה אכן פרסטרויקה בשירות הציבורי והפתרון הוא אותו פתרון בו נוקט גורבצ'וב: לעקור מן השורש את השיטה של שכר נמוך ושירות זול או בחצי חינם.

הממשלה, כמובן, היא בראש הנתבעים להיערך מחדש, הן על־ידי הקצבת תקציבים ראויים לקיום השירות הציבורי והן באמצעות הגברת יעילותו ותפקודו של שירות. זה והעלאתו לרמה התואמת את המדינה והציבור בישראל. אבל לא הממשלה לבדה, גם הציבור הרחב צריך להושיט שכם, שש מאות אלף איש ואשה, רבע הציבור המבוגר בארץ, טיילו השנה בחו"ל, עשרות אלפים קנו מכוניות חדישות חופשה, וידאו ומכשירים חשמליים ואלקטרוניים חדישים, הגיעו הדברים לידי כך, שהסוחרים הזמינו משלוחים דחופים בדרך האוויר. רובו של הציבור בארץ יכול בהחלט לשאת בתוספת הוצאה על מנת שהשירות הציבורי יהיה טוב ויעיל. זוהי בעייה של קדימויות. יש להבהיר לציבור, ששירות ציבורי קודם לבילוי ובידור.

לקראת הדיונים על תקציב הממשלה לשנת 1988 הופיעו כבר כלכלנים מלומדים ובפיהם תרופה לבעיותיה הכלכליות של המדינה: קיצוץ כמיליארד ש"ח מהתקציב בסעיפי בריאות, חינוך, סעד וכד', הווה אומר, להגביר ולהנציח את השיטה הפסולה — שכר נמוך, שירות ציבורי נסער על־ידי שביתות ועיצומים וכל המשתמע מכך.

אם לא ישתנו הגישה והיחס, הן של הממשלה והן של הציבור, נהיה ערים לכך, שהשירות הציבורי החיוני יעבור ברובו לידיים פרטיות, והטלוויזיה בכבלים לידי העולם התחתון, משלוח דברי הדואר לידי חברות משלוח, רפואה פרטית, חינוך מיוחד לעשירים... ניצנים נראים כבר בארץ. לעשירים יהיה טוב ונוח, העשירונים התחתונים יזכו אולי לתמיכה ממשלתית ואילו העשירונים הבינוניים, רובו של הציבור, ישאו בנטל. אם מישהו יחלה במחלה רצינית תוציא המשפחה את כל החסכונות, תמכור את המכשור האלקטרוני, תחסל סיור טיולים בחו"ל.

כמו בארה"ב, אנחנו, הלא, משתוקקים כל כך להידמות אליהם.

מחקרים

סקס, קופים ואיידס

גובר והולך החשד, כי מוצא מחלת האיידס מאפריקה, עקב הנוהג להזריק דם קופים במעורר מיני

חולה איידס. המקור נראה באפריקה

חושד, כי מוצאה של מחלת איידס הוא אפריקה, ושהמחלה הועברה כנראה אל האדם מקופים הולך וגובר.

לדברי כתב־העת המקצועי „לנסט", באיזורים מסויימים של אפריקה נחשבת הזרקת דם של קופים כמעורר מיני. כתב־העת מצטט דברים מתוך ספר מאת האנתרופולוג בן רואנדה, א. קאשאמורה, על התרבות וההתנהגות המינית של העמים החיים ליד האגמים האפריקניים הגדולים: „כדי לעורר גבר או אשה, ולהמריצם לפעילות מינית אינטנסיבית, מזריקים לגבר דם של קוף ממין זכר, ולאשה דם מקופת רווס, אל שתי הירכיים, למישעה ולגב". מנהגים מאגיים אלה עלולים בהחלט להיות האחראיים להעברת מחלת האיידס לאדם.

מחוקרים חדשים במכון פאסטר ובבית־הספר הארוורד לרפואה, עולה, שווירוס הקיים אצל קופים דומה מאוד לווירוס האיידס בבני־אדם. אולי אין זה מקרה, כי רואנדה, אשר בה נולד האנתרופולוג קאשאמורה, היא אחד המוקדים של מחלת האיידס. על־פי נתונים רשמיים נושא כל אדם חמישי בדמו, מבין תושבי הערים של רואנדה, וירוסים של איידס. לפי הערכות אירגון הבריאות העולמי, לפחות 50,000 בני־אדם באפריקה הם חולי איידס ו־5 מיליונים נושאים בגופם את הווירוס.

בעיה גדולה במלחמה נגד האיידס מהווה העלות. בדיקה חד־פעמית (שמחירה 3 עד 5 דולארים) עולה יותר מכל תקציב הבריאות לנפש במדינות רבות...

נקודת האור של העישון

עישון מונע אחד מסוגי הסרטן, התוקף נשים, אך את אותה הפעולה משיבה גם דיאטה

„אני אוהבת לעשן" — מכריזות נשים נשים בריאות־גוף מעל למודעות פירסומת גדולות בגרמניה. לא־מעשנים רבים זועמים על פירסומת מחוצפת זו של תעשיית הסיגריות. הרי כיום ישנו ים של דו"חות רפואיים הקובעים ללא צל של ספק, כי קיים קשר בין העישון ובין סרטן הריאות.

אכן, קשה כיום לרופא לומר משהו חיובי על העישון, על־כן פותח עתון הרופאים הבריטיים „לאנסט", דו"ח על פעולת עישון סיגריות נגד אוסטרוגנים בהתנצלות, שכיום אין זה מקובל להמליץ על עישון, אך כנראה, עובדה היא, שנשים המרבות לעשן לוקות לעיתים פחות קרובות בסרטן רירית־הרחם, מאשר לא־מעשנות.

הרופא האמריקני ג'יימס מיכנוביץ קבע, שעישון מעודד את הפיכתם של אוסטרוגני בגוף לאוסטרון, שהוא פעיל פחות. הורמון המין הנקבי אסטרוגן חשוד בכך, שהוא מעורר התהוות סרטן של רירית־הרחם. עישון של לפחות 15 סיגריות ביום, בתקופה שלפני גיל המעבר, ממריץ את הפיכת האסטרוגן לאוסטרון. דבר זה מוליך להתחלה מוקדמת של גיל המעבר. הממצא הזה מתאים גם לתצפיות הרפואיות, שלדבריהן מגיעות מעשנות מוקדם יותר להפסקת הווסת מלא־מעשנות.

על נשים רמות עוברות תופעות הלוואי הבלתי־נעימות של גיל המעבר, כגון: גלי חום, מצבי דיכאון וגם שבירות רבה יותר של העצמות. והינה מציעה תעשיית התרופות עזרה: על הנשים לבלוע אסטרוגנים — הרופאים נענים תכופות לפירסומת התעשיה. כ־8 מיליוני נשים בגרמניה המערבית, הנמצאות כיום בגיל המעבר, לוקחות 500,000 אסטרוגנים לעיתים מזומנות. כאן אין העישון עוזר עוד — אם אכן עוזר הוא. אך לא רק עישון סיגריות פועל נגד השפעת האסטרוגנים — תוצאה זהה יש גם לדיאטה עשירה בחלבונים ולהפחתה במשקל...

אין כמו בדיחה

הומור מגביר יצירתיות ופריון

הפסיכולוגית ד"ר אליס מ. אייזן מאוניברסיטת מארילנד בבולטימור מצאה, כי היצירתיות של משתתפים בניסוי מסויים גדולה במידה ניכרת לאחר שצפו בסרט משעשע. כך למשל, פתרו ביתר מהירות את הבעיה כיצד לקבוע נר באמצעות אטבים אל קיר בלא שיטפטף: הם פשוט השתמשו בקופסת האטבים כבכן של הנר. אנשי „קבוצת הביקורת", שלא עברו את החוויה העליזה, היו קורבנות ל„קיבעון תיפקודי" — הם השתמשו בחפצים, שניתנו להם, בדרך המקובלת בלבד.

הפסיכולוג דייויד אברמס מאוניברסיטת המדינה של קליפורניה בלונג ביץ' קבע — לדברי „ניו־יורק טיימס" — על־פי משאל בין 382 בני־אדם, כי אלה מהם שהשתלבו באופן טוב ביותר עם חבריהם לעבודה ושהפיקו גם עונג מעבודתם, היו המצליחים ביותר. מקור חשוב לכך היתה ההתלוצצות עם החברים.

ההומור מקל על ילדים את הלימוד, — זאת קבע ד"ר דולף צילמן ב„הנדבוק אוף יומור ריסרץ'". אך הוא מזהיר מפני אירוניה שאינה מובנת לילדים וממליץ להתבדח, במידת האפשר, על נושאים שאינם קשורים עם נושא הלימודים באותו רגע.

לעומת זאת אין בני־נוער וסטודנטים מקבלים ברצון הלצות שאינן קשורות בעיסוקים. בדרך־כלל יש לבדיחה המשותפת תפקיד חברתי חשוב, שכן הוא מגלה קונסנזוס בלתי־מובע, בפרט בנושאים עדינים.

על קצה המבחנה

החולים המדומים

● „חולים מקצועיים", כך מכנים הפסיכיאטרים בני־אדם הנודדים מבית־חולים לבית־חולים, ויוצרים בעצמם באורח כפייתי סימני מחלה גופניים ונפשיים, ומדווחים בצורה אמינה על סימפטומים דרמטיים.

מכתב־העת המקצועי (בשפה הגרמנית) „פסיכותראפיה, פסיכוסומאטיקה, פסיכולוגיה רפואית" מתברר, כי הללו גורמים לעצמם נזק על־ידי לקיחת חומרים מעוררי חום, הורמונים ואינסולין, או על־ידי פציעה עצמית, כדי שיוכלו לקבל תפקיד של חולים.

כסיבות להתנהגות זו מונים חסך היענות האם, התעללות בגיל ילדות ואובדן מוקדם של אחד ההורים.

לא־מכבר הושגו, לדברי כתב־העת, תוצאות חלקיות בטיפול פסיכיאטרי במחלה הזאת המכונה גם „תסמונת מינכהאוזן", בפרט כשהמטפל מצליח להדביק את האחריות העצמית של החולה.

שמן זך מרעל

● רעלים מסוכנים בשמן משומש ניתנים עתה לניטרול בשיטה שהומצאה בחברה הגרמנית, דגוסה. שמן משומש, שממנו מצטברות במערב־גרמניה מדי שנה 500,000 טונות, מכיל תכופות תרכובות כלור רעילות, אך גם דיוקסין ורעלים אחרים הידועים לשמצה, שדורשים שריפה יקרה בטמפרטורות גבוהות מאוד.

לפי השיטה החדשה מוסיפים לשמן הישן נתרן מתכתי בפיזור דק. הנתרן „גוזל" מן התרכובות הכלוריות את הכלור ויוצר מלח בישול (נתרן כלורידי). כך נהרסים הרעלים.

חדשות עולמיות

מסיר מרק לא ייצא אקוואריום

לך ואלנסה אמר פעם לבני שיחו מהממשל הפולני: אתם הורסים את הקאדרים האמורים פעם לתקן את שאתם הרסתם. אפשר בשעת מצוקה לעשות מדגיגי אקוואריום מרק, אך לעולם לא תוכלו לחזור ולהפוך מרק לדגים. אימרה זו מוצאת לה תימוכין במתרחש בשטח ביצוע התוכנית הכלכלית, שלב ב' לפי הכינוי הרשמי.

שנים על גבי שנים עשו הכל כדי להדריך אנשים שלא לקבל החלטות על דעת עצמם, לא לשנות תוכניות ייצור, שיווק, השקעות על דעת עצמם, או על דעת גורמים מקומיים. מי שעבר על עיקרון זה נענש קשות. כל „פנצ'ר" בייצור, ביצוא וכו' זכה למחילה רק אם היה במסגרת התוכנית. שונה היה המצב כשהכישלון שנגרם מסיבות אוביקטיביות לא קיבל או.קיי מהמרכז. עכשיו, כאמור, דורשים מאנשים המנהלים מפעלים ואף קונצרנים שיקחו אחריות, יגלו יוזמה, לא ימתינו להנחיות... זה נוגד את תפישת עולמם, הרגליהם ועוד. וחוץ מזה, למה להם להסתכן?

ההכרזה על כניסה לעידן תוכנית־כלכלית־חדשה־שלב־ב' גרמה שיחוק וציפייה — מה יהיה, מי יעשה את הצעד הראשון ויתחיל להתנהג כבעל־הבית במפעל שלו. הפקידים במרכז לתכנון כלכלי גם הם אינם יודעים כיצד לנהוג — מתי להפסיק להוריד לשטח הנחיות, מקורות?

זאת ועוד, עד כה לא היה למעשה חשבון כלכלי למרכיבים שונים של הייצור. המפעל לא שילם עבור הקרקע שקיבל לשם הקמתו. מכאן שיטת ה„מאפ": תמסר הרבה שטח לצרכים עתידיים גם אם היה מדובר בקרקע מעובדת ופוריה. כדי לבצע את התוכנית ייצור־ויצוא, נהגו להוסיף עובדים, להוסיף שעות נוספות ועוד. הדבר לא מצא במקרים רבים את ביטויו בעלות המוצר, ואם מצא, הרי שהדבר לא השפיע על ההערכה בה זכו המפעל והצוות מצד הממונים. עכשיו יחוייב המפעל לשלם עבור הקרקע עליה יושב המפעל, יהיה צורך לחשב הוצאות נוספות עבור שעות נוספות, ולחשב את זה בתחשיבי עלות המוצר. וזה לא פשוט.

עד כה, בשל האינפלציה, לא כל־כך עמדו על המקח בקביעת המחירים, ההתחשבנות וכו'. כסף שערכו יורד אינו מהווה מדד מתאים לחישוב נתונים כלכליים. לא קל להרגיל את הדבר למטבע־חוץ, לדולר או לרובל. קשה של הרובל הוא בכלל דבר מעורפל. לא פחות מעורפל היחס לדולר, שכן — בפולין ישנם כמה שערים לדולר, גם בתוך המנגנון הרשמי. שלא לדבר על השער השחור. שער משמעותי, אם יש כזה, אינו ניתן תמיד לשימוש כמשל רגיל. לפיכך יש בעיה של ההתחשבנות בין המפעלים.

אך העיקר הוא, כאמור, מצבם של אותם מאות אלפים העומדים בראש המפעלים, מפעלי ייצור כמו גם שירותים ומסחר, אשר אינם יודעים כיצד אוכלים את השינוי החדש. הממשלה נקטה צעד חסר תקדים ופנתה לציבור במשאל־עם. ר.ל. אשר את התוכנית הכלכלית החדשה. אך אין זה עוד מה יקרה, תיאורטית, כאשר הרוב יגיד לא להצעת הרפורמה. כן אין תשובה לשאלה מה טעם במשאל־עם כאשר הרפורמה כבר נכנסה לשלב הביצוע.

אין ספק שהמשטר רוצה, בעזרת המשאל, להגיע לציבור ולהחדיר גם אל תוך המנגנון הרגשה של ביטחון עצמי, וכן הכנה לשינוי חרשות. לפי שעה עומד בדרכו של המשטר הפולני מכשול קשה — אדישות וספקנות, בקרב האוכלוסייה והן בתוך המנגנון עצמו. אין זו הפעם הראשונה שמכריזים שם על תוכנית כלכלית חדשה. עושים את זה בתרועות ובהבטחות של לבוא ימי האושר הסוציאליסטי, כאשר זמן קצר לאחר מכן מסתבר שהשילטון נסוג מהתוכנית, ולא הנתונים שבזמנו העידו על הצלחות המדווחות כזובים. עבור הנטישה הזאת שילמו אנשים רבים בקריירה שלהם, והעם שילם בהורדת רמת החיים. בכל פעם כשניסו לתקן את המעוות, נדרש העם לכסות את החשבון. העומדים בראש תמיד נשארו במקומם. במקרים יוצאים מן הכלל, משום שלא הבדיחה הפולנית המרושעת, רק השען שקילקל את השעון יודע כיצד ניתן לתקנו.

יוסף שמי

המחירים יעלו ב־40%

וארשה, לדברי המתכנן הראשי של ממשלת פולין, יועלו מחירי מוצרי הצריכה עד 40 אחוז בשנה הבאה, אם יאשרו אזרחי המדינה את תוכנית הרפורמות הראדיקלית של ממשלתם.

בהרצאה שהשמיע סגן ראש הממשלה זדז'יסלאב סדובסקי בסמינר לכתבים זרים אמר יו"ר הוועדה הממלכתית לתכנון, כי הצרכנים יקבלו פיצוי מלא על העלאת המחירים בצורה של שכר גבוה יותר ואפשרות להגדיל את הכנסתם על־ידי עבודה נמרצת יותר. „אנו רוצים רק לשנות את מבנה המחירים, ולא להוריד את רמת החיים", טען.

עוד אמר, כי המחיר הסיטונאי של דלק ואנרגיה יועלה עד 60 אחוז, והמחיר לצרכן של פחם מאיכות גבוהה לצריכה ביתית יועלה בשיעור גבוה עוד יותר.

ממשלת פולין מבקשת את אישור הציבור לרפורמות הכלכליות הראדיקליות שגיבשה. לצורך זה ייערך משאל־עם ב־29 בנובמבר. משנשאל סדובסקי מה יקרה אם ידחה הציבור את הרפורמות, השיב: „לא נוותר על העלאת המחירים של דלק ואנרגיה. שינויים אלה יש לחולל ללא כל ספק כדי להעמיד את הכלכלה על בסיס רציונאלי יותר". (איפי)

לא אבדה האמונה

המשבר הפוקד את הבורסות בעולם עורר דאגה בקרב שלטונות בריטניה וצרפת, המתכננים לגייס חלק מההון הדרוש להקמת התעלה שתחבר את שתי המדינות. אולם בשלב זה נראה שהבורסה הלונדונית נתנה את תמיכתה להנפקת המניות אשר תיפתח ביום שני, בהיקף של 770 מיליון לי"ש.

חברת „יורוטנל" קיבלה בסוף השבוע הבטחות מכ־200 מוסדות פיננסיים המוכנים לתמוך בהנפקת המניות החדשה. במקביל בנקים צרפתים ומשקיעים זרים התחייבו גם הם לסייע במימון הפרוייקט.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר ועמיתה הצרפתי פרנסואה מיטראן נתנו את הסכמתם לחידוש הפרוייקט של בניית תעלה שתחבר את בריטניה וצרפת, בתנאי שהמימון יהיה פרטי. הנפקת המניות הקרובה אמורה להשלים את גיוס התקציב לפרוייקט, שיגיע ל־6 מיליארד לי"ש.

האכזבה היחידה שהיתה למנפיקי המניות באה מהמשקיעים הזרים, שעד כה נתנו התחייבות רק ל־63 מיליון מתוך 770 מיליון הלי"ש. ההשקעה הזרה בפרוייקט מתחלקת בין משקיעים יפאנים, שהתחייבו ל־25%, סעודיה, שנתנה התחייבות בשיעור דומה, ובלגיה, לוקסמבורג וארה"ב 10% כל אחת.

ביום שני מתכננים אנשי „יורוטנל" להכריז רשמית על הנפקת המניות לציבור במחיר 3.50 לי"ש ליחידה. המינימום הוא 100 מניות לקונה. החברה מתכננת להציע לציבור הבריטי תמריצים לקניית המניות, כאשר הנמוך שבהם הוא לאלה שיקנו 100 מניות, הם יקבלו נסיעה אחת חינם בתעלה החדשה, בעוד אלה שיהיו מוכנים להשקיע 5,000 לי"ש במניות „יורוטנל" יקבלו זכות נסיעה חינם בתעלה לכל חייהם.

התעלה תהיה באורך של 31 מייל, והחפירה כבר החלה בצד הצרפתי. הבריטים מתכננים להתחיל בחפירה ב־1 בדצמבר, כאשר המטרה היא ששני הצדדים ייפגשו באמצע בקייץ 1991. שירות הרכבות לאורך התעלה אמור להיפתח במאי 1993.

דפנה ורדי, לונדון

קוקה־קולה ואיכות הסביבה

חברת קוקה־קולה גונזת את תכניתה להשקיע 120 מיליון דולר בבליז, בעקבות לחץ בינלאומי של שומרי איכות הסביבה, פעילים, ובראשם ארגון בשם „ידידי האדמה", טענו כי הפרוייקט שמתכננת קוקה־קולה, ישחית את הנוף ויפגע בסביבה הטבעית. החלטתה של קוקה־קולה מהווה מכה לממשלת בליז, המבקשת לעודד השקעות זרות במדינה. ראש הממשלה מנואל אסקיבל הודיע, שקוקה־קולה מוזמנת להקים פרוייקט קטן יותר, שיתאים לתנאי המדינה.

פיטורים ב־י.ב.מ.

חברת י.ב.מ. מצפה להמשך הגידול ברווחיה בשנה הבאה, על אף המפולת בוול סטריט. החברה נקטה צעדי חיסכון בלתי שגרתיים אצלה, ובינהם הוצאתם של 16,000 עובדים לפרישה מוקדמת, סגירת מפעלים והסכמתם של עובדים להעתקת מקום עבודתם. רווחיה של י.ב.מ. ברבעון האחרון נמוכים באופן ניכר מהתחזית: לעומת צפייה לגידול של יותר מ־20% ברווחי הרבעון הגידול בפועל ב־12%, והגיע ל־1.2 מיליארד דולר. אבל מנהלי החברה מצביעים על גידול בצבר ההזמנות בכל חלקי ייצורה, הם צופים עלייה ברווחים בשנת 1988.

מאזני 87

בל"ל ראשון ברווח נקי

בתשעת החודשים הראשונים של 87 השיגה קבוצת בנק לאומי את הרווח הנקי הגבוה ביותר במערכת הבנקאות — 116.5 מיליון ש"ח — והתשואה נטו על ההון העצמי, על בסיס שנתי, הסתכמה ב־11 אחוז.

בבל"ל מציינים, כי הגידול ברווחיות הקבוצה הושג למרות הירידה במרווחה הפיננסי במגזר השקלי הלא־צמוד במרוצת השנה, ובעיקר ברבעון השלישי. הרווחיות הושגה, כמו בבנק הפועלים, בעיקר באמצעות הרחבת היקף העסקים במגזרים שתרומתם לרווחיות גבוהה, וצמצום פעילות רווחית פחות. השפעה חיובית היתה גם להקטנת שיעור ההפרשה למיסים, בעקבות הרפורמה במס.

המאזן של קבוצת בל"ל לסוף ספטמבר הסתכם ב־39 מיליארד ש"ח וההון העצמי של הבנק גדל ב־8.2 אחוזים, ל־1.55 מיליארד ש"ח. ההפסד נטו מפעולות בלתי רגילות, הכולל מכירת השקעות שונות בתחום הלא־בנקאי וכן מכירת נדל"ן פנויים, הגיע לסך של 7.7 מיליון ש"ח. סעיף זה כולל גם הפרשות שבוצעו בעקבות ירידת הערך של 75 מבני סניפים שעדיין עומדים למכירה, וכן הפרשה של 20 אחוז, שהם 9.6 מיליון ש"ח נטו, בגין ההשקעה בקריית השירותים בלוד.

במרבית סעיפי המאזן היה גידול מתון, ובהנהלת בל"ל מציינים כי הגידול המתון נובע מהעובדה שכשני־שלישים ממאזן הקבוצה נקובים במט"ח, מרביתם בדולרים, ולהקפאת שער החליפין וירידת ערך הדולר היתה השפעה בתחום זה. כן מורגשת השפעת מדיניות הקבוצה להקטין את הסעיפים הפחות רווחיים במאזן.

5 מיליון ש"ח לבנק משכן

„משכן", בנק למשכנתאות מקבוצת בנק הפועלים, סיים את תשעת החודשים הראשונים של 87 ברווח נקי של 5 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 2.1 מיליון ש"ח בכל שנת 86. התשואה על ההון העצמי הגיעה לכ־27 אחוז. סעיף ההלוואות במאזן גדל ב־4.3 אחוזים לעומת סוף 86 והסתכם ב־2.2 מיליארד ש"ח.

הרווח הנקי של בנק לאומי למשכנתאות בתקופה ינואר־ספטמבר 87 הסתכם ב־1.6 מיליון ש"ח. תיק ההלוואות גדל בכ־2 אחוזים והסתכם בכ־850 מיליון ש"ח. ההון העצמי של הבנק גדל בכ־6 אחוזים והגיע לכ־30 מיליון ש"ח.

אודי נחשון

עוד 100 מיליון דולר לעידוד היצוא

משרד התעשייה והמסחר מחדש את מאבקו לעידוד היצוא, ודורש שוב תוספת תקציב של יותר מ־100 מיליון דולר למימון תוכנית כוללת בתחום זה.

שר התמ"ס הניח על שולחן הממשלה הצעה לשורה של צעדים ממשלתיים לעידוד היצוא, הכוללת את הסעיפים הבאים: לאשר תוספת תקציב של 70 מיליון דולר למתן מענקים למפעלי תעשייה המבצעים תוכניות מחקר ופיתוח, על־ידי המדען הראשי; להגדיל את קרן קידום השיווק ב־30 מיליון דולר, ובמקביל לבטל את מגבלת תקרת הסיוע; להעמיד ערבות מדינה לחברה לסיכוני סחר־חוץ בהיקף של 20 מיליון דולר; לקבוע מסגרת תקציבית לקרן הסיוע למפעלים במצוקה.

עד כה התנגד האוצר למרבית הדרישות של משרד התעשייה והמסחר, בטענה כי אין לאשר תוספת תקציבית לעידוד התעשייה, וכי יש לעשות מאמצים לעודדה במסגרת התקציבים הקיימים.

בתמ"ס חזרו ואמרו אתמול, כי נוכח המשבר והעיף בתחום האלקטרוניקה צומצמה ההשקעה במחקר ופיתוח, ויש בכך סכנה לקיומו של הדור הבא של מוצרים חדשניים. עוד אומרים בתמ"ס, כי הקרן לקידום השיווק מהווה כיום הכלי העיקרי לסיוע ממשלתי ליצואנים בפעילות שיווקית בחו"ל, וההיקף הנוכחי של הקרן מגביל באופן משמעותי את גובה הסיוע.

אודי נחשון

ועדת העבודה תברר ותקבע

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת הפכה לבורר ביחסי עבודה. זה לא טוב ולא בריא, אך זאת המציאות — כך תיארה חה"כ אורה נמיר (מערך), יו"ר ועדת העבודה והרווחה, את עבודת הוועדה שהיא עומדת בראשה ביום עיון שערך בסוף השבוע בתל־אביב המכון לקידום יחסי עבודה לדיון בחוק שכר מינימום.

קואליציה מקיר לקיר

נמיר גאה על הקואליציה מקיר לקיר הקיימת בוועדה. הצעת החוק, היא מזכירה, נוסחה ע"י פרופ' רות בן־ישראל, יועצת הוועדה בענייני חוק ומשפט. שכר המינימום נקבע כאחוז מסויים מהשכר הממוצע במשק, לדבריה, בהצעת החוק המקורית. עליה הוחלט בוועדה הדבר על 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק. נוכח התנגדות התאחדות התעשיינים ומספר שרים, התפשרו על 45% אחוז.

מה החדש והמיוחד בחוק זה? לדברי אורה נמיר, כל שנה, עם חתימת חוזי העבודה בין המעסיקים למועסקים, ייקבע הסכום שהוא 45 אחוז ומה כולל הסכום. במשך השנה חלים שינויים בשכר העבודה הכולל. יש רכיבים קבועים הנוספים לשכר העבודה, כמו תוספת יוקר, תוספת ותק, ערכונים של ביטוח לאומי. אלה חישובים פשוטים אך עליהם נוספים אלמנטים שיש להביאם בחשבון ולכן נקבע בחוק ששכר מינימום יהיה בגובה 45 אחוז ויחודש כל שנה. אין בו ביטוי לתוספת משפחה, תוספות שכר שמקבלים עובדי משמרת ערב ולילה, החזר הוצאות אש"ל ונסיעות.

נמיר הזכירה, כי כאשר דנו בחוק עלה נושא הפרמיות, האם לחשב אותן לצורך קביעת שכר מינימום. נושא זה נשאר בינתיים פתוח. כיום שכר המינימום הוא 581 ש"ח לחודש ומקבלים אותו יותר מ־100 אלף עובדים.

עוד הזכירה, כי תוך מסע והתנגדות של התאחדות התעשיינים, הם הזהירו שכאשר יתקבל החוק ייסגרו מפעלים. החוק התקבל ב־1 באפריל 1987, אומרת היא, מבוצע, והתעשיינים מבצעים אותו כהלכתו, חרף התנגדותם. היא הדגישה, כי אף מפעל לא נסגר בגלל תשלום שכר מינימום. התעשיינים הזהירו, כי ביצוע החוק יביא להעלאת שכר כללית. כל זה לא קרה, קבעה ח"כ נמיר. לדבריה, עוסקת ועדת העבודה בקביעת שכר מינימום לנוער עובד ולעובדים מוגבלים, היינו קשישים או נכים. גם להם צריך לקבוע שכר מינימום. אין להעלות על הדעת שהם יקופחו.

זילוני מזהיר את התעשיינים

עו"ד יצחק ברק, היועץ המשפטי של משרד העבודה, ציין, כי שכר מינימום חל על מוגבלים רק במקומות עבודה לא מוגנים, שהמדינה אינה משתתפת באחזקתם. שכר המינימום בנוי משני בסיסים: האחד, הקביעה כי יהיה בשיעור 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק, והשני — צמוד למדד, בשנה בה לא ייחתמו הסכמי עבודה חדשים. יתכן כי אז יעלה שכר המינימום במספר אחוזים מעל ל־45 אחוז.

נשארו מספר שאלות פתוחות בעניין תוספות לעובדים, כמו מענק לאי־היעדרות מן העבודה, ופרמיות. כן ישנן עוד תוספות אחרות, שאינן גלובליות וגם בהן יהיה צורך לדון אם הן נכללות בתוך שכר מינימום או שהינן כתוספות וכו'.

עו"ד ברק מזכיר, כי חוק שכר מינימום משולם לעובדים במשרה מלאה. בעת היעדרויות חוקיות, כמו חופשה ושירות מילואים, יקבל העובד את השכר המגיע לו כמו עובדים אחרים ולכן אין שום הבדל בין שכר מינימום לכל שכר אחר במשק — כל החוקים חלים עליו.

רודון טמיר, שייצג את התעשיינים, התנגד לחוק שכר מינימום וראה בו מכשלה. עו"ד אפרים זילוני, חבר הוועדה המרכזת מטעם מפ"ם ומ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, תבע מהתעשיינים לקבל את דרישת ההסתדרות, כי המענק שמקבל עובד שאינו נעדר מן העבודה ותשלומים עבור הפרמיות יתווספו לשכר המינימום. 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק הם בסיס שכר המינימום, קבע זילוני, על התוספות והאחרות נועדו להגביר את המוטיבציה לעבודה. אם התאחדות התעשיינים תתעקש בסירובה, תתחבק בעמדות שאבד עליהן הכלח, כמו האיוולת ששכר מינימום פוגע בתעשייה, תלחם ההסתדרות על ועדת עבודה לחוקק חוקים שיקבעו את יציבות שכרי העובדים.

חיים מרגלית

ערך: לוי מורב

הפיחות שיהיה, אם בכלל ומתי

מאז שחרב בית המקדש ניתנה הנבואה לעיתונאים ולכלכלנים, ומי שהוא גם כלכלן וגם עיתונאי, הרי הוא בחזקת נביא בריבוע. כך ניתן להתרשם מהנבואות הבלתי פוסקות הניתכות על ראשינו כמטר אבנים פלשתיניות בכבישי רצועת עזה. בגלי צה"ל קבעו שהפיחות הוא עניין סגור, עובדה כמעט מוגמרת, והנימוק — כל ראשי השלטון נגדו. גם בעיתונים כבר סגרו את העסק, רק, וגם זה עניין זמני כנראה, לא קבעו את תאריך הפיחות.

אנחנו לא רוצים להיות יוצאים מן הכלל, ולכן אין לנו ברירה אלא להצטרף לעדת המתנבאים. למרות שהנבואה היא במקרה עניין מיתולוגי, דחף פנימי לאו דווקא בר־כיבוש, עניין שבין הנביא לבורא, ננסה לבסס את נבואתנו על יסוד של ניתוח רציונאלי ולימוד מן העבר הלא רחוק (הפיחות של ינואר השנה). בניגוד לכל החוזים האחרים, אנו טוענים שהאיש שבידו לקבוע את עיתוי הפיחות איננו שר האוצר, וודאי לא נגיד בנק ישראל. לעניות דעתנו, נתונה ההחלטה על הפיחות הבא בידיו של איש אחד — ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות.

מקובל על כל הגורמים המשפיעים על מדיניותה הכלכלית של ישראל, ששמירת היציבות היא המטרה המרכזית. שבע שנות האינפלציה הפורעה עדיין טריות בזיכרון האישי והקולקטיבי מכדי שמישהו יעדיף מדיניות העלולה לגרום להתחדשותם של עליות המחירים. שנים ארוכות של סבל נדרשו כדי להבין שפיחותים נומינאליים יוצרים ספיראלה אינפלציונית חסרת ערך מבחינת הגורמים הריאליים, כמו הגדלת כושר ההתחרות של הסחורות המקומיות בשוקי היצוא. אפילו היצואנים והתעשיינים יודעים היום שפיחותים ואינפלציה אינם מביאים, לטווח הבינוני וודאי לא לטווח הארוך, את שחיקת השכר הנדרשת להוזלת גורמי הייצור.

לכן ברור גם לדב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, התובע בשמם של היצואנים לארה"ב ולגוש הדולר, חזרה מידית לשער חליפין של 1.64 ש"ח לדולר, שללא עיקורו של הפיחות מן השכר כל הדיבורים על פיחות כזה או אחר פירושו המעשי — האצת האינפלציה. יתר על כן, בבנק־ישראל וגם באוצר (ניתן לומר זאת בבטחון מלא רק ביחס למנכ"ל היוצא, ד"ר עמנואל שרון), קיימת מגמה למאמץ נוסף במטרה להוריד את האינפלציה לשיעור מערב־אירופי, כלומר להתייקרות שנתית של 6־7 אחוזים במקום 15־18 אחוזים כיום. מכאן, שניתן לומר בוודאות, עד כמה שניתן לומר וודאות משהו בעניינים כלכליים, שכל עוד קיים קונצנזוס רחב ביחס לשמירת יציבות המחירים, לא יימצא רוב למדיניות המערערת אותה. לכן נמצא המפתח לפיחות לא בידיהם של פקידי האוצר ולא במחשבותיהם של כלכלני בנק ישראל אלא דווקא בידיו של ישראל קיסר. רק הסכמתו לעיקור הפיחות בינואר השנה נתנה את האור הירוק לשר האוצר לבצע אותו, פיחות לו הוא התנגד עד אז בתוקף.

שני הכובעים של קיסר

יש לזכור שקיסר חובש שני כובעים, האחד כמייצג של ציבור העובדים והשני כיו"ר חברת העובדים, כלומר נציג כור, תדיראן וחברות אחרות שהן הנפגעות העיקריות מהתחזקות השקל כלפי הדולר. הדילמה של קיסר, ולא רק שלו, היא מדוע צריכים עובדי עלית או פועלי סולל־בונה לשלם את המחיר עבור הקשיים של תדיראן. אם קיים קושי זמני ביצוא לשוק האמריקני, טוענים מתנגדי הפיחות, מדוע לסכן את יציבות המשק כולו, ולפגוע בהכנסתם של העובדים במפעלים ובחקלאות שעיקר יצואם למערב אירופה ויפאן. מדוע, בגלל קשיים של שליש מהיצוא (2.6 מיליארד דולר, מזה 1.3 מיליארד דולר היצוא הבטחוני של מפעלי האלקטרוניקה), לפגוע בכלל הציבור.

קודם כל צריך לדרוש מאותם מפעלים הדורשים את הפיחות שיקטינו את עלויות הייצור שלהם, שיבקשו מעובדיהם להוריד את שכרם באורח זמני ומבוקר, טוענים מתנגדי הפיחות. ניתן כמובן לפצות את היצואנים לשוק הדולר בדרכים אחרות, שאינן חביבות במיוחד על מעצבי המדיניות הכלכלית, כמו ביטוח שער, סיבסוד בדרכים עקיפות, כמו אשראי מוגדל וזול למשלוחים, לשיווק, לאיחסון וכיו"ב פטנטים והמצאות הקיימים במקומות אחרים ואשר גם לנו אינם זרים. קיימת כמובן האפשרות לספיגה של הפסדים למפעלים טובים יש היכולת לעמוד במשך תקופה מסויימת גם באירדות, או בהפסד קטן לזמנים לא ארוכים. אפשר לעבור לשווקים אחרים וגם לשנות את סל המוצרים, אם מדובר בתהליך ממושך.

צריך לזכור עובדה נוספת — המדיניות הנוכחית היא המשכה של התכנית מיולי 85. אחד מבסיסיה המרכזיים של התכנית היתה הצמדתו של שער החליפין לשכר. כלומר, כל עלייה בשכר מעבר למה שהאוצר היה מוכן לכך, וכמיוחד בסקטור הציבורי, מקוזז מיד בשינוי שער החליפין, כלומר בפיחות מידי של השקל כלפי הדולר. תכנית זו, בניגוד לדולאריזציה, למשל, בה השכר נקבע במונחים דולריים, כלומר השכר צמוד לשער החליפין, איפשרה את השחיקה העמוקה בשכר, שחיקה שהיתה תנאי להקטנת ההוצאה הציבורית ולהורדת הוצאות הייצור של היצואנים.

עיקרון זה קיים ועומד גם כיום. כיוון שלא היתה עלייה ריאלית בשכר בסקטור הציבורי מעבר לרמה של יולי 85, אין כל היגיון בפיחות כרגע. מעצבי התכנית וממשיכיה יחזרו לפיחותים רק אם במו"מ של אפריל 88 (שהיא, כידוע, שנת בחירות) תינתנה תוספות שכר גלובאליות, ועד אז אין איפוא כל היגיון בפיחות, אלא אם הכובע הכלכלי („כור") המונח על ראשו של קיסר ילחץ עליו באורח בלתי נסבל. אם יסכים קיסר לעיקור הפיחות, לא יוכלו ולא יצטרכו נסים וברונו להתנגד לפיחות. אפשר לשער שלא יוזו בפיחות, אלא יאמצו את ההצעה של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, ויעבירו את השקל הישראלי מהצמדה לסל המטבעות בחזרה לדולר הצונח. הבעיה תהיה, מה יקרה אם ימשיך הדולר לרדת אפילו מעבר ל־135 ין הדולר ול־1.66 מארק גרמני הדולר. במצב כזה, המשך הפיחותים לא יהיה נתון להחלטת בנק ישראל והאוצר אלא לשיקוליו של הארון בייקר, שר האוצר האמריקני, שכבר רמז לכך השבוע באומרו שיניח לדולר ליפול ללא התערבות, כדי למנוע מיתון בארה"ב.

שד בבקבוק שביר

העיתונות והתעשיינים יוצרים פקטור נוסף, המהווה גורם הלוחץ לפיחות — תיאוריית הציפיות, שכבר הביאה בעבר לכמה וכמה פיחותים לא רצויים, כמו בזמנו של יורם ארידור ערב התפטרותו. חסידיה של תיאוריה זו, המזכירה את שיטת הנבואה המגשימה את עצמה, טוענים שהדרך היחידה לפזר את הציפיות לפיחות היא לבצע אותו. לתיאוריה זו ישנו ספית, האומר: אם נעשה עכשיו פיחות קטנצ'יק, אז לא יהיה צורך בפיחות גדול מאוחר יותר. הם שוכחים רק דבר אחד קטנצ'יק, שההיפך הוא הנכון. אם מישהו רץ לפרוע הלוואות דולריות והוא נוכח שלא עשו פיחות למרות הציפיות, הרי בפעם הבאה כאשר מישהו יעורר את ה„ציפיות", הוא יהיה חכם יותר ולא ירוץ לעשות שטויות, ואז נופלות הציפיות ועימן התיאוריה כולה.

כדאי להביא בחשבון עניין אחד חשוב, שאיננו כלכלי אומנם אבל יש לו משקל נכבד בתנאים המיוחדים של ישראל, וזהו האלמנט הפסיכולוגי. הפיחותים היומיומיים של השקל כלפי המטבעות האירופיים והיין היפאני לא עירערו כהוא־זה את יציבות המחירים, אבל פיחות כלפי הדולר, ורק כלפיו, יעיר מחדש את השד שהוכנס בעמל רב לבקבוק השביר. בארצנו הקטנה ומוקפת האויבים כולם צמודים לדולר: הדירות, שכר הדירה, המכוניות המשומשות, רופאי השיניים ועוזרות הבית. לא שכחתי את בעלות המקצוע העתיק ביותר. גם הן כמובן צמודות לדולר. וזהו בדיוק המקרה בו הפסיכולוגיה הופכת לפקטור כלכלי. חוץ מזה, מי שלא לומד מן העבר, נאלץ לחיות אותו מחדש. אין שום סיבה שנחזור למדדים של 15% בחודש.

אז יהיה פיחות או לא? תשאלו את ישראל קיסר.

לוי מורב

גלגלי הבורסה

המדד הוריד הצמודים והעלה המניות

כבר בעת המסחר בשוק איגרות החוב נפוצו שמועות על עליית מדד אוקטובר בשיעור קטן מהצפוי. בהשפעת שמועות אלה היו היצעים וירידות באיגרות חוב צמודות למדד וביקושים ועליות במניות בשערים משתנים. הביקושים למניות נמשכו גם אחרי הצהריים, כל הביקושים למניות עלו ל־11.2 מליון ש"ח, בעוד ההיצעים בהן הסתכמו ב־1.4 מיליון ש"ח בלבד. בשוק המניות כולו עלו 265 שערים, לעומת 51 שירדו ו־99 שנשארו בלי שינוי.

ערך השוק של המניות ללא בנקים שבהסדר עלה ב־1.98%. הבנקים בהסדר עלו ב־0.15% בממוצע.

ערך השוק של איגרות החוב הצמודות למדד ירד ב־0.15%, בעוד הצמודות למט"ח עלו ב־0.32% בממוצע.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות יותר מ־15 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 40 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ ו־10 מיליוני ש"ח מסוג „גליל" לעשר שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ. מחר יציע הבנק שתי סדרות נוספות של מילוות קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז: 10 מיליוני ש"ח (מסדרת 0428 בת 100 מיליון ש"ח ל־147 ימים בתשואה מרבית של 18%) ו־10 מיליוני ש"ח (מסדרת 0538 בת 100 מיליון ש"ח ל־182 ימים בתשואה מרבית של 18.5%).

במסחר במניות בשערים משתנים, לפני הצהריים עלו כל השערים. העלייה הגדולה ביותר — כ־2.75% — נרשמה בפטרוכימיים. המחזור הגדול ביותר — כ־872 מיליון ש"ח — היה בים המלח. מדד המניות עלה מ־142.45 ל־145.23 בשלושת הסיבובים במשתנים ול־145.54 במסחר הרב־צדדי אחרי הצהריים.

במניות ההסדר שפרעונן ב־1988 נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.2% (דיסקונט ב') ל־0.8% (כללי).

במניות ההסדר שפרעונן ב־1989 נרשמה עלייה ב־0.1% בכללי וירידה ב־1.1% באגוד.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נעו עליות השערים בין 0.6% (כללי מ"ה 1) ל־1.9% (פ"ג ג'), לעומתן ירדה רק הסנקות 05 ב־5.0%.

במניות ההשקעות בלטה ביותר העלייה ב־14.7% בפרלו, ב־10% עלו יצור ג, ציקלון 1 ואכסאס. לעומתן ירדו ב־10% ויקה ומוזאיקה.

במילוות קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.55% ל־17.70%, תוך מחזור של כ־4.6 מיליון ש"ח.

בשוק אג"ח החוב נרשמו תנודות שעיים עד 3% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% היו ירידות עד 1%. בסוג „כרירה כפולה" היו עליות עד 1% וירידות עד 3%. בצמודות לדולר מסוגים „מטוד" ו„גלבוע" נרשמו עליות עד 1%, בצמודות למטבע בלטה הנטייה ליציבות. המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־7.7 מליון ש"ח, מזה 1.9 מליון ש"ח בסוג „שגיא" וכ־1.6 מליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

אלחנן הורוביץ

בעריכת עלינא תורי

מחול | סיפורה של רשימת מוזמנים

„יפהפיה הנרדמת" בביצוע התזמורת הפילהרמונית והבלט הישראלי

היפהפיה הנרדמת: ג'רמי אלן – הפייה הרעה בחברת המפלצות, באיש לקלל.

מאת יוסי שיפמן

מי שחושב שהכנת רשימת אורחים למסיבה חשובה היא עניין של מה־בכך, טוב יעשה אם יקרא בעיון את הסיפור הבא: ובכן, למלך פלורסטן ולמלכתו נולדה בת בשעה טובה ומוצלחת. קראו לה הנסיכה אורורה, או איילת־השחר בלשוננו. צוות הבית ובראשם שר הטקס קטלבוטה, גויסו מיד לעבודה, מסיבתה הראשונה של הנסיכה. שם תוצג לפני אח־מים אנשי שלומה ודורשי טובתה למיניהם, ובעיקר פיות. קטלבוטה, גראש הטקס, מכין את הרשימה, ההזמנות מודפסות והרצים יצאו דחופים.

יום המסיבה מגיע. הכל מוכן וביחוד שר הטקס עם רשימת המוזמנים והוא עומד בפתח האולם ובודק מי בא כדי לבדוק אחר כך את רשימת הצ'קים וה„טוטולים" שקיבלה הנסיכה והתינוקת. והנה מתרגל אחת האורחות הנכבדות, רבילאית צמרת, עם קשרים, לא הוזמנה. זו קרבוס.

לא עוזרות התנצלויותיו של המלך, קרבוס מנפנפת אותו ואת הפיאה המלכותית שעל ראשו ומודיעה שהנסיכה תלקה בהמוטיליה. טיפת־דם אחת אם תוקו ולו גם מדקירה קלה תביא על אורורה את מותה. למרבה המזל ישנה עוד אורחת בקהל הפיה לילך ולה קשרים במשרד־הבריאות. היא מארגנת שהמחלה לא תגרום מוות אלא רק שינה עמוקה. שינה שתגיע לקיצה עם יצירת קשרים אנושיים חמים (מתי התנשקתם לאחרונה? ישאל המטפל כשיפגשו אורורה ובעלה בעבור למעלה ממאה שנה). הכל קורה ממש כמו באגדות.

באמצע מסיבת יום־ההולדת של הנסיכה (השישה־עשר), תוך כדי בחירת פרטנרים לריקוד, נדקרת הנסיכה ונופלת לתרדמה עמוקה. מאה שנים אחר כך עובר שם הנסיך פלורימונד.

באנגלית כינויו נסיך וחמד (PRINCE CHARMING), ובהנחייתה של הפיה לילך, הוא מגיע אל אורורה. התפעמות נשיקה וראה זה פלא, מאה השנים נעלמו כלא היו. הארמון חוזר לחייו הרגילים. אפילו קטלבוטה, שלפי המסקנות צריך היה לעוף, נשאר עדיין בתפקיד שר־הטקס. מה נשאר איפוא לעשות? להשיא את הנסיך והנסיכה ושוב יש לו עבודה. ודווקא עבודה סימפטית. ליד האורחים הרשמיים מופיעים גם אורחים דמיוניים מאגדות אחרות — פינוקיו, שלגיה, כיפה־לה האדומה וכל יתר החברים.

עד כאן האגדה. זו קממה, כאגדות אחרות, לכוריאוגרף מריוס פטיפה, בבלט הקיסרי של סנט פטרבורג לפני כמאה שנה. הוא פנה לצ'ייקובסקי, שכבר הוכיח את כישוריו לכתוב מוסיקה לבלט ב„אגם הברבורים" מספר שנים קודם לכן, מאז ועד היום היתה „היפהפיה הנמה" לקלאסיקה של עולם הבלט. התפקידים של הנסיכה אורורה וקרבוס הם משאת נפשם של רקדנים ורקדניות בכל העולם.

החודש הזה יעלה הבלט על בימת היכל־התרבות בתל־אביב. על הבמה יצאו רקדני „הבלט הישראלי" ונגני התיזמורת־הפילהרמונית עם מנצחם זאב דורמן. הכוריאוגרפיה היא של ברטה ימפולסקי. תפאורה ותלבושות־לידיה פינקוס־גני. ותאורה זוהר שפירא. ההופעות הראשונות תהיינה למנויי התיזמורת־הפילהרמונית ובהמשך הופעות עם פסקול מוקלט.

עניין זה היה נושא השיחה הראשון שלי עם ברטה ימפולסקי, בהפסקה בין החזרות בסטודיו של הבלט הקלאסי. „זו בעצם הבעיה העיקרית. תיזמורות קונצרטים לא אוהבות ללוות. רקדנים דורמן, מגיע לכאן בכל רגע פנוי שלו, ועובד עם הפרטיטורה מן המסנתר ומעיר את הערותיו. להופיע עם תזמורת של ממש בבלט של צ'ייקובסקי, זהו אתגר לכל להקת בלט.

הבלט־הישראלי התמודד בשנים האחרונות עם אתגרים רומים, כשהעמיד את „סינדרלה" ואת „מפצח האגוזים" ועכשיו תגיע תור „היפהפיה". בינתיים החזרות בעיצומן, הן מתנהלות בשלש שפות: עברית לטובת הילידים, אנגלית בשביל האחרים וצרפתית למען הזוג הצרפתי הצעיר שהצטרף להלקה. עובדים קשה בבלט־הקלאסי. צריך גם הרבה דמיון כדי להחליף את בגדי־העבודה ואת נעלי־האצבע הבלויות, בתפאורה ותלבושות, שברטה, מתארת בהתלהבות.

ונדי לאקינג ואורנה קוגל, תגלמנה את הנסיכה אורורה, לסירוגין, בחורה האחרונה שראיתי היתה זו ונדי, ובתפקיד המלך והמלכה הופיעו ממלאי־מקום, כי המלך במילואים והמלכה חולה. גם כשאתה בממלכת האגדות טופחת המציאות על פנינו. ג'רמי אלן, כתור קרבוס, האורח הלא־קרוא, נראה כמי שכבר נכנס לתפקיד. היתר עוד בוחנים את עצמם במראה הגדולה, פנים שמעידות על מאמץ פיזי. המראה הנסיכי', והמלכותי עוד חסר. רצינות קרה ורחוקה. אולי כמרחק של הבלט־הקלאסי מאיתנו החיים מאה שנה אחריו. לא עוזרות הקריאות של ברטה, „לחייך".

האגדה תיראלה כמו שאגדה צריכה להיראות — עשירה בתלבושות ובתפאורה. על הבמה יהיו כחמישים רקדנים וניצבים. הנוסח קוצר ותומצת לפי מקדם הסבילות של הקהל בארץ. „בחוץ־לארץ רוקדים את הנוסח המלא המלווה בקטעי מימיקה רבים, ונמשך כשעתיים־וחצי, אנחנו הסתפקנו בכשעה־וחצי של מופע". זהו בהחלט מופע לכל המשפחה. כך הוא היה ברוסיה הצארית וכך גם היום בלונדון, או בפריז, או בתל־אביב.

היום כשלהקת הבלט־הישראלי חוגגת עשרים שנה והיא שבעת מאבקים קיומיים מגיע להם, לרקדנים, לחגוג בעולם־החלומות של היפהפיה הנרדמת, באולמות מלאים ועם תיזמורת טובה כמלווה, שם בין התפאורות כשהם עטויים בגדי־מלכות, ומעליהם אור יקרות, הם לבטח יחייכו.

מבט ראשון | אנדרלמוסיה חוגגת

מאת דורית קדר

במוזיאון תל־אביב מוצגת עדיין תערוכת „ארצות המקרא" מהאוסף המהודר ביופיו וחשיבותו ההיסטורית של אלי בורובסקי. אין כל ספק שהתערוכה כשלעצמה, היא בעלת רמה בינלאומית והרי הפריטים מהעולם העתיק מדברים בשם עצמם. עם זאת, אופן הבאת הדברים לוקה בחסר עד מאוד. אין המדובר בעיצוב (שדרך אגב עושה כל מה שאפשר עם הנתונים) אלא כאמור באופן הבאת המוצגים בפני הצופה.

צופים רבים, המבקרים בתערוכה, יוצאים לבסוף, כאשר רשמיהם מבולבלים ואין הם זוכרים פריטים בודדים. אולי קריטריון משמעותי להצלחת אוצרות היא בכך, שהצופה לבסוף זוכר הן את המכלול והן את הפריטים. דומים הדברים למסה פילוסופית המוצגת על־ידי שלך מחשבתי או הזורמת על־פי משב הרוחות. ברור שמהראשונה תוסקנה מסקנות, לקחים ומידע. אפילו המשורר שלכאורה בלבד עוקב „על כנפי הרוח" מעכל תחילה את החומר השירי ורק מאוחר יותר „שופכו" כאלו היה פרי השראה צרופה.

בתחילת התערוכה מציין האוצר, שהפריטים לא סודרו לפי ארצות אלא לפי נושאים אבל מכיוון שאתגר זה מצריך בכל מקרה את ציון ארצות המוצא הוא נופל באיכו. והצופה נתקל בנושאים ובארצות בצורה מבלבלת למדי. יותר על כן לפתע שוזרים קווי חשיבה אחרים כמו התפתחות הפיסול העתיק בראשית התערוכה. משגים נוספים הנלווים לאנדרלמוסיה החוגגת כאן — הנם כתובים הבאים אך ורק באנגלית ואינם מתורגמים לעברית. דברים אמורים דווקא לגבי חומר איקונוגרפי המעניק רקע למוצג. הצופה הממוצע, שאינו בקיא בשפה האנגלית, לא יכול על כן להינות מההסברים המרתקים על עץ החיים המסופוטמי או על המקום שתפסה המוסיקה בעולם העתיק (כגורם טקסי ודתי, גורם צבאי, ציון כבוד מנצחים, כמו גם אמצעי עינוג לשמו).

לשם השוואה כדאי להזכיר את מלאכת האוצרות במוזיאון הלאומי בוושינגטון. לפני כשנתיים הוצגה תערוכת ענק שהתמקדה בהודו העתיקה. „המוצגים היו רבים, יותר על המידה ועל כן התחלקה התצוגה בין הנשיונל" וה„סמיסוניאן", אבל הצופה בכל מוזיאון קיבל הסבר מלא באותיות גדולות וקריאות ובשפה קולחת על האלים השונים ותפקידם בקוסמוגוניה. פרט לכך, המבקר יכול לשכור מעין קסטה המשמשת כמדריך ומסבירה את מוצגי המפתח ולבסוף צפייה בסרט וידיאו הממחיש את הכל מחדש.

כברור, שלצערנו איננו „הנשיונל", אין לנו את האמצעים הגדולים אבל דווקא בגלל התנאים הללו מלאכת האוצרות צריכה להיעשות במחשבה מרובה המחשבת מראש וראשונה בצופה.

לשם כך צריך לצאת מהכלל אל הפרט ולא להיפך כלומר, שהתפיסה חייבת להיות סינטטית ולא אקומולטיבית, איסוף פריטים לא יעניקו תמונה כוללת או תמונה של פריטים בודדים. במילים אחרות, יש לערוך תערוכה הנידונה על־פי קונצפציה מראש: אם המטרה לחלק את הנמצא לנושאים הרי שצריך היה חומר מוצגי רב מכיוון שהנתונים שונים (ראה מחלקת הקרמיקה, שמדי פעם יש מוצג אחד בודד מארץ אחת) לא נוחות כבריה, אלא להציג את החומר על פי ארצות. הקטלוג אכן נוקט בדרך השניה ועל כן הוא קריא יותר. בעיקר אמורים הדברים לגבי המבואות המקצועיים המקדימים כל איזור ואיזור, נותנים תמונה כוללת וממחישים את הנקרא, על־ידי תמונות המקובצות על־פי ארצות.

גם בחלוקה לארצות ניתן היה לעשות תת־חלוקות המורות על חיי הדת, דמויות אלים, איקונוגרפיה של אלים שונים, מנהגי קבורה, אמונות טפלות, מנהגי יומיום ומנהגים טקסיים, אורח חיים מעשי הכולל את הפן הממלכתי, משפטי, כלכלי וחברתי, חיי הווי מתוך הפסלים השנהבים. בצורה זו המבקר היה מקבל תמונה כוללת של ארץ לדוגמא, הקשר בין דמויות נשים מקודמות העונות על סכמטיות, תפיסת מופשט וקווי חשיבה גאומטריים באנטוליה לבין כלי החרס, שאף הם עונים על תפיסה גאומטרית ומופשטת.

גם כאן הדברים אינם כה פשוטים ויש להבדיל בין חלקיה הגאוגרפיים של אנטוליה ולהראות את ההבדלים הניכרים בשפה הפלסטית. מפות של העולם העתיק לא היו מזיקות על מנת למקם בדמיון את איזורי התרבות הקדומים. כך גם ניתן היה לקשר את ההבעתיות החזקה באיראן הקשורות את פסלי הפאווון — מגרשי השדים, לכלי החרס ששוב באים להביע דווקא את הצד האינסטינקטיבי שבאדם... בצורה זו הצפיה היתה מספקת מידע על איזור ובר בכר על אורחות החיים והאמונות.

באנדרלמוסיה מזכירה את איזהו־כמוזיאון הלובר ותופעה זו אינה מוצדקת: האוסף אינו כה גדול ועם זאת הוא בעל יוקרה גדולה מדי על מנת שלא נפיק ממנו את ההנאה בעיצומה. ובינתיים מומלץ לכל אלו שביקרו ולכל אלו שמתעתדים לבקר — לרכוש את הקטלוג הנהדר לקרוא את ההקדמות המידעות והמעניקות רקע ולעקב אחר התערוכה כפי שהיא מוצגת על־ידי הקטלוג ולא על־ידי התערוכה.

קולנוע | אפו של סיראנו

„רוקסאן" — בקולנוע דקל בתל־אביב

מאת יעל ישראל

המאה הי־17 נוסבת למאה הי־20 לימינו. פאריס של החברה הנבונה — לעיירת ספר ציורית במערב־התיכון האמריקני. חיל המשמר נהפך ליחידת כבאים לא יוצלחים, ודמותו הטראגית־רומנטית של האביר הפייטן — סיראנו דה ברז'ראק, לדמותו של ס.ד. ביילס — בעל־חנות למזכר עתיקות, שהוזו למפקד יחידת הכבאים בשל חוש הריח המפותח שלו לשריפות, ובעצם לדמותו של הקומיקאי סטיב מרטין, השעם פלוס האף והגרוטסקי מטייל פינוקיו.

מרטין, מהקומיקאים הפופולאריים באמריקה התכונן עד עתה בתפקידים מגוחכים בסרטים פאנטזיים כמו „שלושת האמיגוס", או „אני, את ואני", בהם השתדל להצחיק בכל מחיר תוך הפגנה מעוותת ונלעגת של קרקועים, עוויות והתקפלויות. בקומיקאי, שעבר את מרבית הקריירה שלו בטלוויזיה, נראה היה שמרטין לא עושה טוב את המעבר הגדול בו בחר. אולם בשנה שעברה הראה, שהוא יכול להיות מצחיק באמת. ב„חנות קטנה ומטריפה" היה זה הוא, שקצר את רוב הצחוקים בתפקיד של רופא־שיניים סדיסטי.

אפשר שהצלחתו עזרה למרטין, להיפתח את, הדרך הכפייתית להצחיק בכל מחיר. ב„רוקסאן" — פרשי הנדיש, הוא בונות כפי שלא היה מעודו. לפני שהיה לקומיקאי, היה מרטין תסריטאי לתוכניות קומיות בטלוויזיה. לצורך „רוקסאן" הוא גייס את כישרון הכתיבה שלו. שנתיים־וחצי לקח לו לעבד לתסריט את מחזהו הקלאסי של אדמונד רוסטאנד „סיראנו דה ברז'ראק".

בתסריט של מרטין הוחלפו קרבות־החרב המסוגננים בקרבות היתוליים עם מחבטי־טניס. האשה שסיראנו המודרני אוהב היא אסטרונומית אינטלקטואלית, ולא משרתת פשוטה מהמוני־העם, ורק התחיך כו היא מאוהבת הוא ביישן כרוני שמקיא ומגמגם בכל פעם שהוא רואה אשה כלבבו — בערך כמו במחזה המקורי. למעשה, אין הבדל מרחיק לכת, בין „רוקסאן", ל„סיראנו דה ברז'ראק". מרטין העתיק את הסצינות בשלמותן לעלילה בת זמננו, ואולי רק הרחיב קצת את הגנבולות הקומיים. כך, למשל, זכור לטוב אותו קטע, בריון מגודל עולב באפו המגמלא של סיראנו, ונכלם כו לא בחרב ובכיגיון, אלא בלשון חדה מצחצחת. הוא מרביך את יהירות יריבו בעוררת עשרים משפטים מפולפלים, כיצד לעלוב אדם שאפו לא ידע מתי להפסיק לגדול... (למשל, בדרך פורנוגרפית: „סוף סוף נמצא הגבר שיוכל לספק שתי נשים בבת אחת", או בדרך הגנבות הנגסה: „שאם שכר אינו במקוה ויקרא" (וזו, דעתי, שלי האוזקות שחלקך כמובן לא היו כלל במקור והומצאו בידי מרטין לצורך הענין).

במקור, סיראנו דה ברז'ראק הוא סיפור טרגי, על יסורי האהבה של גבר כעור שאשה אינה רואה את יופיו הפנימי, בשנות ה־50 זכה המחזה לעיבוד קולנועי נפלא, מפני שאת סיראנו גילם השחקן חוסה פרר, שאף קיבל „אוסקר" על תפקידו המעולה. במקרה של מרטין, מדובר בקומדיה רומנטית שכיום פרר שפיטי „הדרכה ולא כלום". לצידו של מרטין מופיעה דריל האנה („משפט הנשרים") בתור הנערה, שהוא מאוהב בה ואשר מדריפה על פניו את, מאר שוריון וקומתו של אחר האבל, וגם מפני שאפו גדל המבורים של ס.ד. מסתיר מעיניה את מגולותיו הרומנטיות.

סטיב מרטין ברוקסאן — קרבות עם מחבטי־טניס

מוסיקה | בטהובן לבני הנעורים

מאת יצחק שור

האם הגורל דופק בדלת? מהו הקשר בין כינויה של הסימפוניה החמישית מאת בטהובן, סימפוניית הגורל, לבין תוכנה המוסיקלי? כיצד צמחה יצירתה על רקע התקופה והמקום? לשאלות אלה ישיב המלחין והמנצח נועם שריף, בקונצרט הפתיחה של סדרה מיוחדת לנוער. הקונצרט ייערך בידי תזמורת ירושלים ביום ג' 17.11.87 ב־17.00, באולם הנרי קראון.

אין זה קונצרט לילדים או לכל המשפחה. הוי קונצרט לנוער. שריף לא ממליץ להורי לשלוח ילדים שגילם נמוך מ־11. הוא מאמין, כי בסדרה בת־חמישה קונצרטים יצליח להסביר כיצד מחברים מלחינים את יצירותיהם. ואם אפשר ללמד ילדים כיצד לכתוב חיבור מדוע אי־אפשר ללמדם כיצד לקמפו כל אחד מן הקונצרטים, יוקדש למלחין אחד בלבד — מוצרט, סטראווינסקי, צ'ייקובסקי ודביוסי.

נועם שריף הוא מנחה משוחו ובהחי־מומלץ בחום.

הקאמרית של ירושלים יוצאת לצרפת

התזמורת הקאמרית של ירושלים, בהנהלת אורלט אברהם מ„קול המוסיקה", תצא בסוף החודש לצרפת, לסיור בן־שבועיים שבמהלכו היא תנגן בשמונה ערים, בניצוחו של ולאד וילגרביץ. את „החזרה הכללית" לקראת סיורה תערוך התזמורת בימק"א ביום ד' 18.11 ב־20.30. הסולנים: אני שנארך (כינור) ושמואל מגן (צ'לו). בתכנית „חגיגת אלכסנדר" מאת הנדל, הקונצ'רטו הרביעי לכינור מאת מוצרט ק. 218, יצירה מיוחדת שחיבר צבי אבני לצ'לו ולכלי קשת, והסימפוניה החמישית מאת שוברט.

הקונצרט בפריז ייערך בחסות אגודה שהציבה לעצמה למטרה לשכנע את ממשלת צרפת, כי תכיר בירושלים כבירת ישראל. בעיר קרקסונה תנגן התזמורת בכנסייה משום שהרב הראשי של צרפת, לא אישר עריכת קונצרט בבית־הכנסת. זהו בית־הכנסת העתיק והמפואר ביותר בצרפת. אגב, ליהוד ראשי לא שודר לסיור בן השבועיים ארבעה חיילים המשרתים בתזמורת הקאמרית של צה"ל, וכינויים את המלך ונגן שלום...

מושגים מבולבלים

דב ברניר, במאמרו „חילוניות לוחמת" („על המשמר", 2.11) ניסה לבצע סיור מודרך במבוך הכותרות, השמות והכינויים שמשתמשים בהם ב„מלחמת התרבות" המתרחשת לעינינו בחברה הישראלית היהודית. אך לקורא התמים (הישרו) זה לא הקטין את המבוכה — אולי אף הרחיב והעמיק את הבילבול. וגם בר־ניר חש במבוכה וקובע, ש„דינו של המאמר להישאר ללא סיכום".

ובכל זאת, נדמה לי שכל הרוצים לנקוט עמדה או צד במלחמה זו (שתוצאותיה הן שתקבענה, לדעתי, את קיומה של ישראל כמדינת היהודים לטווח רחוק), יש להם עניין בהגדרה אופרטיבית של המושגים: יהדות תושיה, יהדות חילונית, יהדות מתקדמת, יהדות מודרנית, יהדות הומניסטית־חילונית, יהודים שומרי־מצוות, יהדות דתית, יהדות חרדית, לאומית־דתית, לאומיות חילונית, יהדות פונדמנטליסטית, חילוניות ישראלית־יהודית ועוד — וזה רק חלק משפע הקומבינציות שהצדדים בוויכוח משתמשים בהם, ואשר הקורא התמים נאלץ לנחש את כוונותיהם. בהעדר הסכמה לתרגום סמנטי של המושגים, שורי לא אחת מתנהל הוויכוח על עצם ההגדרה האופרטיבית של המושגים, כגון מיהו יהודי, מהי הלכה ומהו דתי. למרות הבלבול והמבוכה אפשר להגדיר את שני המחנות העיקריים במלחמה זו כך: האחד, השואף להקמת מדינת הלכה, בה השלטון יהיה בידי אלה הקוראים לעצמם דתיים או דתיים־לאומיים, והם גם יקבעו מהי הלכה; השני, השואף למדינה דמוקראטית נוסח המערב, בה יש הפרדה מוחלטת בין דת למדינה וכל אזרח באמונתו ובדתו יחיה כרצונו. רצוי שלפחות המחנה השני, בתוך עצמו, יהיה מסוגל להגיע לידי הסכמה בהגדרת המושגים בהם הוא משתמש ככותרות במאבק.

יוסף קליין, אשקלון

מאמר מאוזן

ברצוני לשבח את מאמר המערכת שהוקדש לציון שבעים שנה למהפיכה האוקטוברית, על הערכתו החיובית המאוזנת לארץ הסובייטית, תוך התעלמות מהישגים שלה במישורי החינוך, התרבות, הבריאות ושירותים אחרים הניתנים חינם לכל התושבים, כולל תושביה היהודים. וכן, מהתרומה המכרעת של הצבא האדום בהכנעת גרמניה הנאצית. זכורה לי התגובה הבלתי אוהדת שבה נתקל יעקב ריפתין, שפירסם ב„על המשמר" מאמר שדיבר בשבחה של ברית־המועצות.

לנין, הקטר של המהפיכה חזר אומנם לרוסיה לאחר מיגורו של הצאר ניקולאי השני בקרון סגור, אך ראשו וליבו היו פתוחים לסבלה של רוסיה שעמה התגולל קרוב לארבע שנים בגלות. מיד עם שובו שלח לעבר העם והצבא את תמצית המצע של מפלגתו שלום, לחם ואדמה. מצע מתומצת זה כבש את לב ההמונים. לנין ניהל מאבק עם מנהיגים אחרים בקרב מפלגתו, שהיו בעד מהפיכה בעולם כולו ולא רק בארץ אחת. פירושה של הגותו מוטעית זאת הוא, לא מהפכה, אף לא בארץ אחת. היטיב מאמר המערכת לעשות באחלו לגורבצ'וב הצלחה במאבקו נגד מתנגדיו, במאבקו להשתחרר מהאזיקים בהם כבל סטאלין, ולא רק הוא, את ארץ הסובייטים.

מנחם טובין, תל־אביב

רה"מ בגלגול הבא

שלום אדוני ראש הממשלה,
שמעתי שהגעת בשעה טובה ומוצלחת לגיל 72 ולרגל האירוע ערכו לכבודך „התימנים של יפו" מסיבת הפתעה, ונאמר שזה היה לשביעות רצונך המלאה — כי אתה, אדוני ראש הממשלה אמרת, בהזדמנות אחרת, שהיית רוצה „בגלגול הבא", להיוולד תימני.

מעניין, למה דווקא „תימני"? אני כשלעצמי, נעלבתי, מכיוון שאני, כעקרוני, הרכים, נולדתי בפרס, ובתור שכזה הרגשתי רגשי נחיתות שראש הממשלה שלי לא רוצה להיוולד בגלגול הבא שלו „פרסי". הלכתי זמן מה עם ה„מועקה" הזאת בלב, עד שבא לי הרעיון הבא: לשבת ולכתוב לכבוד ראש הממשלה את ההצעה הבאה: להבטיח את הגלגול השלישי שלו ל„פרסים", כדי שגם אנחנו נזכה בזקיפות קומה כלשהי. סוף־סוף מה חטאנו ומה פשענו שלא נולדנו בתימן? וכך, לפי העקרון הזה, למשל, הגלגול הרביעי שלך, אדוני, יובטח לעיראקים, החמישי לכורדים, השישי להודים וכן הלאה...

רגע רגע בל נשכח שגם ה„אשכנזים" הם יהודים אזרחי המדינה, ומן־הסתם גם הם רוצים להיות במדינה הזאת „אלמנטים חשובים".

שרגא עזרתי

אלה שאיכפת להם

אחד המגזרים המופלים לרעה בארצנו הקטנטונת הם ללא ספק הבדואים, אשר חרף נאמנותם הבלתי מסויגת למדינה „זוכים" ביחס בלתי נסבל מצד גורמים שונים. באחרונה התבשרנו כי בכפר הבדואי לגייה נעקרו מאות עצי זית. כמו בכפר ערב אל חאוולד בזמנו, גם עתה אנו עדים לאי־צדק הנגרם בזכות ניצול לא הוגן של החוק.

מקרים אלה חייבים לקומם כל אדם במדינה. החוק, שאמור להגן על אזרחי המדינה, פועל כאן בניגוד לטובת אזרחיה. מקרים אלה חוזרים על עצמם מדי פעם, אך למרבה הצער תגובתם של אלה שאיכפת להם נשמעת בקושי.

דורון ספקטור, מרחביה

עצרת השריון, הקטע שהושמט

לפני כשבועיים הופיעה בעיתונכם כתבה מאת ישראל זמיר על עצרת השריון שנערכה בלטרון, ובה נאמר שבקורות החטיבה לצורותיה לא תוזכרה מלחמת לבנון. אני שולח לכם קטע מן הדברים שנאמרו בעצרת.

„כמו תמיד היינו מוכנים לפקודה. הזירה היתה אחרת — לא קו המים בסיני, אלא קו החיים בצפון, וכמו לסגור מעגל, היה זה יום בתחילתו של יוני. רעם המנועים החריד את האוויר הלוהט של הגליל. אך המלחמה היתה אחרת. לא עוד פריצה מהירה לתוך מרחבי סיני הסובלניים, אלא חדירה איטית ובטוחה לתוך השטח הקשה רב־האוכלוסין, רב־העמים ורב־העדות של לבנון. מטר הדובדבנים התחלף עד מהרה במטר כדורים, ושוב היו הטנקים של עקבות הברזל לחומת הספיגה, לחזה הרחב העומד מול האש... ושוב, כמו תמיד, שילמה החטיבה במיטב הלוחמים. אך „עקבות הברזל" עשתה את המוטל עליה. שמות חדשים נרשמו בדפינו: הצבייה, כפר זית, דרך ערפאת, כפר קוק'. (ברקע, על המסך הגדול, שקופיות — המח"ט, תא"ל עווי לנצנר, ותצלומים משל"ג.)

קטע זה מעצרת החטיבה הוקרא ע"י המנחה של הערב, ירון לונדון.

דובר צה"ל

ישראל זמיר מגיב:

במסכת כה ארוכה, כנראה שלא הבחנתי במשפטים ספורים אלה מה עוד שאת עיקר הזעם והביקורת שאבתי מפי קצין בכיר מאוד שאף הוא כמוני לא קלט את הקטע הנ"ל ולכן זעם כל־כך. מכל מקום, אני מתנצל אם מישהו נפגע.

איפה הוא חי?

איני יודע איפה חי יוסי שיפמן, אך להודות על האמת — כנראה שגם הוא אינו יודע. אם להתייחס לכתבתו „ביקור חשאי" („על המשמר" 9.11.87) אודות ביקור מקהלת הנערות מהיידנהיים, בה הוא מקנא „למה להם יש ולנו אין".

הרי אם היה חי פה, או לפחות חי את החיים המוסיקליים שלנו, ודאי היה מודע, למשל, למקהלת בנות מודע בניצוח רחל ברטשטיין, או למקהלת העפרוני בניצוח מיה שביט, וכבר גיליתי לו שני „סודות" משלנו. שישלח לי קלטת ואעתיק לו תקליטים וקלטות לתוכחה. זו פשוט התעלמות מעליבה, אם לא בורות סנובית.

דוד עורי, בית־אלפא

אינטלקטואל מן השמאל

ברצוני להתייחס לכתבתך, אבי בניהו, על אודות העוצר בשכם, („על המשמר" 3.11.87) אוי לאותה בושה ולהרקעת־שחקים בעיוותה של מציאות — לא רחקת מלחבר קינה על „השכמי המסכן" ולו לרגע לא ריחמת על חייל, בן הלאום שלך, השומר עליך למען תישן היטב בלילה ותקיץ בטוח בבוקר להצלת משימתך, קודש הקודשים — לפרנס ציבור עיין, הצמא לדעת־שקל מעין זו שלך.

אילמלא שמך העברי הייתי נוטה לחשוב כי הינך עיתונאי מגויס מטעם אש"ף. ביטויים כגון „צבא כיבוש", וגילויי לעג כלפי חיילים נאמנים, אינם יאים גם לאינטלקטואל מן השמאל. שמחתי לגלות, גאווה לאומית, עוז ואומץ אצל תושבינו היהודים בארץ, ואצל חיילנו השוקדים בלי הרף על מלאכתם, לבדוק כל מכונית טעונת מטען חבלה, שאמור להתפוצץ בתל־אביב — מקום שלא נכבש ב־67.

ה„סקופ" שלך היה חסר עובדות כאובות ונכונות אודות אונס, רצח אכזרי — ואולי יודע „מי על מי", וזה יותר גרוע מלעצור מכונית ולא לתת לה להיכנס לעיר בהצלחה לך כבתוב עיתון „אל פג'ר", „גשר" — בתקווה לסגירתם הטוטאלית.

בת עמך לאומה, גלית קרונר

יצחק שניאור פתח את סגור ליבו ואומר לפני קרב הפיסגה:

הפועל ת"א מסוגלת לנצח בנתניה

משה סיני הוא שחקן בקנה־מידה אירופי ★ הפועל תל־אביב עברה רעידת־אדמה ★ מצאנו פתרון בהגנה אבל ההתקפה חייבת להשתפר ★ על מכבי נתניה, אותה מאמן חתנו זאב זלצר, אומר שניאור: קבוצה מצויינת בה יש שילוב של שחקנים מנוסים וצעירים לוחמים

מאת יצחק ויסתוף

יצחק שניאור, ותיק מאמני הליגה הלאומית בכדורגל, שבר את שתיקתו. שניאור (62) החליט בתחילת העונה להחרים את כלי־התקשורת הכתובה. לדבריו, בגלל אידיוקים וסילופים את שאמר וכן ביקורת בלתי־אחראית מצד העוסקים בכתיבה כלפיו.

לאחר עשרה מחזורי ליגה בהם צברה קבוצתו, הפועל תל־אביב, שישה נצחונות והיא ניצבת במקום השני בטבלה, בפיגור של שתי נקודות מהמוליכה, מכבי נתניה, פותח שניאור את סגור ליבו.

ערב המשחק המעניין בין הפועל ת"א ומכבי נתניה, בשבת הקרובה בנתניה, אמר לי שניאור: „הפועל ת"א עברה רעידת־אדמה. אנשים הבינו כי לאחר העונה שעברה שבה צברה הקבוצה רק שישה נצחונות לא יכול להיות גרוע יותר. ההכנה של הפועל ת"א לקראת העונה הנוכחית היתה טובה, ואנו קוצרים כיום פירות. התבוסה נגד מכבי חיפה היתה פנצ'ר. זה קורה בכדורגל. תפסנו יום חלש".

לגבי שובו של משה סיני לקבוצה אומר שניאור: „היו כאלו שטענו כי סיני מקלקל. אני טענתי לעומתם כי משה סיני הוא שחקן בקנה־מידה אירופי. בישראל הוא אחד הטובים ומסוגל לעזור לנו. בשבת, נגד כפר־סבא, כבר גילה שמץ מיכולתו. הוא עוד ישתפר".

על קבוצתו מספר שניאור: „אינני מרוצה עדיין ממשחק החלוצים. ההגנה בסדר. ביצעתי שינוי: קובי סגל במקום אקהויז, וזה הולך לא רע. ההרכב יציב, אך בחוד עדיין לא מצאתי פתרון מתאים. בשלב זה אני מסתפק במה שיש לי. אני לא נמצא באנגליה, שם אני יכול להביא את מי שאני רוצה. אסור לשכוח שגם מבחינה תקציבית יש מעצור".

בשבת יפגוש יצחק שניאור את מכבי נתניה, ואת חתנו זאב זלצר, מאמן נתניה (זלצר נשוי עם בתו של שניאור, דרורה): „אני וזאביק נפגשים. אין משמעות לדבר. מכבי נתניה קבוצה מצויינת. נעשתה שם עבודה טובה, וחריש עמוק. יש שחקנים טובים ומנוסים, לצד צעירים לוחמים. יהיה משחק קשה ביותר. בבית הם מסוכנים. לא ראיתי השנה את מכבי נתניה, ואני ניזון מכלי התקשורת ומזאב זלצר. אם הפועל ת"א תשחק טוב היא מסוגלת לנצח".

לשאלתי, אם המשחק אותו הקבוצות יגרום לזעזועים מוראליים משיב שניאור: „לא מאמין כי בשלב כזה של העונה תהיה השמעה. כיום, שתי הקבוצות רצות בצמרת, והיתר נמצאות בפיגור די רציני. כיום הקבוצות נמצאות בעיצומה של הליגה והן בכושר טוב. עכשיו עיקר העבודה היא טקטית. צריך להתכונן היטב, ואת זה נעשה".

יצחק שניאור
מידע על נתניה מ...זלצר

גרעון משחקי הפועל חצי מיליון שקל

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, דנה בלקחים ובמסקנות של משחקי הפועל ה־13 ובדו"ח מבקר ההתאחדות על המשחקים.

בדברו על הגרעון, כפי שפורסם בדו"ח המבקר, אמר גזבר מרכז הפועל, גיל גורדון שמאז חיבור הדו"ח השתנו הנתונים הכספיים ונוספו הכנסות למעלה מ־385 אלף שקל, וצפויות הכנסות נוספות, כך שבפועל הגרעון הצפוי לא יעלה על חצי מיליון שקל.

מנהל מטה המשחקים, גיורא גלזר, אמר כי הגרעון נובע בעיקר מחריגה בשלושה סעיפים:
● התקנת תאורה חד־פעמית באיצטדיון רמת־גן למופע הפתיחה.
● הוצאות בטחון לא צפויות בגלל דרישת המשטרה.
● הוצאות תחבורה בגלל איכסון המשלחות, לפי ענפים, ופיזורן בכל הארץ.

בסכמו את הדיון אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שהמטרות שהוצבו לפני תחילת המשחקים — הושגו. „נמשיך לקיים את משחקי הפועל ונשאף תמיד שהמשחקים הבאים יהיו טובים יותר ממשחקי הפועל שהיו. צריך למצוא את הדרך שתהיה יותר מעורבות של סניפי הפועל במשחקים — ונקודה זו יש לשפר".

לגבי דו"ח המבקר אמר אופק, שיועבר לוועדת הביקורת של מרכז הפועל, יופקו ממנו כל הלקחים לקראת משחקי הפועל שייערכו בחודש מאי בעוד ארבע שנים.

דריקס חוזר לסגל הנבחרת

מאת יצחק ויסתוף

מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל היוגוסלבי מילואנקו מיהיץ', זימן את חלוץ מכבי ת"א אלי דריקס לאימון הנבחרת שיערך מחר באיצטדיון ר"ג. מיהיץ' זימן גם את שוער מכבי פתח־תקווה, עופר סביאן.

יתר 16 המוזמנים: דניאל בריאלובסקי, ניר קלינגר, ליאור רוזנטל, בוני גינזבורג, אריה אלטר, יהודה עמר, אלי כהן, אורי מלמיליאן, אבי כהן (הירושלמי), מנשה שמעונוב, אלון נתן, אפרים דוידי, שלום תקווה, משה אייזנברג, אבינועם עובדיה, אלי יאני וירון פרסלני.

בולגריה — נורבגיה 0:4

במשחק הקדם־אולימפי באיזור האירופי, הביסה בולגריה בסופיה את נורבגיה 0:4 (0:2), בשעריו כבש שניים (12 ו־24), מינציב (67) וסגב (70) השלימו.

במשחק נוסף בטורניר הקדם־אולימפי באיזור האפריקני, נפרדו בתיקו 2:2, נבחרות קמרון וגאנה, לעיני 80 אלף צופים. גם המשחק הראשון נסתיים בתיקו אפס. גאנה עלתה לסיבוב השלישי בזכות שערי החוץ.

בקזבלנקה, ניצחה מרוקו את חוף השנהב 1:2 ועלתה לסיבוב הבא (שלישי והאחרון), לאחר שהמשחק הראשון ביניהן נסתיים בתיקו אפס.

בדקה ה־90 כפתח מלטה תיקו על שווייץ

נבחרת הכדורגל של מאלטה כפתה תיקו 1:1 על שוויץ, בבית 2 במוקדמות אליפות אירופה.

הנס סטר צוויקר העניק יתרון לשוויץ כבר בדקה השניה, אולם בדקה ה־90 השווה כרמל בוסוטיל וחולל הפתעה.

המשחק לא שינה דבר בבית, שכן איטליה הבטיחה יום קודם־לכן את עלייתה לגמר במערב־גרמניה.

6000 צופים חזו במשחק.

בית 2

1.	איטליה	7	4־18	11
2.	שבדיה	8	5־12	10
3.	שוויץ	8	9־9	7
4.	פורטוגל	6	5־5	6
5.	מאלטה	7	20־4	2

בבית זה נותרו עוד שני משחקים. ב־5 בדצמבר תארח איטליה את פורטוגל, וב־20 בו תארח מאלטה את פורטוגל.

גם צעירי איטליה עלו

נבחרת הכדורגל של איטליה לשחקנים עד גיל 21, נפרדה בפרוג'יה בתיקו אפס במוקדמות אליפות אירופה לנבחרות צעירות.

איטליה הבטיחה למעשה את עלייתה לשלב הבא מאחר שהיא מוליכה עם שבע נקודות ונותר לה משחק נגד פורטוגל המדורגת אחריה, עם ארבע נקודות ואילו שבדיה במקום השני, עם שש נקודות, סיימה את מכסת משחקיה.

● נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, אחת מיריבותיה של ישראל בטורניר הקדם־אולימפי, ניצחה את טאיוואן 0:3 (0:1) במוקדמות האיזור האוקיאני.

אייאקס עפה מהגביע ההולנדי

הפתעה גדולה נרשמה בסיבוב השני בגביע ההולנדי בכדורגל, כאשר מחזיקת הגביע, אייאקס אמסטרדם נוצחה על ידי דן־בוס 1:0.

לעומת זאת ניצחו מילואי אייאקס את חרונינגן 1:3.

בין יתר התוצאות: וילהם — פ.צ. טוונטה 2:4. פיליפס איינדהובן — מסטריכט 1:3. רורה — פ.צ. איינדהובן 0:2.

תוניס הדיחה את מצרים

תוניסיה הדיחה את מצרים מן הטורניר האולימפי, לאחר שניצחה בקהיר 0:1 בתום הארכה ולעיני 40 אלף צופים.

המשחק הראשון ביניהן בתוניס נסתיים בלא שערים. שער הנצחון הובקע בדקה ה־110 על־ידי גאמאל אימאם.

תוניסיה תשחק עתה בשלב גמר האיזור האפריקני והמנצחת תעלה לטורניר בסיאול.

תריסר שוערים יבחנו היום

מאת יצחק ויסתוף

שלמה שרף, מאמן נבחרת הנוער, אמנון רז מאמן נבחרת הנערים, יוסף מירמוביץ' האחראי על הנבחרות הצעירות בכדורגל ומנהל הנבחרות אברהם בנדורי יבחנו היום באיצטדיון רמת־גן, 12 שוערי כדורגל.

המבחן יהיה לצורך בחירת שוערים לסגלים הצעירים של הכדורגל הישראלי. לאיצטדיון הלאומי זומנו 12 שוערים שהומלצו ע"י מאמניהם בקבוצות.

בתחרות־הבכורה באיגרוף מטעם הפועל ברמלה: אשר אבו־חצירה מהפועל נהריה (מימין) מנצח את מאור מצא מהפועל באר־שבע (תצלום: אריה קנטר)

התאוששות תל־אביבית? לא בטוח

הפועל תל־אביב אמנם ניצחה את הפועל חיפה במשחק שחוקדם מהמחזור השביעי בליגה הלאומית בכדורסל אבל קשה לומר שהנצחון מהווה התאוששות מההפסד בשבוע שעבר למכבי רמת־גן ★ חיום יתר משחקי המחזור ★ לאסוף קלע סל מ־23 מטרים!

הפועל תל־אביב — הפועל חיפה 80:89 (43:41)

מאת יצחק ויסדורף

הטוארד לאסוף, הענק הבין־לאומי של הפועל ת״א, לא מרבה לקלוע סלי 3 נקודות. אמש, בנצחון קבוצתו על הפועל חיפה 80.89, קלע לאסוף סל מ־23 מטר... זו לא טעות. ארבע שניות לסיום המחצית הראשונה מיהר גיא גורס לזרוק לעבר סל הפועל ת״א והחטיא. לאסוף קלט את הכדור באזור הענושין של קבוצתו והניף אותו הרף את הכדור לעבר סל הפועל חיפה. הכדור השטוח נכנס הלך לסל וקבע 43:41 לזכות חיפה. לאסוף מסע לחזור החלבשה באוירשות כאילו קלע בצעד וחצי...

ושיפוט מקסה במיוחד של יצחק רמות.

עד לרקה ה־31 התנהל משחק שקול (63:64 להפועל ת״א) אולם יציאתם של קסקי וגורס בחמש עבירות והעבירות הרבות שצברו יתר שחקני חיפה איפשרו לשחקני הפועל ת״א לברוח ליתרון 63:68 (32), 70:81 (37) ובסיום — 80:89.

שתי הקבוצות איבדו 12 כדורים כל אחת. הפועל ת״א קלטה 23 כדורים חוזרים (מרסר 9) ואילו הפועל חיפה 21 (רוברטס 11).

קודם לארוע זה התנהל משחק בשליטה חיפנית מפתיעה. רוברטס יוברט ידע לשמור היטב על ליגטון טאונס ובעצמו קלע סלים חשובים כשהוא מצטיין בריבאונד התגנה (10 סה״כ). חבריו יוסטון (מעולה) וקסקי, עד שצבר 4 נקודות ברקה ה־13, הימטו את הפועל ת״א שהציגה יכולת חלשה ו„הסבירה" כיצד נוצחה לפני שבוע ע״י מכבי ר״ג.

הפועל חיפה הוליכה החל מהדקה ה־2 ויתרונה צמח עד כדי 13 נקודות — 19:32 (11) ו־23:35 (15). שיפור ביכולתם של דלזל, החימני לשעבר, וטאונס צימקו הפער בהדרגה עד 43:36 (19). כאן איבדה חיפה כדור, טאונס קלע, גורס החטיא ולאסוף בסלו המרהים קבע 43:41.

במחצית השניה השתפרה הפועל ת״א. לאסוף, טאונס ובמיוחד דלזל דייק בזריקותיהם. מרסר השתפר ללא היכר במיוחד במשחק ההתקפה שלו וחיפה סבלה מעבירות רבות

הפועל חיפה ספגה 26 עבירות לעומת 20 של הפועל ת״א.

1200 צופים חזו במשחק באולם הפועל ת״א. שפטו יצחק רמות וזאב נוימן.

● קלעו להפועל ת״א: טאונס 28, דלזל 26, מרסר 16, לאסוף 10, פרישמן 4, לאסוף 3 ואורליך 2.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 27, יוברט 17, קסקי 13, וולס 10, שם־טוב 9, גורס 2 וטסלר 2.

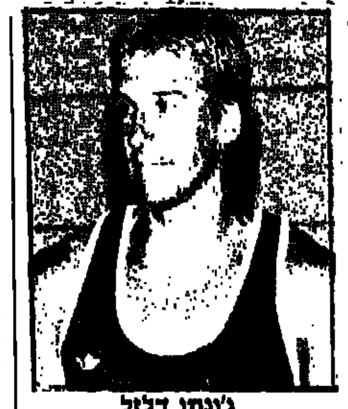

ג׳ונתן דלזל

דאג להפסד קבוצתו בעבר

● טבלה לאומית

1.	הפועל ת״א	7	6	1	559־672	13
2.	מכבי ת״א	6	6	—	500־571	12
3.	הפ. גליל־עליון	6	5	1	478־536	11
4.	הפועל חולון	6	4	2	486־518	10
5.	אליצור נתניה	6	4	2	479־508	10
6.	אליצור רמלה	6	3	3	533־511	9
7.	מכבי ר״ג	6	3	3	567־517	9
8.	הפועל חיפה	7	2	5	461־439	8
9.	מכבי חיפה	6	2	4	559־538	8
10.	הפ. ירושלים	6	1	5	550־529	7
11.	בית״ר ת״א	6	1	5	566־507	6
12.	מכבי נתניה	6	—	6	554־454	6

ראה ספורט
בעמוד 11

שיבוצי שופטים בגביעי אירופה

מאת יצחק ויסדורף

ארבעה שופטי כדורסל בין לאומיים מישראל קיבלו שיבוצים מפיב״א למשחקי גביעי אירופה השונים.

ראובן ויורובניק ישפוט ב־2 בדצמבר במשחק בין ראסינג פריז וקאורטה האיטלקית במסגרת בית רבע גמר גביע קוראץ׳.

טוד וורניק ודוד דגן ישפטו אף הם בגביע קוראץ׳. וורניק ב־16 בדצמבר בצרפת במשחק בין וילובן לפאוק סלוניקי. דגן ישפוט ביוון ב־8 בדצמבר במשחק בין פאוק סלוניקי לכוכב האדום בלגרד.

אברהם זגול ישפוט בשני משחקים בגביע אירופה לאלופות נשים ובמחזיקות גביע לנשים: ב־3 בדצמבר ישפוט זגול באיטליה במשחק בין וינצנצה לדיסלדורף (אלופות) ובמחזיקות גביע בין אנקונה איטליה ובודפשט ההונגריה. משחק זה יערך ב־2 בדצמבר.

יוסף ברגמן ישמש כמשקיף במשחק גביע קוראץ׳ ב־16 בדצמבר בין קאורטה האיטלקית לציבונה זאגרב מיוגוסלביה. במשחק זה יהיה עימות מעניין בין שני הקלעים הבולטים באירופה אוסקר שמידט (קאורטה) ודרזן פטרוביץ׳ (ציבונה).

פיב״א מינתה את השופטים שישפטו את המשחקים בהם מעורבות הקבוצות הישראליות בגביעי אירופה.

ריצ׳רדסון האנגלי וברס מבלגיה ישפטו במשחק מכבי ת״א עם ברצלונה ביד־אליהו ביום חמישי הבא (26 בנובמבר). במשחק החוץ של האלופה הישראלית במחזור השני של בית הגמר נגד דן־בוס (2 בדצמבר) ישפטו מוטרד (בלגיה) והובר (אוסטריה).

במשחקה של הפועל הגליל העליון ב־2 בדצמבר בפאורו איטלקיה ישפטו קורליץ׳ (יוגוסלביה) ומלינבלאו (צרפת).

באותו יום תופיע הפועל ת״א בקאנטו, בגביע קוראץ׳ ובמשחק זה ישפטו גיאורג (גרמניה) וטונקריץ (פולניה).

במשחק של אליצור נתניה בישראל נגד מונקו ב־2 בדצמבר ישפטו קפליני (תורכיה), וג׳ונס (אנגליה).

ג׳דאוד האנגלי ופויגר מאוסטריה ישפטו בישראל בשלושה משחקים. ב־8 בדצמבר במשחק בין אליצור נתניה לריאל מדריד בהיכל הספורט ביד־אליהו. ב־9 במשחק הפועל ת״א עם סאראגוסה מספרד וב־10 מכבי ת״א ואריס סלוניקי.

גם קוטלובה הצ׳כי ולימן משווייץ ישפטו בישראל בשני משחקים.

נהריה נוצחה בקרית־שמונה

לשלוש קבוצות בצמרת הצפונית יש עתה 14 נקודות

● ארצית

מוליכת המחוז הצפוני של הליגה הארצית בכדורסל, קבוצת הפועל נהריה נחלה אמש הפסד מפתיע בקרית שמונה כשנוצחה ע״י הפועל המקומי — 68:65. רוני כהן, מאמן־שחקן קרית שמונה, קלע 28 נקודות.

הפועל איתן גבת ניצלה את הפסד נהריה והשתוותה אליה בנקודות — 14 — לאחר נצחון חוץ על הפועל כנרת עמק הירדן — 79:106. גם למכבי קרית מוצקין, השלישית, 14 נקודות. מוצקין גברה במשחק חוץ על הפועל גן שמואל — 71:91.

יתר התוצאות במחוז הצפוני:

הפועל עין דור — הפועל בקעת בית שאן 80:89 לאחר ההארכה. בתום המועד התקני — 74:74. אליצור קרית־אתא — מכבי כרמיאל 82:85. מכבי נת־גלים — מכבי חורה 61:84.

בדרום זכתה מוליכת הטבלה מכבי ראשון לציון בנצחון ביתי על מכבי פ״ת 77:92. קורקי נלסון קלע 34 נקודות למנצחים.

אליצור קרית אונו, השניה, ניצחה בביתה את הפועל ר״ג 68:98.

יתר התוצאות: הפועל גבעתיים — הפועל קרית גת 62:88. הפועל נען — אליצור ת״א/פ״ת 77:96. מכבי דרום ת״א — הפועל באר־שבע 72:104 (אמיר כץ 36 נקודות לדרום). א.ס. רמת השרון — מ.מ. גבעת שמואל 70:75.

ליברפול שומרת על מאזן אי הפסדים בליגה האנגלית

מנצ׳סטר יונייטד — ליברפול 1:1

ליברפול עדיין נותרת בלתי מנוצחת בליגה האנגלית הראשונה, לאחר שסיימה באולד־טרפורד בתיקו 1:1 עם מנצ׳סטר־יונייטד. זה היה משחקה ה־13 בליגה העונה.

כתוצאה מתיקו זה, ממשיכה ארסנל לצעוד בראש הטבלה עם 35 נקודות, לפני ליברפול 33 וקווינס־פארקריינג׳רס 30.

האירי הבינלאומי ג׳ון אולדריג׳ היקנה יתרון לאורחים בדקה ה־20 לאחר שקיבל מסירה נפלאה מסטיב מאהה, כשנגח את הכדור בצורה מרשימה לרשת.

היונייטד איזנה ארבע דקות לאחר ההפסקה כשהמגן ניב אנדרסון שיגר כדור קרן, האירי קווין מוראן הוריד את הכדור בראשו לנורמאן ווייטסייד, הצפון־אירי שהישווה ל־1:1.

מנצ׳סטר־יונייטד מורגת חמי־שית אחרי נוטינגהאם.

יותר מ־47 אלף צופים ראו את המשחק, שהועבר ישירות בטלוויזיה.

צומק הפער בפיסגת היוגוסלבית

קבוצת הכדורגל ואלאז מוסטאר, צועדת בראש טבלת הליגה היוגוסלבית בכדורגל עם 19 נקודות מ־14 משחקים, למרות שניצחה על ידי מוטימסקה ניקשיץ׳ 8:2.

אחריה בטבלה, דינאמו זאגרב (18), שניצחה את סלובודה טוזלה 1:2.

פרטיזן בלגרד במקום השלישי (16) סיימה בתיקו 1:1 עם רייקה והכוכב־האדום בלגרד (רביעית עם 16) נפרדה באותה תוצאה מולוניצ׳אר סארייבה.

מכלן נוצחה

קבוצתו של אלי אוחנה, מכלן, נוצחה במחזור ה־14 בליגה הבלגית ע״י ליירס והארחים 2:0 ומדורגת שלישית (20), אחרי אנטוורפן (22) שסיימה בתיקו אפס עם ברוגה ופ.צ. בריז׳ (21), שהשיגה נצחון חוץ על פ.צ. ליאז׳, התופסת את המקום הרביעי (18), לפני ואורדם (17).

האלופה אנדרלכט נוצחה במגרשה על ידי סטנדרד ליאז׳ 2:1. מולנבק־לוקרן 0:3. סרקל ברוז׳־טורנהוט 0:2.

המוליכות ניצחו בפורטוגל

בליגת פורטוגל אין חדש. המוליכה פורטו ניצחה בחוץ את אלוראש 2:3 ולה 19 נקודות מ־11 משחקים, לפני האלופה בנפיקה ליסבון (15), שאף היא ניצחה בחוץ את אספינו 0:1.

ספורטינג ליסבון גברה על בוביליה 0:2 ושאבש חביסה את ואריום 1:6.

אדמירה — אוסטריה 1:3

בדרבי הוינאי המסקרן ניצחה אוסטריה־ראפיד את אוסטריה 1:3.

טירול ניצחה תיקו אפס בוינה מהאלופה ראפיד, הצועדת בראש עם 35 נקודות מ־20 משחקים, לפני גאנד גראץ שהפסידה לקאסק לינץ 2:1 (26), אוסטריה וינה (25), טירול (24) ואדמירה (23).

לנדל זכה בטורניר בלונדון

הטניסאי מספר 1 בתבל, הצ׳כי איוואן לנדל, זכה בטורניר באולם המבלי בלונדון כשגבר במשחק הגמר על השבדי אנדרס יאריד המרור 16 בעולם 2:6, 6:3, 6:7.

בטרנקמרט זכח האמריקני טים מאיוס, שניצח בגמר את אנדראס גומז מאקוודור 6:4, 6:7.

בוריס בקר ששיחק רק בזוגות וסטריק קונן ממערב גרמניה, זכו בתואר הזוגות בנצחם את האמריקאים דייויד פייט וסקוט דייויס 4:6, 2:6.

בכסאו פאולו ישחקו בגמר, לראיו מאטאר מבראזיל והיונה יוחאנה מרפו.

בחצי הגמר ניצח מאטאר את האמריקני דן קאסידי 2:6, 4:6 והפרואני הכניע את האמריקני השני ג׳יי ברגה, המרורג שני 2:6, 1:6.

קנסות לפאט קאש ולקונט

אלוף וימבלדון פאט קאש מאוסטרליה והצרפתי הנרי לקונט, נקנסו בשל התנהגותם המגבישה בטורניר בלונדון.

קאש נקנס ב־1000 דולר על שקילל את אחד הקוונים ברבע הגמר, בו נוצח בידי השבדי אנדרס יאריד, ואילו לקונט נקנס ב־500 דולר על שקלם במגבש בקרקע, במשחקו נגד עמוס מנסדורף.

קרב־צמרת הערב: מכבי ת״א — אליצור נתניה

חמשת משחקי המחזור ה־7 בליגה הלאומית בכדורסל שייערכו הערב (השישי, בין הפועל ת״א והפועל חיפה, נערך אמש) יעמדו בסימן דו־קרב הצמרת ב־8 בהיכל־הספורט ביד־אליהו, בין מכבי תל־אביב ואליצור נתניה.

קשה להניח שאליצור נתניה, ללא רכזה המוענש, דני ברכה, תוכל לאיים על מכבי ת״א, החוזרת לכושרה הטוב.

● מאבק מעניין יהיה ב־8 ברמלה בין קבוצות אליצור נוהדור רמלה ומכבי רמת־גן. האורחים מרמת־גן, עם שלושה נצחונות רצופים, ביניהם מפתיעים על הפועל ת״א ואליצור נתניה, יתקלו בקבוצה חזקה מרמלה, שתבקש לנצל את ביתיותה.

● משחק מסקרן בין שתי קבוצות שכשלו עד כה, הפועל ירושלים וביתר ת״א, לכל אחת מהן רק נצחון אחד, יתקיים ב־8 באולם אוניברסיטת ת״א, לאחר שבית״ר ת״א ויתרה הפעם על ערד. מאבק ללא פשרות בין שתי קבוצות הזקוקות לנצחון כאוויר־לנשימה.

● מכבי נתניה, עדיין ללא נצחון, תארח הערב ב־8 באולמה את הפועל חולון. סיכויי האורחים עדיפים.

● הקבוצה המצטיינת של הפועל הגליל־העליון תצטרך להתעלות הערב ב־8.30 בהיכל־הספורט ברוממה במשחק נגד מכבי חיפה המארחים, שלא הצטיינו עד כה, יעשו מאמץ עליון לנצח ולהשיג במעט את המוניטין שאבד להם.

אליצור ת״א — גבעת־חיים ב...נתניה

אחרי שבוע של משחקי גביע תחזור הליגה הלאומית לנשים בכדורסל ל„תפקדי". במוקדי המחזור ה־6 הערב יהיה דו־קרב בין קבוצות הצמרת של אליצור ת״א והפועל גבעת־חיים. המשחק ב־8 הועתק לאולם אליצור נתניה.

שאר המשחקים הערב: הפועל חיפה — אליצור ראשל״צ (6.45); מכבי קרית־מוצקין — בני־יהודה ת״א (8); אליצור פ״ת — הפועל ת״א (8); הפועל ירושלים — אליצור קרית־אונו (8); מכבי ת״א — הפועל גלבוע (8).

● כדורעף

הפסד לאס״א באר־שבע באוסטריה

קבוצת הנשים של אס״א באר־שבע בכדורעף הודחה במוקדמי שבת באוסטריה מגביע הקונפדרציה כשנוצחה בגומלין ע״י וסנרוט בזלצבורג — 3:0 (15:6, 15:9, 15:12). גם במשחק הראשון נוצחה באר־שבע — 3:0.

המשחק ארך 62 דקות והישראליות על־אף לחימתן נאלצו להיכנע לקבוצה עדיפה.

במשחק־ידידותי שקיימה אס״א באר־שבע היא גברה על אוניברסיטת אינסברוק האוסטרית — 2:3. כוכבת המשחק היתה דפנה אביגור.

10 ימים לפני העימות עם מכבי ת״א

ברצלונה נוצחה בליגה

שרות „על המשמר"

אלופת ספרד בכדורסל קבוצת ברצלונה, יריבתה הראשונה של מכבי תל־אביב במשחקי בית הגמר בגביע אירופה, נחלה אמש הפסד בליגה בארצה. ברצלונה נוצחה בידי אוסטדיינטה 77:71.

סולוטבאל קלע 15 נקודות וחימנז הוסיף 13 לזכות ברצלונה.

ריאל מדריד, יריבת אליצור נתניה בגביע קוראץ׳, גברה על מנרסה 85:95. סארגוסה, יריבת הפועל ת״א, זכתה אף היא בנצחון — 71:83 על מלגה. חובנטוד ברדלונה ניצחה את בילבאו 90:111.

בצרפת: אורתז ניצחה

בליגה הצרפתית ניצחה אורתז, אף היא יריבת מכבי ת״א בבית הגמר, את ריימס 101:125. האמריקני של אורתז תום שפלר קלע 22 נקודות לקבוצתו.

מונקו ניצחה את קאן — 87:106.

רזי סומך כבש 12 שערים במחזור השביעי

קרית־שרת הפתיעה את הפועל פ״ת 17:21

● כדוריד

מאת יוסף חכם

במשחקי המחזור השביעי בליגה הלאומית בכדוריד נרשמה הפתעה מרעישה כאשר העולה החדשה קבוצת מכבי קרית־שרת חולון גברה על הפועל פתח תקוה 17:21 לאחר 8:8 במחצית.

גבור המחזור הוא רזי סומך מהפועל רמת גן שהבקיע 12 שערים לרשת אליצור הרצליה.

● מכבי קרית־שרת חולון — הפועל פתח תקוה 17:21 (8:8). אולם הפועל חולון. 250 צופים. שפטו: זכצקי ונוטמן.

שערים למכבי קרית־שרת חולון: דיין 8, אלישקוב 5, צילבון 4, יוגב 1, פישר 1, גריפלר 1 ווהבה 1.

שערים להפועל פתח תקוה: שיבי 6, אמיר 5, חלותה 3, טננבוים 2 וולבינגר 1.

(צחי זלצר)

● הפועל ראשון לציון — הפועל נוף ים 15:21 (9:13). האולם בקיבוץ רמת הכובש. 100 צופים. שפטו לוי וגרוסמן.

שערים להפועל ראשל״צ: ורד 6, דיין 5, קושניר 4, פרי 4, אקרמן 1 ונחמוני 1.

שערים להפועל נוף ים: זייפרט 3, הרמל 3, כזום 3, פריקמן 2, רשפי 2 והולצמן 2.

● הפועל רמת גן — אליצור הרצליה 22:32 (10:16). אולם האוניברסיטה ברמת אביב. 100 צופים. שפטו הרט ווילברצוויג.

שערים להפועל רמת גן: סומך 12, זליגר 9, זרמונסקי 3, גרא 3, סערן 2, פרוכטר 2 וי. כהן 1.

שערים לאליצור הרצליה: מנ־דיל 5, יגנס 5, פיינזילבר 4, הג׳ג׳ 3, קרן 2, שמידט 1 וגולדשמידט 1.

(יוסף חכם)

● מכבי פתח תקוה — מכבי האריזים רמת־גן 21:27 (13:13). אולם המתנ״ס ביהוד. 100 צופים. שפטו: שדה וצרוק.

שערים למכבי פתח תקוה: קביליו 6, ברויאר 6, דודוביץ׳ 4, בכר 4, יגאלי 4, מלקין 2 ופלר 1.

שערים למכבי האריזים: מועלם 10, דלאל 4, בן עמי 3, וילצקי 3 ושמש 1.

(שמעון קרוח)

● הפועל רחובות — מכבי רחובות 11:18 (6:10). היכל הספורט העירוני ברחובות. 250 צופים. שפטו: זינגר ובוקר.

שערים להפועל רחובות: משיח 5, זלצר 4, זבולון 3, גמליאל 2, כהן 2, אודלר 1 ואורגר 1.

שערים למכבי רחובות: בלדר 6, שמחי 1, קיבץ 1, זיו 1, וינקור 1 ושחר 1.

(תמיר ופה)

● מכבי ראשון לציון — מכבי נתניה 13:21 (6:8). אולם מכבי ראשל״צ. 100 צופים. שפטו: תרמן ופוקס.

שערים למכבי ראשל״צ: דרויש 6, עמר 5, אילדיס 4, אוסלנדר 2, מוכשוביץ 2 ויוסיפוביץ 2.

שערים למכבי נתניה: דודאי 4, שור 3, הירבון 2, בכר 2, ספרוביץ 1 ולימן 1.

הטבלה

(לאחר המחזור 7)

1.	מכבי ראשל״צ	115־151	12
2.	הפ. רמת־גן	149־182	13
3.	הפ. ראשל״צ	125־174	12
4.	מכבי נתניה	133־150	8
5.	הפועל פ״ת	142־141	7
6.	מכבי פ״ת	155־151	7
7.	הפ. רחובות*	120־122	6
8.	מ. רחובות	135־130	6
9.	מכבי חולון*	129־115	5
10.	הפ. נוף ים	148־124	4
11.	אלי הרצליה	174־123	0
12.	האריזים ר״ג	175־122	0

* חסר משחק.

● כדורגל

המשטרה אוסרת קיום המשחק בנתניה

משטרת נתניה הודיעה אמש לראשי מכבי נתניה שהיא אוסרת עליהם לקיים בשבת בנתניה את משחק הליגה בכדורגל בין מכבי נתניה להפועל תל־אביב.

המשטרה מנמקת את האיסור בתקריים בית״ר ירושלים שהיה העונה וכן נותרו מאות צופים עם כרטיסים מחוץ לאיצטדיון.

ממכבי נתניה נמסר כי ההנהלה תערער על החלטת המשטרה ותדרוש לקיים את המשחק במגרשה.

● טניס

חיים קשים למנסדורף ביוהנסבורג

לטניסאי הישראלי עמוס מנס־דורף שזכה אשתקד בטורניר ביוהנסבורג, יהיה הפעם קשה להגן על תוארו אם אכן יטלו חלק כל הטניסאים שהודיעו על השתתפותם בטורניר שיחל היום.

היריבים העיקריים של מנסדורף יהיו כמובן האמריקנים ברד גילברט, קווין קארן ויוהאן קרים (שני האחרונים ילידי דרום אפריקה), הצרפתים הנרי לקונט וגי פורז׳ה והאקוודורי אנדראס גומז, אותו ניצח מנסדורף אשתקד.

קיימת אפשרות שגם אלוף וימבלדון האוסטרלי פאט קאש, האמריקני טים מאיוס והספרדי אמיליו סאנצ׳ז ישתתפו.

32 טניסאים יטלו חלק בטורניר הפרס הגדול מטעם „גאביסקי".

הנבחרת לאנגליה ואיסלנד

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של ישראל המתכוננת למשחקי אליפות העולם דרגה ג׳ שייערכו בחודש פברואר בפורטוגל יוצאת הבוקר לסידרת משחקים באנגליה ובאיסלנד.

כבר הערב (בשעה 10 לפי שעון ישראל) תתמודד הנבחרת מול אנגליה בקריסטל פלאס ומחר מול נבחרת העיר לונדון.

מתרחיים תגיע הנבחרת לאיס־לנד ושם תשחק מול נבחרת הנוער של איסלנד עד גיל 21. בסוף השבוע תשתתף הנבחרת בטורניר בו ישלו חלק איסלנד, פולין וישראל.

המאמן הוא איגור ביאלי המנהל שלמה פוזנר והעסיין משה צלינקר. ראש המשלחת הוא אבי גושן.

רשימת היוצאים: שוערים — יוסי סאמט (מכבי ראשל״צ) וישראל סלוטה (הפועל פתח־תקוה). שחקני שדה — יואב דרוקר (קסטו), עדי כנען (תמיר אילדיס) (מכבי ראשל״צ), רזי סומך, יורם וליגנר, גדעון פרוכטר ואמיר גרא (הפועל רמת גן), איזי רפאלי, אליעזר ורד, אריק אקרמן, דורון דיין וזיו קושניר (הפועל ראשל״צ), מירום רובינשטין (מכבי רחובות).

הבוקר תחרות בי״ל ביפו

ביפו תפתח הבוקר תחרות הבינלאומית בטניס, תחרות השנית למסגרת הסבב הבינלאומי.

אתמול הסתיימו התחרויות המוקדמות בהשתתפות 97 טניסאים ואף ישראלי לא הצליח להעפיל למשחקים אלה לבית הגמר.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 אורחות ד״ס — העיתון וכו׳. 08.40 ראשית הקריאה — בלי סודות — ביניים 3. 09.00 אנגלית ה׳. 09.20 חשבון פשוט ד׳ — סידוק לגורמים וכו׳. 10.10 אנגלית ד׳. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — מה הבעיה וכו׳. 11.00 ערבית מדוברת — ו״ה׳ — אלהלם. 11.15 אנגלית ו׳. 11.30 ארץ מולדת — היציאה מן ההוכות וכו׳. 12.00 אנגלית ה׳. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — פשיטא 2 וכו׳. 13.00 גיאוגרפיה כללית — ל״ס׳ — פני כדור הארץ — שינוי תמורות. 13.30 אנגלית ״איביי״ — Hello Israel - Looking at Jerusalem. 13.45 צרפתית העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 מגע — מהיר — איטי 2 — קצב משפיע על התנהגות האדם. מורים — ילד שכנופו ונשתל קוצב לב הרופא מסביר מה תפקידו של הלב ושל הקוצב. קצב במוסיקה — תפקיר המטרונום. הגיאות היא השעון של חיות המים. מעקב אחר נדידת צפורי חוף. 14.35 קסים קסם — חוטים. 15.00 קשר משפחתי — משפחת אלימלך משוחחת עם אחי יותם על ריב בין אחיות: עגבל בת השש חוצי, מיטל בת השמונה והתאומות ליו ואלינור בנות השש. 15.40 שעת כושר. 14.00 האסיר פרק 3 — האדם השיטעוני — נעשים מאמצים לשכור את רוחו של האסיר ולגרום לו להאמין שהוא מישהו אחר. מספר 2 מנסה על האסיר את השיטה המתקדמת ביותר שיש כאמתחתו, ומביא לכסר אדם שרומה להפליא... לאסיר. בשלב מסויים משכנע האסיר את מספר 2 שהוא הכפיל, והדרך לחופש כמעט נפתחת לפניו... 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק. 17.30 שמש קטנה — סידרת הנפשה. 18.00 סרט: חידי בת ההרים. 18.30 תקציר משפט דמיאניוק. 20.00 סידרה תיעודית: מגלי עולם (פרק ה׳). 21.00 סוף 2.

רדיו

גלי צה״ל

05.45 פרקי אבות. 05.55 באפון מילולי — מינתו של אבשלום קור. 06.00 את פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — חופש והכרה. מרצה: פרופ׳ יוסף בן־שלמה. 06.30 מוקדם עין — התרות הראשונות של היום עם מנינה בת־צבי. 07.07 טבע אמס טבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — עם אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 אחד אחד — להיטים עבריים. עורכת ומגישה שירה גרא. 14.05 רז רה מי — עם דני קרפל ודובי ליגץ. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.45 באופן מילולי — מינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן ועוני מביר. 18.05 חיילי הכסף — עם פלוגת הנדסה בצפון. עורך: פנחס עידן (ש״ח). 18.57 הודעות לחיילים. 19.00 מבזק ידיעות. 19.05 שירים מכאן — שירים עבריים. 20.05 קלאסי כאן — מגאוון גלי צה״ל על העשיה במוסיקה קלאסית בארץ. עורכים: עמליה רזון ופנחס עידן וש״ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — חופש והכרה. מרצה: פרופ׳ יוסף בן־שלמה. 22.05 על הדבש ועל העוקץ — עורך מאיר להואגי. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון ולנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם עו״ד ציונה פסל — סגנית ראש עירית הרצליה. מנחה: דורית שמעוני. 00.05 ציפורי לילה — עם יאיר לפיד. תוכנית מוסיקלית בגימה אישית. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 לא רוצים לישון מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה״ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 צער וחצי — תכנית הספורט של גלי צה״ל הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל וראיונים באולפן. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול הנ׳אז הזה — עורך ומגיש דני קרפל.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הצייר	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: התנקשות	9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: ללא מוצא	9.30,7.00,4.30
גת: בוקר טוב בבבולוניה	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: קונסטנס	9.30 ,7.00
דקל: רוקסאן	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: הטורף	7.45
הוד: השוטר מכברלי הילס	9.30 ,7.15 ,5
התנועה הישראלית:	
הקוסם מארץ עוץ	16.00 ,10.30
האדם מארקס במודוצים	24.00 ,21.50
לימור חדש: ללא מוצא	9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת״א: בית האמיצים	9.30 ,7.30
	9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1:	
השוטר מכברלי הילס	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מקסחת הטלוכלכים	
	9.30 ,7.15 ,5
פאר: יופי של חטא	9.10 ,7.10 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה	9.30 ,7.15 ,2, 12.2
רב־חן:	
חן 1: מסאלג׳אקט	9.30 ,7.10 ,5
חן 2:	
הפורצת מסן פרנסיסקו	9.45 ,7.25 ,5
חן 3:	
המכשפות מאיסטוויק	9.45 ,7.40 ,5
חן 4:	
חנות מעבר לפינה	9.45,7.40,5,2,11
חן 5: ריטה סו ובוב גם הוא	
	9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: כלא נשים (2)	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: את, אני והמהכה	9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשטרה	9.30 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 2: גברים גברים	10.00 ,8 ,5 ,2
לב 3: נרדפי החוק	10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: מגדל הרבורים	10.00 ,7.30 ,5 ,2

רמת־גן

ארמון: מי הנערה הזו	9.30 ,6.40 ,4
לילי: יופיו של החטא	9.30 ,7.15
ארמון: האלמנה השחורה	9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:	
גן 1: המכשפות מאיסטוויק	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מסאל ג׳אקט	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: שיחות מלוכלכות	9.15 ,6.15
גן 4: הפורצת	
מסן פרנסיסקו	9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: קינה הולנדי	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: המכשפות מאיסטוויק	9.15 ,4.30
בית אגרון:	
הסיפור שלא נגמר	16.15
נער הזהב	18.00
פריץ החתול	20.00
וכונית שבורה	21.30
גבירי: ללא מוצא	9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל:	
ריטה סו ובוב גם הוא	9.15 ,7 ,4.30
מטושל: הבלתי משוחדים	9.00 ,7.00
ממדה: שיחות מלוכלכות	9.30 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	
אוריון	
אור 1: יופיו של החטא	9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: משפחת פלודר	9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: קומנדו	
אמריקאי	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: תימו מלך ירושלים	
אור 5: לא שם זין	9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: השוטר מכברלי הילס	9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:	
דאן דה פלורט	21.45 ,18.45

חיפה

אורה: מרדף לוהט	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: מסאל ג׳אקט	9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: ללא מוצא	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: השוטר מכברלי הילס (2)	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: לו הייתי כאן	9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הבלתי משוחדים	9.00 ,6.30 ,4
אמפי: פלודר	9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: המכסתה	9.15 ,6.45
קרן אור המחודש:	
לא יכולה בלי זה	9.15 ,7.00
פאר: לוהם עם כבוד	9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: מי הנערה הזו	9.15 ,7 ,5
סמדר: גבר מאוהב	9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.15 ,5
מגדל: מי הנערה הזו	9.00 ,6.00
ארמון: תימו מלך ירושלים	9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות:	
תחירה לפשעים חמורים	9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

דוגלה: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — האודיטוריום	
א, ב, ג׳ ו׳ — אני והחבר׳ה	9.30 ,7.15

באר־שבע

חן: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: החירה לפשעים חמורים	9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק	9.30 ,7.15

כפר־סבא

בית ברלו: דודס קטור	12.00 ,10.00

עפולה

מטמרון: השוטר מכברלי הילס	9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים	9.10 ,7.15

ראשון־לציון

רון 1: חליפת ערב	9.30 ,7.00
רון 2: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ב׳, 16.11

מעגל הגיר הקווקזי: 20.30

אנשים קשים: 18.30

(כל הכרטיסים נמכרו)

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום ב׳ 16.11 — 16.30, 20.30

קדיש

גרינוולד יהודה ״יצור בע״מ

חידוש וליפוף עוגנים, דינמו, אלטרנטורים, מתנעים בנדיקס

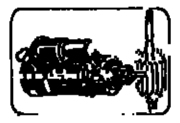

תל־אביב

יצחק שדה 34־36

טלפון: 330781

מרחב תכנון מקומי „שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק, הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „שורקות" למתן הקלה בגוש 3741, מגרש 57 — בית עובד.

מהות ההקלה:

הקטנת קו בניין צדדי במסגרת 10% המותרים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ״ל, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.

ציון כהן — יו״ר הוועדה המקומית שורקות

חוק התכנון והבנייה תשכ״ה—1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ״ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקומה נוספת ולקו בניין צדדי 10% למרפסת סוכה ולתקלה מתכנית עיצוב 1680, ברחוב אחד העם מס׳ 71, גוש 6935, חלקה 78, תיק בניין 0011־071/3, בקשה מס׳ 862276.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ״ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד׳ בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ״ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה, יו״ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבנייה תשכ״ה 1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב — יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ״ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחורי בניה להצמדת המר־תף לדירה שמעליו ברחוב רוממה מס׳ 22 גוש 6624 חלקה 261 תיק בניין 022־2/0882, בקשה מס׳ 870899. בעל קרקע או בנין או המח־זיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ״ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד׳ בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנג־דויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ״ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו״ר הועד המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ״ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.

הוגשה על ידי חנוכוב מרדכי רחוב כצנלסון 15 גבעתיים בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: הרצליה רחוב הלני המלכה מספר 12 גוש 6517 חלקה 88 ומהותה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת הקלה האמורה, דהיינו: בקשה להקלה עד 6% באחוזי בניה דהיינו 42% במקום 36% המותרים.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ״ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 בהרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע״י אישור הבקשה הנ״ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ״ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו

יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה מרחב תכנון מקומי

אילת

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה כאישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס׳ 115/03/2 שינוי מס׳ 25 לתכנית מפורטת. עיקרי הוראות השינוי: שינויים בהנחיות הבניה באיזור מגורים א׳.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 1810.0 מ״ר גוש 40005 שכונה: צופית עילית בנה ביתך.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס׳ 3404 מיום 27.11.86 עמוד 269, השינוי האמור שכה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת. כל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום רבינו

יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965 מרחב תכנון מקומי

שקמים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום החליטה כאישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס׳ 143/03/6 שינוי מס׳ 1א׳ לתכנית מפור־טת. עיקרי הוראות השינוי א. קביעת אזו־רים ויעודי קרקע למימושים שונים בתחום התכנית בהתאם למצב קיים ופיתוח הישוב בעתיד. ב. ביטול דרכים קיימות והתוית דרכים חדשות. ג. קביעת הוראות בניה שונות לבתי מגורים, מבני ציבור, שרותים, מבני משק ותעשיה, באזורים בהם הבניה מותרת. ד. ביטול חלוקה קיימת וקביעת חלוקה חדשה. ה. תכנית זו תוכנה לפי סימן ד׳ לפרק ג׳ לחוק התכנון והבניה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־890 דונם, גושים: 2906־2907, אשר הוד־עה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצו־רף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס׳ 3356 מיום 7/7/86 עמוד 2688, השינוי האמור שבה — הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום רבינו, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה־1965 מרחב תכנון מקומי

פתח־תקווה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה, הופקד שינוי תכנית המתאר המקומית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס׳ פת/1237/6", ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: אישור מרפסת פתוחה בבנין קיים בן 2 קומות בתוך קו בנין קדמי, ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6713 חלקה 111.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך עפ״י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט ההתנגדות להוכחת מלווה בתצהיר, מאומת ע״י עו״ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

תאריך 17.8.1987

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „עדונים"

רח׳ שטאמפר 5, נתניה, טל׳ 053־336578

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה, תשכ״ה—1965, כי הוגשה לוועדתנו בקשה להרשות: הקלה של 8% בקו בניין קדמי גוש 8024, חלקה 5, מגרש 2028 — אבן־יהודה

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ״ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לוועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות — יו״ר הוועדה

חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „לודים"

רח׳ צירלניקובסקי 1 ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 6242 מגרש 72 במושב רנתיה ע״י פרץ יעקב.

מהות הבקשה ליתן אישור לשימוש חורג לשנוי יעוד סככת רפת קיימת לנגריה (בית מלאכה).

כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ״ל יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת, תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית „לודים" בציון כתובתו המדוייקת.

את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

יורם רבי

יו״ר הועדה המקומית לתכנון ובניה „לודים"

חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

מודעה

בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" ע״י ליברליך מאור בגוש 3898 חלקה/מגרש 82 צולמן שור במזכרת בתיה בקשה ליתן אישור להקלה מהות הבקשה 6% לתוספת שטח 2½% תוספת בקומה.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ״ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" רח׳ בית הפועלים 6, רחובות. את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ״ל.

יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — תכינה רייק 20

חולון
אהרון — הסויך 52

ירושלים
קופ״ח — מרשאת רוממה, רח׳ המ״ג 28

נתניה
קופ״ח כללית — ברודצקי 31

פתח־תקוה
קופ״ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
רשי — רש״י 13

תל־אביב
הבימה — דיזנגוף 17
סופרפארם — איינשטיין 40

חיפה
יפנה — אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע״ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע״ש רוקח, תל־אביב - בימים ב׳, ד׳, ו׳ - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א׳, ג׳, ה׳ שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בית „לניאדו" נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים — ילדים, א.א.ג.
הדסה ע״כ — פנימית, כירורגית, אורטופדיה, עיניים
משגב לדך — נשים

מוקד קופת חולים

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א׳–ה׳ בי׳ 08.00—20.00, בימי ו׳ ב׳ 08.00—15.00 טלפונים: 03־433300, 03־433500

יד בלבך — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ירושלים - 02־245558
ת״א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־239458 (11.00—20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב׳ ד׳ ו׳ — טל. 282722

„קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ולנוער־בוגר: 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

תל־אביב — בימים א׳–ה׳ בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות 15.00—21.00.

הכתובת: רח׳ בר־כוכבא 49, טל׳ 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג׳, טל׳ 523566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א׳, טלן 294869, 03־285822

מרכז מידע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל׳ 052־42432 בימים א׳–ה׳ בשעות 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית

ער״ן ירושלים — טל׳ 02־227171
ער״ן תל־אביב — טל׳ 03־5461111
ער״ן ילדים ונוער, ת״א — טל׳ 03־261113
ער״ן חיפה — טל׳ 04־672222
ער״ן באר־שבע — טל׳ 057־418111
ער״ן נתניה — טל׳ 053־35816

סילוק מוקשים

מוקד צה״א למוקשים וחפצים — טל׳ 106

מד״א

ירושלים, ת״א, חיפה — טל׳ 101, ומקומות: בני־ברק, גבעתיים — טל׳ 781111, לוד/רמלה — 101, טל׳ 08־221022, עפולה — טלפון 065־93594, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל׳ 04־823333, בת־ים — טל׳ 5511111, באר־שבע — טל׳ 057־74767, שח״ל בגוש ד׳ן, טל׳ 03־330848

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל׳ 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל׳ 100. אילת — 1244. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א׳–ה׳: 16.00
בימי ו׳ וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א׳–ה׳: 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א׳–ה׳: 6.00, 7.00, 8.00, 9.16, 9.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א׳–ה׳: 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו׳ וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מתחנת בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א׳–ה׳: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו׳ וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א׳–ה׳: 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.30, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 17.30, 16.30, 19.30
בימי ו׳ וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30; 9.05, 10.35
רכבת תופעל בימי א׳ בשבוע זום אחד. חג בלבד.

טלקס

● חשש מגניזת דו"ח המן

חוגים שונים בירושלים הביעו חשש שדו"ח המן, המצביע על הצורך בהרחבת פעילות תרבות בערבי שבת בבירה - ייגנז.

הסיעות הדתיות במועצת עיריית ירושלים פתחו במיתקפה על מסקנות הדו"ח והכריזו, כי לא יקבלו אותו לעולם. לעומת זאת קרא פרופסור הלל שובל, יו"ר הוועד הציבורי למען חופש מדע, דת ותרבות, לממש מיד את ההמלצות „ולשחרר בכך את תושבי העיר מאווירת החנק התרבותי בערבי שבת".

פרופסור שובל כתב השבוע לטדי קולק, כי לא ייתכן שלאחר שוועדה ציבורית מכובדת הגישה את המלצותיה והחליטה שיש לקבוע תחומי פעילות תרבותית בידורית במרכז העיר ובשכונות בערבי שבת, ייכנע ראש העיר למפלגות הדתיות ולשיקולים פוליטיים צרים של קבוצות לחץ אחרות במועצה.

בצלאל עמיקם

● עיסקה חקלאית עם יוגוסלביה

המועצה לשיווק פרי הדר סיכמה בימים אלה חוזה לאספקת פרי הדר ליוגוסלביה בהיקף של כ־10 מיליון דולר בשנת 1988.

זוהי עליה בהיקף הסחר של פרי הדר עם יוגוסלביה לעומת השנים האחרונות.

יורם וינברג, מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר, מסר, כי העיסקה עם יוגוסלביה היא עיסקת חליפין (בארטר). בתמורה לפרי הדר מישראל, תייצא יוגוסלביה לישראל מוצרי עץ, בעיקר עצי ברוש לייצור תיבות לאריזת פרי הדר, וכן מוצרי עץ לשוק הישראלי האורחי.

יוסף גלילי

● שני נושאי נוגדני איידס נתגלו בעמק

שני מקרים של נשאי נוגדני איידס נתגלו לאחרונה באיזור עמק יזרעאל במהלך בדיקות שעורך ביח"ח „העמק" בעפולה.

מנהל בית־החולים, ד"ר זילברג אמר, כי השניים אינם חולים, אך בשל היותם נושאים את נוגדני המחלה הנוראה הם עלולים להדביק אחרים באמצעות דם או מגע מיני. הוא ציין, כי השניים ובני משפחותיהם תודרכו והם נמצאים תחת השגחה ופיקוח.

שלמה גלזר

● מערכת ניטור חדשנית הותקנה ברידינג

מערכת ניטור חדשנית הותקנה על־ידי חברת החשמל בארובות תחנת הכוח רידינג בתל־אביב.

זוהי המערכת הראשונה בארץ המאפשרת קבלת מידע שוטף על ריכוז תחמוצת חנקן הנפלטת מהארובות.

ד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לבריאות הסביבה, אמר, כי המערכת תאפשר קביעה מדוייקת של כמות המזהמים באוויר והתערבות מיידית להפסקת הזיהום. הוא הוסיף, כי מערכת דומה תותקן בקרוב במיתקני התעשייה הצבאית ברמת־השרון.

יוסף שמי

● תוגדל פריקת הפחם בנמל אשדוד

רשות הנמלים הודיעה אתמול, כי אוניות פחם בנפח של 150 אלף טונות תוכלנה לפרוק את מטענן ברציף 9 בנמל אשדוד, בתנאי שמזג האוויר יהיה נוח.

הפריקה ברציף בנמל אשדוד עשויה לחסוך מיליוני דולרים מדי שנה.

הודעת רשות הנמלים באה לאחר שבדיקות שנעשו במכון לחקר ימי בתלנוד העלו, כי אוניות פחם בנפח 150 אלף טון ובמעמס של 100 אלף טון יוכלו לפרוק את מטענן ברציף.

הגדלת יכולת הפריקה תאפשר גמישות רבה יותר בשימוש באוניות פחם ועשויה להביא לחסכון של מליוני דולרים מדי שנה.

אביב ומגדל

שמעוני הורשע בסחיטה מבעל מחלבות שטראוס

יהויכין שמעוני (45) הורשע אתמול על־ידי בית־המשפט המחוזי בת"א בסחיטה באיומים מבעל מחלבות „שטראוס" מיכאל שטראוס ובסיגול מוצרי חלב שלו.

שמעוני הורשע לאחר שהודה בעובדות שיוחסו לו בכתב־האישום. הוא נאשם בכך שניסה לסחוט 200,000 ש"ח ממיכאל שטראוס באיימו עליו שאם לא יתן לו את הכסף — ירעיל את מוצרי החלב של מפעלו. כדי לשכנע אותו ברצינות כוונותיו, הכניס למוצרי החלב שלו חלקי מקקים ועכברים מתים, טענה התביעה.

שמעוני נאשם גם בחבלה בכוונה מחמירה בשוטר שרדף אחריו, אבל זוכה מעבירה זו לאחר שהתביעה הודיעה שלא תביא ראיות להוכחת אישום זה.

סניגורו של הנאשם, עו"ד יוני וינרב, בקשה מביהמ"ש להפנות את הנאשם לשירות המבחן ושהוא ילקח לבי"ח אברבנאל כדי להקל על הבדיקה הפסיכיאטרית. התובעת עו"ד נורית אחיטוב התנגדה לכך.

השופט אדמונד לוי דחה את הבקשה לשירות מבחן וקבע, שבקשת הסניגור במקרהו של אדם בוגר שיודע לכלכל את מעשיו, מיותרת ואינה חיונית. גם הכנסתו לביה"ח אברבנאל לשם הכנת חוות דעת פסיכיאטרית נדחתה.

מתן גזר הדין נדחה למועד אחר. (עתים)

ביהמ"ש יכריע: האם יחסי מין נועדו להנאה בלבד?

„כל אדם סביר ובר־דעת חייב לצפות כי קיום יחסי מין יגרור אחריו הריון" – כך נטען בכתב־הגנה שהוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על־ידי אם לא נשואה, בעקבות תביעת פיצויים שהוגשה נגדה על־ידי הגבר לו הרתה וילדה בן.

הגבר תבע ממנה פיצויים בטענה שכפתה עליו להיות אב מבלי שבחר בכך, ומכאן שכפתה עליו לשלם מדי חודש מזונות עבור הבן, בו לא רצה כלל. התביעה שהוגשה נגד האם, באמצעות עו"ד מנשה ויגנן בר־שלטון הינה ראשונה מסוגה, היות וטרם הוכרעה שאלת זכותו של גבר במצב דומה לפיצויים.

האם טוענת באמצעות עו"ד דן שלם, כי הכירה את התובע במהלך מלחמת ששת הימים ומאז, לאורך כל השנים, היתה בקשר אינטימי עמו.

לטענתה, לא תיתכן טענת התובע, כי קשר של למעלה מ־15 שנה, עד הולדת הילד, היה לשם קיום יחסי מין ולשם מין בלבד, כמו שטען.

האם טוענת בכתב ההגנה, כי התובע היה מודע לאורך כל השנים לעובדה שאין היא לוקחת אמצעי מניעה, אולם לא נקט מצידו כל אמצעי זהירות, ולפיכך מלוא האחריות רובצת עליו.

עו"ד דן שלם טוען עוד בכתב־ההגנה, כי יש לדחות את תביעת האב, היות ותביעתו נוגדת ביסודה את טובת הציבור, וכן בשל הסיבה שפסיקת פיצויים תגרום, בסופו של דבר, לפגיעה ישירה בילד, שכן הפיצויים ישולמו מכספים המיועדים למחייתו של הילד.

עוד טוענת האם, כי התביעה שהגיש האב נועדה אך ורק ליצור לחץ בלתי הוגן עליה כדי שיוכל להתחמק מתוצאות מעשיו ומנשיאה באחריות לגביהם. (עתים)

קולר תובע זכותו להפצת „שתי אצבעות מצידון" בחו"ל

איש הקולנוע גירי (שיש) קולר ביקש אתמול מביהמ"ש המחוזי בתל־אביב למנוע ממשרד־הביטחון את ביטול זכויותיו לשימוש והפצה של הסרט „שתי אצבעות מצידון" בחו"ל, טרם הוגש כתב־תשובה.

בבקשה שהוגשה על־ידי עו"ד יהודה רסלי טוען שיש קולר, כי על־פי הסכם בינו לבין משרד־הביטחון מיום 21.4.86, רכש ממשרד־הביטחון את זכויות ההפצה המסחרית של הסרט „שתי אצבעות מצידון" בארץ ובחו"ל.

עבור זכויות הפצת הסרט בישראל, שילם שיש קולר למשרד־הביטחון 80,000 דולר ואין מחלוקת בקשר להפצת הסרט בישראל. בנוסף, השקיע מאות אלפי דולרים בהכשרת הסרט להפצה והקרנה מסחרית בעולם.

לפני תום 15 חודשים מאז חתימת ההסכם, שילם קולר, כמתחייב על־פי ההסכם, 30,000 דולר למשרד־הביטחון, כדי לא לאבד את זכותו על הפצת הסרט בחו"ל. מכאן, שלמשרד־הביטחון אין שום זכות לבטל את ההסכם בגין אי הפצת הסרט, טוען עו"ד רסלי.

המבקש טוען, כי בחודש נובמבר השנה החל משרד־הביטחון להפיץ ולהדליף לעיתונות ידיעות על־פיהן נלקחו מקולר זכויות הפצת הסרט בחו"ל. ביום ה' בשבוע שעבר פנה קולר אל משרד־הביטחון וביקש להעביר את הסכסוך להכרעת בורר שימונה על־ידי מנכ"ל משרד־הביטחון בהתאם ועל־פי הוראות ההסכם.

במענה לפנייה זו הודיע — לדברי קולר — חשב ההוצאה לאור של משרד־הביטחון, כי המשרד עומד להתקשר לאלתר עם גורמים שלישיים בקשר עם הפצת הסרט בחו"ל, ואם ברצונו למנוע זאת, שיורדו ויפנה לבית־המשפט. בלית ברירה עותר שיש קולר בבקשה זו לבית־משפט, כותב עו"ד רסלי. (עתים)

חשוד בהשתייכות לכנופיה של גונבי מוניות והברחתן לעזה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משה אביטן בן 21 מרחובות נעצר אתמול ל־10 ימים בבית־משפט השלום בחיפה כחשוד בהשתייכות לכנופיה יהודית־ערבית של גונבי מוניות והברחתן לעזה.

השופט רפאל הרטונסקי אמר בהחלטה על הארכת מעצרו, כי מעצרו של החשוד מהווה „קצה חוט לפרשה סבוכה של פעילות חולייה, עליה נימנים יהודים וערבים, התשורה בגניבת כלי רכב מהארץ והעברתם לצורך פירוק והרכבה ברצועת עזה".

נציג המשטרה, רס"ב ניסן ציגלר, אמר, כי החשוד גנב ב־12 בנובמבר מונית בחיפה ונעצר במחסום ארז. לטענתו נימנה החשוד על כנופייה יהודית־ערבית של גונבי כלי רכב מישראל והעברתם לרצועת עזה לצורך שיפוצם ושינוי זהותם. בפרשה זו מעורבים חשודים נוספים שטרם נעצרו, טען נציג המשטרה.

החשוד טען להגנתו, כי נטל את המונית לטיול, כדי לערוך קניות בעזה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 13.11.87

מטבע	יחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6876	1.7086	1.6978
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5598	1.5792	1.5691
מרק גרמני	1	0.91	0.95	0.9249	0.9364	0.9297
לירה שטרלינג	1	2.71	2.84	2.7561	2.7905	2.7766
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2717	0.2751	0.2736
ין יפני	100	1.13	1.18	1.1498	1.1642	1.1557
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8218	0.8320	0.8262
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.16	1.1250	1.1390	1.1302
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2564	0.2596	0.2575
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2431	0.2461	0.2444
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2396	0.2426	0.2409
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3761	0.3808	0.3783
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1857	1.2005	1.1907
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.11	1.0673	1.0806	1.0737
ראנד דרא"פ	1	0.47	0.79	0.7851	0.7949	0.7901
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4411	0.4466	0.4446
שילינג אוסטרי	10	1.29	1.35	1.3130	1.3294	1.3222
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2538	1.2694	1.2602

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 76 בגוש 8273 רח' יהושע שהם בחריגה, כהקלה: עד 9% בנייה, 0.33 מ' בקו בניין צדדי קומה נוספת את התכמ"ס 440/87 וה.ב. 6987.

ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

בפלילים

קצינה בצה"ל למאסר על תאונת „פגע וברח"

קצינה בצה"ל, סגן גילי צ'ילצ'נסקי מרעננה, נידונה אתמול בבית־משפט השלום בכפר־סבא לחצי שנה מאסר בפועל, 2000 ש"ח קנס ושלילת רשיון הנהיגה ל־9 שנים, לאחר שהורשעה בגרימת מוות והפקרת פצוע בתאונת דרכים שהיתה לפני שנה ברעננה.

הקצינה, המשרתת עדיין בצה"ל במסגרת שירות קבע, תחל לרצות את עונשה החל מה־1 באפריל, יום לאחר שחרורה מצה"ל, בעבודות למען הציבור.

גזר־הדין ניתן בעקבות עסקת־טיעון בין הפרקליטות לסניגורה של הקצינה, עוה"ד שטבהולץ.

בהכרעת־דין ארוכה עמד השופט יהודה פרגו על התופעה של הפקרת פצועים בתאונות־דרכים על הכביש, מבלי להושיט להם עזרה, וביקר קשות את התנהגותה של הקצינה.

יחד עם זאת התחשב השופט בפציעתה הקשה בעינה (נקבעו לה 15 אחוזי נכות לצמיתות) ומצבה הנפשי הקשה בעת התאונה, כפי שבא לידי ביטוי בחוות־דעת פסיכולוגית שהוגשה על ידי הצבא.

בתאונה זו מצאה את מותה רחל טולדנו, בת 80, תושבת רעננה. היא נפגעה למוות כאשר הקצינה חזרה ממסיבה, לאחר ששתתה משקאות חריפים סמוך לשעה 4 לפנות בוקר, בדרכה לבית הוריה ברעננה. היא פגעה בהולכת הרגל במכונית האוטוביאנקי השייכת לאמה, ולמרות הפגיעה המשיכה לנסוע, ורק כאשר הגיעה הביתה סיפרה להוריה, כי היתה מעורבת בתאונת „פגע וברח".

האם הזעיקה את המשטרה והובילה את בתה לבית־החולים. (עתים)

חשודים בהונאת נהגים בשיטת „השטר והעודף"

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

צעיר בן 28 נעצר אתמול על־ידי משטרת תל־אביב כחשוד בשדידת נהגי מוניות באיזור תל־אביב ויובא היום בפני שופט להארכת מעצרו.

הצעיר נעצר בעקבות מספר מקרי שוד של נהגי מוניות שארעו בשבועות האחרונים בתל־אביב בהם מעורבים שלושה חשודים, ביניהם שני אחים.

השלושה ביצעו את מעשי השוד בשיטת „השטר והעודף". לפי שיטה זו נהג אחד מהם לעצור מונית ברחוב אלנבי או ריינס והורה לנהג לנסוע לשדרות ירושלים צומת נחל עוז ביפו, שם המתין לו חברו. כשהגיעה המונית סמוך למקום המפגש נהג הנוסע לבקש מהנהג לפרוט לו שטר של 100 ש"ח או 100 דולר. בעוד הנהג מכין את העודף היה הנוסע מורה לו לעצור ואז היו השניים חוטפים ממנו את הכסף באיומי סכין ונמלטים.

פנטזיות של ירי באוויר כסגולה להרפיית מתח

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פנטזיות של ירי באוויר הם נוהג קבוע של חיילים מחיל השריון כסגולה לפריקת המתח שהצטבר אצלם במהלך תעסוקות מבצעיות בלבנון. כך עולה מעדותם של תשעה שיריונאים, בהם מפקד מחלקת טנקים קצין בדרגת סג"מ, המואשמים בשימוש בלתי־חוקי בנשק בבית־הדין הצבאי בחיפה.

התובעת, רס"ן לני אלפורד, סיפרה לשופטת, אל"מ נילי פלר כי התשעה, המשרתים בפלוגת טנקים, שבו עם הטנקים שלהם מפעילות בלבנון וכשהגיעו לבסיס החלו לירות באוויר והפעילו רימוני עשן.

בפנטזיה נטל חלק גם מפקדם, שהפעיל נר עשן אסור שגרם לצריבות וקשיי נשימה אצל חלק מחייליו. הללו הועברו למרפאה הגדודית, שם קיבלו טיפול רפואי שכלל זריקות נגד צבקת בריאות.

בעדותו בבית־המשפט סיפר מפקד המחלקה, כי הירי מהווה נוהג מקובל לצורך הפגת המתח ביחידה ובמיוחד כשמדובר בשיבה מפעילות רוויית מתח בלבנון.

הנאשמים הודו באשמה שיוחסה להם בעקבות עיסקת טיעון. המפקד נדון ל־14 ימי מחבוש בפועל ומאסר וחודשיים על תנאי למשך שנתיים ואילו שמונת החיילים נדונו לחודש מאסר על תנאי למשך שנתיים.

מאסר לשוטרת צבאית שגנבה מחיילות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שוטרת צבאית שגנבה כסף ורכוש מחיילות ומסרה ידיעות כוזבות נידונה אתמול בבית־הדין הצבאי בחיפה לשישה חודשי מאסר, מתוכם חודשיים וחצי בפועל והיתר על תנאי, לאחר שהשופט, סא"ל משה גנות, הגדירה כ„שקרנית פתלוגית".

התביעה הצבאית טענה, כי בחודש מארס סיפרה השוטרת למפקדה שנולד לה אח וביקשה לצאת לחופשה, דבר שהתברר כשקר. עוד נטען, כי בתחילת השנה גנבה כסף, דיסקיות, בגדים ותכשיטי זהב מחיילות בבסיס.

לאתי זקון והמשפחה
משתתפים בצער על מות האם
נטי
קיבוץ בית־זרע

ליוהר, למשפחה ולקיבוץ רוחמה
אתכם באבלכם במות האבא
צבי ורדי
חבריך במוסדות הראשות — השומר הצעיר

„חשבון הנפש" של הנציב הפורש:

קצינים בכירים הפרו הוראותי ומצאתי עצמי בודד במערכה

מתח ביקורת חריפה על הממשלה והגדיר את המתרחש במערכת בתי־הסוהר כ„מחדל היסטורי"

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

נציב שירות בתי־הסוהר הפורש, דוד מימון, הציג אתמול במסיבת עיתונאים בבית אגרון בירושלים תמונה קשה של מערכת שירות בתי־הסוהר ואמר, כי קיים נתק בין המטה לאנשים בשטח וקצינים בכירים מפירים את הוראות הנציב. כן מתח ביקורת חריפה על הממשלה והגדיר את המתרחש במערכת ב„מחדל היסטורי".

דוד מימון התחמק מלענות לשאלות שנגעו לשר הממונה על המערכת. הביקורת האישית היחידה שמתח הנציב הפורש הופנתה למי ששימש כמפקד כלא עזה, מרסל לבלו. „אני גיליתי אותו עוד לפני הבריחה מכלא עזה והזהרתי אותו פעמיים בסיכומי ראיונות שאני הולך להדיח אותו משב"ס בשל מחדלים שגיליתי. והאיש הזה מנע לבקר אותי באופן אישי ומגבתי אחרי שהוא עמד על שולחן הניתוחים פעמיים לפני שהודח".

הנציב הפורש מימון: נתק בין המטה לאנשים בשטח

מימון ביקר קשות גם את התנפלות צה"ל על מערכת שב"ס בעקבות בריחת המחבלים מכלא עזה ואמר: „אחרי הבריחה מכלא עזה היתה התנפלות של הצבא בשיטת העליהום והגבתי בכתב למי שצריך. בידי מספיק דוקומנטים על פניות שלנו לצבא ותשובות הצבא על מחדלים בטחוניים. מה שהצבא היה צריך לעשות לא נעשה. לא אוקיע היום את הצבא, אך אמצא את הדרך להגיב".

את הביקורת החריפה ביותר מתח על המערכת בראשה עמד: „התגלה לי שאני כמעט בודד במערכה. נתתי הוראה כי תוך 10 ימים על כל האנשים המרכזיים לבקר בכלא באר־שבע ואחרי 8 ימים בדקתי והתברר שאני צריך להפעיל פטיש כבר כדי להביא אותם לשם".

גונדר מימון הזכיר גם את בעיית שכר הסוהרים ואמר, כי השר בר־לב הודה שגגה כשלקח עימו למשרד־האוצר את מפכ"ל המשטרה שאיים בהתפטרות אם לא יוסדר נושא שכר השוטרים, בעוד נציב שב"ס נשאר בצל.

בריחות האסירים הבטחוניים

את נושא בריחות האסירים הבטחוניים, שהביאו בין היתר למסקנה כי עליו להפסיק את כהונתו במערכת, הגדיר כמחדלים מקומיים חמורים. את הסיבות שהביאו לבריחות האסירים הבטחוניים הסביר כתגובה להחזרת השליטה בבתי־כלא אלה לידי שלטונות בתי־הסוהר ובכך שלפני בואו לשב"ס ניתנה לאסירים הבטחוניים הוראה שלא לברוח ולהיאבק על פלשתין מתוך פלשתין. אולם הוא מניח שלאחר בואו קיבלו המחבלים הוראות חדשות ממפקדיהם. כן ייחס את הבריחות לסבירות הסמוכה בדבר ביצוע חילופי שבויים נוספים.

לדבריו, החליט לאחר הבריחה מכלא נפחא לעשות הערכת מצב כללית לגביו: „לא יתכן שקשיים נערמים, בעיות קופצות מעל פני השטח ואתה בודד במערכה. זה מחדל ואני מתבייש בו. החלטתי להסיק מסקנות אישיות. כמפקד רצועת עזה לשעבר לא יכולתי לעבור לסדר היום על הבריחות. חלק גדול מהמחבלים נתפסו בתקופתי כמח"ט וכמושל. כ־1500 מחבלים נלכדו בתקופתי על־ידי כוחותי. לא הייתי מוכן לסלוח לעצמי שהבריחה היתה כשאני מפקד על המערכת. לא אחכה לבזיון הבא. אני לא מוכן לקחת צ'אנס. אין לי בטחון שבעתיד לא יקרו דברים כאלה ואולי אפילו חמורים יותר, בגלל מצב כוח האדם והמתקנים".

נחשים התנחלו בבית־ספר בראשל"צ

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

נחשים, שמאורתם נחשפה בראשון־לציון, בעקבות חפירות, התנחלו בבית־ספר סמוך.

זה כחודש, נראים ונלכדים נחשים ארסיים בשטח בית־הספר היסודי „יפה־נוף" בראשון־לציון. „הילדים ואנחנו בפאניקה. כל יום כמעט מוצאים נחש צפע בחצר או בכיתה" — מספרים ההורים הנרגשים. לדבריהם, נתפסו שני נחשי־צפע על שולחן בכיתה ב' ונחשים ארסיים במקומות־מיסתור בחצר ובמסדרון.

מחשש הכשה, סרבו הילדים ללכת לבית־הספר וההורים איימו להשבית את הלימודים.

משערים, שהבעייה החלה כאשר נערכו חפירות לצורך בנייה בקירבת בית־הספר, ובמהלך החפירות, פגעו במאורת־נחשים, המנסים לחפש להם מקום־מיסתור חדש ומזון. את מיקומם החדש קבעו הנחשים בבית־הספר היסודי, ועד־כה נתפסו 12 נחשים ארסיים ושני נחשים לא־ארסיים.

הטיפול במכת־נחשים נמשך זה שבועות מספר. הנהלת בית־הספר פנתה לגורמים שונים בעירייה, ששלחה פועלים, שעקרו שיחים וצמחייה סבוכה וביצעו הדברה נגד עכברים, המשמשים מזון לנחשים.

לוכד נחשים, בני מרום, הוזמן למקום וערך בדיקות וסריקות. על־פי הוראותיו, נסתמו במלט מחילות שנמצאו בחומה המפרידה בין בית־הספר לבין הבתים שבשכנותו. לתלמידים הוסבר כיצד להתנהג במקרה של היתקלות בנחשים ובאילו אמצעי־זהירות יש לנקוט.

תחזית: רבים יחפשו דרכים חליפיות לנישואין

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר"

הנישואין לא יהוו בעתיד „מוסד" המבטיח בסיס כלכלי והולדה, אלא יתבססו על „שותפות" הנובעת מהבנה והערכה בין בני הזוג. אנשים צעירים רבים לא יכנסו למעגל הנישואין, אלא ימצאו דרכים חליפיות כמגורים משותפים ללא נישואין, או להשאר יחידים לתקופה ממושכת. אלה שיחליטו בשלב מסויים להכנס למסגרת הנישואין יחפשו בבני זוגם חברים לחיים על בסיס הדדיות במרבית תחומי החיים ועל בסיס הענקת תמיכה נפשית. תחזית זו השמיעה ד"ר רות כ"ץ מבית הספר לעבודה סוציאלית שבאוניברסיטת חיפה, ביום עיון 30 שנה לפתיחת תחנת „שי"ל" בחיפה.

לדבריה, תצאנה בעתיד יותר נשים למעגל העבודה ותהיינה עצמאיות מבחינה כלכלית, ויותר גברים ימלאו תפקידים בחיק המשפחה — הן בטיפול ובחינוך הילדים והן במטלות משק הבית. התלות ההדדית שהיתה מחייבת המציאות בין נשים לגברים לפיה הגבר הוא המפרנס והאשה עקרת הבית — תעלם, והקשרים בין בני הזוג יעמדו על עניין משותף ורגשות. דפוס זה הינו פחות יציב ונתון יותר למשברים, קובעת ד"ר כ"ץ. לכן, תרד לדעתה יציבות הנישואין ושיעור הגירושין יעלה. כבר היום הוא עומד בארה"ב על כמחצית ממספר הנישואים. לדבריה, אנשים יחליפו בני זוג פעמיים ויותר במהלך חייהם הארוכים, והדבר יביא להיווצרות משפחות שניוניות ולעליית דפוס המשפחה החד־הורית.

עוד צופה ד"ר רות כ"ץ כי בצד המשפחות הדו־הוריות והחד־הוריות יצמחו גם סגנונות חיים אלטרנטיביים שיזכו להכרה חברתית כקומונות, נישואי חוזה ועוד.

עוד 300 יפוטרו מחברת „חירות" של סולל בונה

מאת כתבנו לענייני עבודה

חברת „חירות", השייכת לקונצרן „סולל־בונה", פיטרה למן ראשית 1986 אלף מבין 2,600 עובדיה, ועד מארס 1988 יפרשו מהחברה 300 עובדים נוספים — מסר נחמן אליניב, מנכ"ל „חירות", בפגישת הפורום המשותף למועצת פועלי תל־אביב ולצמרת חברת העובדים.

לדבריו, הפרישה מהחברה התבצעה ללא זעזועים, בהסכמה מצד ועד העובדים. רוב הפורשים מצאו תעסוקה במפעלים אחרים.

הפיטורים ב„חירות" נעשו נוכח קשייה — הפסדים מסניפים בחו"ל וקשיים בתחום המזומנים בארץ. החברה פועלת ב־1,200 אתרים בארץ וכן בשתי מדינות באפריקה — קאמרון וניגריה.

משלחת השוה"צ עם שובתי „שרון טקסטיל"

מאז יום חמישי, ה־7 בנובמבר, יושבים חברי משלחת ההדרכה של תנועת השומר הצעיר ביחד עם הפועלים השובתים במפעל „שרון־טקסטיל" בפתח תקווה מתוך הזדהות וסולידריות עם מאבקם של הפועלים כנגד בעלי המפעל משפחת קרסו, אשר עומדים על דעתם לפטר את כל 180 הפועלים ללא פיצויים הולמים.

תנועת השומר הצעיר יוצאת בקריאה לכל מעמד העובדים בארץ, לצאת למאבק למען חקיקת חוקים שימנעו הפקרת עובדים לשרירות לב מעסיקיהם. (שע"ח)

5 רופאים יואשמו בגרימת מות ילדה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שופט השלום יהודה זפט, ששימש שופט חוקר בנסיבות מותה של הילדה שרית אמין, בת 6, מנתניה, הורה להעמיד לדין חמישה רופאים מבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא, בשל עבירת רשלנות, שגרמה למותה של הילדה.

שרית אמין נפלה ב־3 באוקטובר מספה בבית הוריה והתלוננה על כאבי־ידיה. רופא קופת־חולים, שבדק את הילדה, אבחן שבר ושפשופים והמליץ להעביר את הילדה לבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא, לצילום ובדיקה. בחדר־המיון בבית־החולים אובחן שבר בידה. היד נחבשה והאם התבקשה להתייצב עם הילדה בבית־החולים כעבור שלושה ימים, לבדיקה נוספת.

הרופאים הבטיחו לאם, כי השבר יתאחה, ולאחר בדיקה נוספת, כעבור שלושה ימים, הוזמנה הילדה לביקורת כעבור שבוע.

בינתיים, לא הצליחה הילדה להירדם בלילות מעוצמת הכאבים, ואחרי לילות של יסורים, הסיעו ההורים, אילנה וקמרן אמין, את הילדה לבית־החולים „מאיר", וסיפרו לרופאים, כי מצבה מחמיר. אולם, הילדה נשלחה לביתה, וב־10 באוקטובר הובהלה לבית החולים „לניאדו" בנתניה כשהיא כבר אדישה לסובב אותה ובאפיסת־כוחות מוחלטת.

הילדה הועברה שוב לבית־החולים „מאיר", ואז אובחן בבית־השחי [illegible] שהתפשטו. הורי הילדה התבקשו לחתום על טופס הסכמה לניתוחה של הילדה. הילדה נותחה, אך במהלך הניתוח לקתה בדום־לב ונפטרה. ההורים הגישו תלונה למשטרה על חשד לרשלנות.

השופט זפט, מבית־משפט השלום בנתניה, שמונה לשופט־חוקר בנסיבות מותה של הילדה, אמר: „מותה נגרם כתוצאה מהידרדר טיפול בעורק ידה. בדיקתה היתה רשלנית ולא היתה כל התייחסות מצד רופאי חדר־המיון ומרפאות־החוץ של בית החולים „מאיר" בכפר־סבא. הרופאים נתפסו לאבחנה מוטעית, שלא היה לה כל בסיס, וכתוצאה מכך לא טופלה הבעייה האמיתית של הילדה".

מזכירות מפ"ם: לפעול להעמקת הזהות הלאומית של העם היהודי

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„בתפוצות יש תהליך מעבר מזהות דתית לזהות לאומית, ועל הכוחות המתקדמים בעם היהודי לפעול להעמקת הזהות הלאומית" – אמר אריה יפה בישיבת מזכירות מפ"ם שהתכנסה אתמול, בת"א.

אריה יפה, מזכיר המחלקה לקשרים בינלאומיים וראש צוות החוג המכין את הדיון לקראת הקונגרס הציוני הל"א, אמר בהמשך דבריו, כי הפעילות צריכה להתמקד במאבק עקיב על הגשמה אישית והתמודדות על חיזוק הזהות היהודית של הגולה.

המשתתפים בדיון – עזרא לבין, נחום טולן, ישעיה ארון, חה"כים יאיר צבן וחייקה גרוסמן, חיים שחורי, חנן כהן, יוסי ואברהם שנקר – היו תמימי דעים לגבי הצורך לבחינה מחודשת של היחסים בין מדינת ישראל לבין יהדות הגולה לה הזכות לקבוע עמדותיה לגבי עתידה של מדינת ישראל עקב הגורל המשותף והתלות ההדדית.

הדוברים הדגישו שתהליך הגשמת הציונות קשור בשינוי המציאות במדינת ישראל. מרכזיותה של ישראל ריבונית, טענו הדוברים, תובטח על־ידי ביצור ערכי הדמוקרטיה, ביסוס חברה המושתתת על כלכלה יוצרת ועל צדק חברתי, טיפוח תרבותנו הלאומית בדרך שתמזג את מיטב הערכים המתקדמים במורשתנו היהודית עם הערכים ההומניים והדמוקרטיים בתרבות האנושית הכללית, הבטחת שוויון זכויות מלא לאזרחיה הערבים של ישראל והחתירה לשלום אמת עם שכנינו ועם העם הערבי הפלשתינאי.

חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, שפתח והינחה את הישיבה, העלה קווים לזכרו של מנחם רצון מפתח־תקווה, חבר הכנסת הראשונה מטעם מפ"ם, אשר הלך לעולמו השבוע.

חברי מפ"ם מן הקיבוץ והעיר שנבחרו כנציגים לקונגרס הציוני הל"א הם: אלעזר גרנות, חייקה גרוסמן, חיים בורנשטיין, ארי טפלה, חנן כהן ונורית גרוסמן (הקיבוץ הארצי), וויקטור שם־טוב, יאיר צבן, פרלה פרץ, מוריס בלפון ודוד שירק (מהעיר).

21 תלמידים נפצעו כאשר נהגת איבדה השליטה על רכבה בחולון

מאת אשר שולזני, יהושע מרקוס ויהודה צור, כתבי „על המשמר" (וסוכנות עתים)

21 מתלמידי בית הספר „ביאליק" בחולון נפצעו אתמול בבוקר, כאשר נהגת איבדה את השליטה על ריכבה, שעלה על המדרכה ברחוב שנקר 1 ופגע בילדים.

הפצועים הועברו לבית החולים וולפסון, ולאחר זמן קצר שוחררו 19 מהם לבתיהם. שתיים מתלמידות בית הספר עדיין מאושפזות בבית החולים. השתיים הן טליה לביא (17) ורויטל לופושיץ (10) שתיהן מרחוב סוקגל 28 בחולון. הן הוכנסו לחדרי הניתוח בבית החולים אולם מצבן אינו מעורר דאגה והן ישוחררו בקרוב לביתם. איתן מאושפזת גם הנהגת, תושבת חולון (62) שלקתה בהלם.

מחקירה ראשונית התברר, כי במקום התגלה זמן קצר קודם לכן חפץ חשוד. חבלן משטרה, שהוזעק למקום, עצר את תנועת כלי הרכב ברחוב, ואת האנשים על המדרכה, שביניהם היו גם 21 תלמידי בית הספר. הנהגת, שנעצרה מאחורי [illegible], איבדה כנראה את עשתונותיה ואת השליטה על ריכבה, עלתה על המדרכה ופגעה בילדים.

עדת־ראייה, והדה אמון, מספרת, „בשעה 7.50 בבוקר, בעת שהתלמידים נוהרים לבית־הספר, הוזעקה ניידת חבלן המשטרה לטפל בחפץ חשוד ברחוב שנקר, סמוך לבית־הספר „ביאליק". נהגת מכונית פרטית, שנסעה במורד רחוב ביאליק לכיוון רחוב שנקר, נתקפה בהלה בשעה שאנשי משטרה הורו לה לאן לפנות ואילו נהגים צפרו מאחוריה. היא איבדה את השליטה על ההגה, לחצה בטעות על דוושת הדלק, עלתה על המדרכה שבפניית שנקר — ביאליק, הרסה את גדר האבן של הבית המשותף הגדול ותוך כך עלתה על קבוצת ילדים שהמתינה יחד עם קהל אחר וצפו באירוע המשטרתי. מספר ילדים נלכדו מתחת למכוניתה ובדרך־נס לא נידרסו. תושבים הצליחו להרים את המכונית ולהזיזה ממקומה וכך לשחרר את הלכודים תחתיה".

נהרגה בתאונה בשומרון

עמליה טוטמסקי בת 62 מקיבוץ כפר גלעדי נהרגה ובעלה פסח, בן 66, נפצע בתאונת דרכים שהיתה אתמול אחרי־הצהריים בכביש חוצה שומרון כשני קילומטר לפני צומת הקאנטרי קלאב.

4 נפצעו בגליל

4 אנשים נפצעו אמש, 3 מהם קשה ואחד שמצבו הוגדר כאנוש, בתאונת דרכים שהיתה ליד צומת קדרים ואשר במהלכה התדרדרה מכונית לתהום.

„תנו לי למות" – מבקש גדעון נקש המשותק

מאת עזרא אבירן, כתב „על המשמר"

„תנו לי למות" מבקש גדעון נקש בן 53 מאשדוד, השוכב יותר מארבעה חודשים בבית־החולים „קפלן" ברחובות כשהוא מחובר למכונת הנשמה ומזון מוחדר לגופו דרך צינורית באפו.

אשתו דינה השוהה לידו מידי לילה יותר מ־12 שעות פתחה בסוף השבוע שעבר במאבק ציבורי לאפשר לבעלה „למות בכבוד". „רצוני כי בעלי המתפתל מכאבים ומבקש את מותו יקבל זריקה שתביא את הקץ לסבלו והוא יילך בשלום לעולמו", היא אומרת.

גדעון נקש חלה לפני יותר משנה במחלה של ניוון מערכת העצבים ולאחר מספר אישפוזים ונסיונות ריפוי נואשו הרופאים ואמרו, כי לא נותר לו אלא למות ובהקדם.

האיש המשותק לחלוטין ורק עיניו רואות ואוזניו שומעות, אינו מסוגל להתבטא או לנוע ומנהל שיחותיו עם בני־משפחתו באמצעות לוח אותיות הא' ב' והמשפחה מצרפת בעמל רב את תשובותיו לפי מגוד עיניו, אות אחר אות.

דינה נקש התראיינה לראשונה לעיתון האזורי „כאן דרום" באשדוד ואתמול בגלי צה"ל וב„ערב חדש" ובכל אמצעי התקשורת חזרה והסבירה את עמדתה, כי מתוך אהבה לבעלה וכדי למנוע את יסוריו היא דורשת שינוי החוק שיאפשר המתה מתוך חסד.

„מזה ארבעה חודשים הוא מאושפז במצב נואש ומתחנן לפני לפעול להפסקת סבלו. הוא ואני רואה את יסוריהם של אנשים חולים ומוכי־גורל כמותו במחלקות בתי־החולים שם אני מבקרת", אומרת דינה.